

The cover features a white background with decorative elements in the corners. In the top-left and top-right corners, there are clusters of colorful, rectangular confetti pieces in shades of blue, red, orange, and green. In the bottom-left and bottom-right corners, there are similar clusters of colorful confetti pieces in shades of green, orange, blue, and pink.

NTC

Priručnik za učitelje

Republika Srbija

Školska godina 2023/24.

Sadržaj

Skrivene reči.....	1
Paralelne asocijacije i Pitanja za razmišljanje	38
NTC Šifre	104
Slikovno asocijativni prikaz.....	154
NTC poligoni i Pokretne igre	191
Nelogične priče.....	235
Simboli i divergentno mišljenje.....	240

Skrivene reči

Sakrivanje reči u rečenici je tehnika pomoću koje se mogu upamtiti ključne reči ili pojmovi lekcije. Tehnika iziskuje kreativnost, bogat vokabular, povezivanje i kombinovanje reči, kako bi se napravila smisljena celina u formi izjavne rečenice ili pitanja. Vreme koje se utroši za osmišljavanje rečenice pomaže da rečenica dugoročno ostane u mislima i da se lakše upamte ključne reči, a proces sastavljanja rečenice prati zahtevan misaoni proces, što je najbitniji benefit.

Reč se u rečenici može sakriti na dva načina, odnosno nivoa. Prvi nivo služi za vežbanje tehnike i tada sakrivena reč u rečenici ne mora da bude odgovor na smišljenu rečenicu, niti mora nužno da ima veze sa kontekstom rečenice.

Primer:

REČ: **miš**

REČENICA: **Mi šarene sveske imamo.**

Sakrivanje reči na ovaj način olakšava sastavljanje rečenice jer je i fond reči uslovljen formom rečenice. Sa druge strane, pronaći sakrivenu reč u ovakvoj rečenici je dosta teže, pošto rečenica nije ni u kakvoj vezi sa sakrivenom reči. Zbog toga, kada se reč sakrije na ovaj način, neophodno je pružiti pomoć, na primer napomenuti da je u toj rečenici sakrivena jedna mala životinja.

U rečenicama u kojima je reč sakrivena na drugom nivou, sakrivena reč je odgovor na pitanje koje ta rečenica postavlja (rešenje zagonetke) ili je u bliskoj vezi sa kontekstom rečenice.

Primer:

REČ: **miš**

REČENICA: **Ko mi šuška po tavanu?**

Sakrivanje reči u rečenici na ovakav način je zahtevnije, što zbog fonda reči koji onda može da bude ograničen, ali i zbog napora koji je potrebno uložiti da bi rečenica bila smisljena i da bi na pravi način oslikavala ono što sakrivena reč predstavlja. Sa druge strane, pronaći reč u rečenicama ovakvog tipa, mnogo je lakše, pošto sama rečenica daje smernice u kom pravcu treba da se razmišlja kada se traži sakrivena reč.

Reč u rečenici sakrivamo tako što je podelimo na slogove, ili pogodne celine, a zatim nabrajamo reči koje se završavaju i počinju na ta slova. Poslednja i prva slova tih slogova (celina) uklapamo u dve reči koje bi podeljenu reč vezale u logičnu celinu.

Primer:

REČ: **koza**

KO (nabrajaju se reči koje se završavaju na -KO): ko, daleko, slatko, mleko, veliko, kratko, ako, kako, nikako, svakako, šarenoliko...

ZA (nabrajaju se reči koje se počinju na ZA-): za, zapeta, zavesa, zanimanje, zavist, zahladnelo, zanovetati, zamirisati, zazubice, zamisao, zamoliti...

Odabirom prave kombinacije reči i njihovim postavljanjem u rečenicu jedne iza druge dobija se rečenica u kojoj je sakrivena reč koza.

Primer:

PRVI NIVO: **Ako zamoliš Petra, pozajmiće ti bicikl.**

DRUGI NIVO: **Ona mleko za našu ishranu daje.**

Greška koja se javlja u sastavljanju rečenica sa sakrivenom reči jeste da deca misle da samo treba da u rečenici postoje sva slova koja čine sakrivenu reč.

Primer:

PRIMER LOŠE SAKRIVENE REČI KONJ: To mi je dale**ko** omiljena životin**ja**.

Dakle, reč treba da se „čita“ iz rečenice, odnosno da sva slova reči dolaze jedna iza druge.

PRIMER DOBRO SAKRIVENE REČI KONJ: **Ko** njivu ore?

Potrebno je početi sa lakšim rečima koje imaju manje slogova, npr. kuća, nana, nebo, a kasnije se vežba sa težim rečima, kao što su Kopaonik, atom, tastatura, itd.

U radu sa mlađom decom veoma korisne mogu da budu reči koje imaju u sebi sakrivenu reč, pa se na taj način, samo upotrebom takvih reči u rečenici reč može sakriti.

Primer:

REČ: **pas**

PRIMER REČENICE: **Ko je pastiru verni saputnik?**

Iz ovakvih reči mogu da se naprave i veoma lepa zagonetna pitanja. Ovakvih primera je mnogo, pošto većina reči sadrži u sebi neku drugu reč, pa je samo potrebno na dobar način formulisati pitanje. Iako je ovo igra za decu, ujedno je ozbiljan misaoni proces i složen zadatak koji zahteva visoku koncentraciju, promišljanje i povezivanje. Prilikom te igre, dete analizira veći broj reči u mislima, kombinuje ih, klasifikuje, traži odgovarajuće asocijacije (ako je viši nivo u pitanju) i na taj način putem misaonih klasifikacija pozitivno utiče na razvoj matematičko-logičkog razmišljanja.

Tehnika skrivanja reči u rečenici može da se poveže i sa tehnikom zagonetnih pitanja. Deci se postavljaju zagonetna pitanja kod kojih odgovor na pitanje krije neku reč. Tako deca treba da povežu dve asocijacije koje su im poznate, da bi rešila pitanje koje im je postavljeno.

Primer:

- **Koja svetska država u svom nazivu krije osećanje suprotno sreći? (PoRTUGAI)**
- **Koja evropska država u svom nazivu krije jednog kućnog ljubimca? (NeMAČKA)**

Na ovaj način se podstiče kreativno razmišljanje i povezivanje informacija uz misaone klasifikacije. Krajnji cilj ove igre treba da bude da se deca osposobe da sama sastavljaju ovakva pitanja.

Skrivena reč u stihu

- **Kad je zima, šaliti se nije,
oko vrata mora da se uvije. (šal)**

- **Možemo reći svima,
koliko soli u njemu ima. (more)**

Dovrši rečenicu - dodaj reč usmeno

Svaka od navedenih rečenica ima sakriven odgovor u svom prvom delu. U drugom delu rečenice ostavljene su prazne crte gde nedostaje rešenje. Svaka crtica odgovara slovu i ukupan broj crtica je broj slova u rešenju.

- **Klari ne treba gitara, jer svira _ _ _ _ _ . (Šta Klara svira? - klarinet)**
- **Kroz jele ne trči čovek, nego _ _ _ _ _ . (Ko trči kroz jele?- jelen)**

Primena tehnike u školi

Ključne reči lekcije ili jako bitni pojmovi (delovi ćelije, atoma, zemlje, imena vladara, glavnih gradova, itd.) mogu se takođe sakriti u rečenici. Delovi lekcija se isto mogu povezati u pitanje, kao i određeni pojmovi vezani za neke lekcije.

Životinje: Ko bi kravi društvo da pravi? (bik)

Biljke: Koji cvet oštru žaoku ima? (ruža)

Geografija: Do nje je put dalek i na istok vodi. (Kina)

Razno: U svakoj zemlji sveta redovan je gost. (vetar)

Kada se tehnika izvežba, ona se može koristiti i da se savladaju teži pojmovi iz školskih lekcija, bilo da je reč o književnosti, jeziku, istoriji, hemiji, biologiji ili bilo kom drugom predmetu. Tehnika sakrivanja reči u rečenici može da posluži kao zamena za definicije, a

dete će formiranjem rečenice drugog nivoa povezivati informacije o datom pojmu, a kada uspe da napravi rečenicu dobiće svojevrsnu definiciju za pojam koju je samo napravilo. Korist iz toga je dvojaka, jer je dete rečenicu pravilo povezivajući informacije koje ima za dati pojam, a vreme utrošeno da se rečenica napravi sigurno će doprineti da ona duže ostane u pamćenju.

Fizika:

Koristimo li ga, saznajemo količinu supstance.

(**mol** – jedinica kojom se izražava jedna od osnovnih fizičkih veličina – količina supstance)

Hemija:

Šta to molekul čini?

(**atom** – osnova svega što čini svet oko nas; najmanja nedeljiva čestica od koje su sastavljeni molekuli)

Reč atom je sakrivena u rečenicu i dobijena je zagonetka. Odgonetanjem deca dolaze do odgovora da molekule sačinjavaju atomi, što je činjenica, a ujedno i neka verzija definicije atoma, koji su najmanje jedinice materije.

Takođe, tehnika može da bude odlična za ključne reči, kada se iskoriste zagonetna pitanja sa sakrivenim rečima. Na primer, kada se radi Periodni sistem elemenata, jedna od igara može biti da se pronađu elementi koji u svom nazivu kriju reč (naTRIjum, KISEOnik, sUMpor...).

TRENING za uvežbavanje sakrivanja reči u rečenicima

Uvežbavanje ove tehnike u prvom primeru može da se odvija kroz 3 varijante. U zavisnosti od iskustva i veštine baratanja NTC tehnikama, može se početi od bilo koje varijante.

I varijanta: Skrivena reči u reči.

Skrivena reči se mogu za početak uvežbavati sakrivanjem/otkrivanjem u reči. To je moguće uvežbavati na nekoliko načina:

- Izabrali 3 pojma u kojima će se pronaći što više skrivenih reči. Na primer, moreplovac. Potrebno je otkriti što više skrivenih reči, ali bez zapisivanja na papir, samo misaonim putem (more, rep, lov, lovac).

- Tokom dana se može zadati oblast u kojoj će se tražiti skrivena reči u reči. Na primer, delovi kuće, predmeti, države... U tom slučaju, potrebno je pronaći 5 naziva u kojima su skrivena reči. Na primer, oluk, klavir, Nemačka... Uvek je preporuka da se ovi zadaci rade misaono, a ne zapisivanjem na papir. Tek kada se otkriju traženi nazivi, zapišu se na papir.

II varijanta: Skrivena reči u rečenici – niži nivo.

Izabрати 5 reči i sakriti ih u 5 rečenica. Niži nivo podrazumeva de će reč biti skrivena, ali da rečenica neće smisleno biti povezana sa skrivenom reči. Na primer: „Mali pas šeta parkom.“ Skrivena reč „lipa“ nema veze sa značenjem rečenice. Takođe, ovaj nivo podrazumeva i varijantu kada je reč skrivena u reči. Na primer: „U koliko rečenica opet treba sakriti reči?“ Zapisati na papir tražene rečenice i naznačiti koje reči su sakrivene.

III varijanta: Skrivena reč u rečenici – viši nivo.

Izabрати 5 reči i sakriti ih u 5 rečenica. Viši nivo podrazumeva da će reč biti sakrivena i da će smisao rečenice biti povezan sa tom rečju. Takođe, poželjno je da rečenica bude u formi pitanja.

Na primer: Sa kog drveta smo cvetove brali pa sušili za čaj? Zapisati na papir tražene rečenice i naznačiti koje reči su sakrivene.

Tehnika sakrivanja reči u rečenici može da se vežba kroz igru kalodont ili na primer, tako što se napiše 20 nasumičnih reči i potom pokušamo da nađemo što više novih reči spajanjem tih 20 navedenih reči.

Primer:

REČI: korak, papir, drvo, leto, zima, jakna, tastatura, tigar, mikroskop, balvan, dirizabl, sekvoja, atom, dinar...

REČI KOJE MOGU DA SE NAPRAVE KOMBINOVANJEM NAVEDENIH REČI:

- sekvoja + jakna = sekvojajakna = jaja
- sekvoja + korak = sekvojakorak = jak
- papir + atom = papiratom = pirat

Primer 1

<p>Osnovna škola</p> 	<p>“Miroslav Antić” Futog</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Dijana Kockarević</p>
<p>Razred</p> 	<p>III</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Voda u tečnom, čvrstom i gasovitom stanju</p>
<p>Primeri</p> 	<p>IGRA SKRIVENE REČI</p> <p>1. TEŽE: Koje agregatno stanje vode se krije u rečenicama? (Na liniju napiši agregatno stanje.) LAKŠE : Pronađi sakrivenu vodu. (Podvuci reč.)</p> <ol style="list-style-type: none"> Pogled mu se zadržao na slici belog medveda. _____ STANJE VODE Stavila je na glavu veliki šal. _____ STANJE VODE Na šporetu je supa vodena, pa Rade mora da pazi. _____ STANJE VODE Deca tu ne kasne, grudvanje je zabavno. _____ STANJE VODE “Ništa se ne vidi!”- Sima glasno izgovori. _____ STANJE VODE Do njih dopiru oblakoderi. _____ STANJE VODE Jelena i njen brat su mislili da je sneg. _____ STANJE VODE Iza ograde se vide uništene vočke. _____ STANJE VODE Videla je Rosa da je trava mokra. _____ STANJE VODE <p>2. Koji naslov bajke krije vodu?</p> <ol style="list-style-type: none"> Snežana i sedam patuljaka Alisa iza ogledala Alisa u zemlji čuda
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>1. Dečije dileme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zašto u 7. rečenici nije tačan odgovor “sneg”? (Zato što ta reč nije sakrivena.) - Kako je, onda, u 9. rečenici tačno Rosa? (Zato što je reč sakrivena u imenu.) <p>2. Zašto nije tačan odgovor pod a), kada ima veze sa negom? (Zato što reč “sneža” ne označava ni jednu pojavu vode.)</p>

3. Ovaj zadatak niko nije rešio, jer poznaju rimske cifre do 100. Mislila sam da će doći do rešenja da je 50=L, pa će logički zaključiti da je D=500, ali ni jedna grupa nije povezala sa rimskim ciframa.

4. Pitanje treba preciznije formulisati:

U nazivu koje dečije igre se nalazi voda u čvrstom agregatnom stanju?

Na prvobitnu formulaciju (Koja dečija igra ima vezu sa čvrstim agregatnim stanjem vode?) odgovori su bili: sankanje, klizanje, hokej – što je i tačno. Ja sam zamislila da je odgovor LEDENE VIJE, a jedna grupa mi je rekla da igraju igru koju zovu Deda-leda.

5. Jedan učenik je pokušavao da se izbori za drugog konjića, ali nije izašao na kraj sa grupom.

Moji đaci još uvek imaju jaku potrebu da se takmiče između sebe, pa su, i pored instrukcija o timskom radu i zajedničkom cilju, žurili sa rešenjima.

Mladi smo, naučićemo! ☺

U usmenoj evaluaciji su rekli da im je bilo zanimljivo, ali i teško.

IGRA SKRIVENE REČI

1. TEŽE: Koje agregatno stanje vode se krije u rečenicama? (Na liniju napiši agregatno stanje.)
LAKŠE: Pronađi skrivenu vodu. (Podvuci reč.)

1. Pogled mi se zadržao na slici belog medveda. čvrsto STANJE VODE

2. Stavila je na glavu veliki šal. tečno STANJE VODE

3. Na šporetu je supa vodena, pa Rade mora da pazi. tečno STANJE VODE

4. Deca tu ne kasne, gradvanje je zabavno. čvrsto STANJE VODE

5. "Ništa se ne vidi!"- Sina glasno izgovori. gasovito STANJE VODE

6. Do njih dopiru oblakoderi. gasovito STANJE VODE

7. Jelena i njen brat su mislili da je sneg. čvrsto STANJE VODE

8. Iza ograde se vide uništene vočke. čvrsto STANJE VODE

9. Videala je Rosa da je trava mokra. tečno STANJE VODE

2. Koji naslov bajke krije vodu?

a) Snežana i sedam patuljaka
b) Alisa iza ogledala
c) Alisa u zemlji čuda

3. Pronađi vezu između vode, broja 50, slova E i broja 500. stepeni

4. Koja dečija igra ima vezu sa čvrstim agregatnim stanjem vode? deda leda

5. Koji konjić će doći do vode?

	DA	VO
	DA	VO
	VO	DA
	VO	VO
	DA	VO
	DA	DA

Primer 2

<p>Osnovna škola</p> 	<p>OŠ „Branko Radičević“ Novi Sad</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>mr Marija Trivunović</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Obrada slova Š</p>
<p>Primeri</p> 	<p>šalter; šahta; košmar; šišarka; šestar; šumar; šumovi; šeširici.</p> <p>Miš uz pušku, miš niz pušku.</p> <p>Upletoše li kaiščiće u opančiće.</p> <p>Školarca u njemu voze.</p> <p>Šuma šušti. Šuma miriše. Eno je Lena. Oslušnula i nasmešila se. Kome se Lena nasmešila? Koga je videla u šumi?</p> <p>Šaputanje Od kuće do škole, Od škole do kuće uvek se nešto šapuće, šapuće: tiho, tiše, tiho, tiše K'o padanje kiše...</p> <p>Šta imaju životinje, a nemaju deca? U kom stihu se nalazi ta reč?</p> <p>Za kraj časa, vežbamo čitanje naučenih slova kroz brzalice, ovaj put ujedno i tražimo skrivene reči:</p> <p>Svaka svraka skaka na dva kraka jaka. Javorov jaram, javorova ralica, ralo drvo javorovo. Čokančićem ću te, čokančićem ćeš me. Kotlokrp kotlope krpa, u kotlokrpa devetoro kotlokrpčića. Stala mala Mara na kraj stara hana sama.</p>

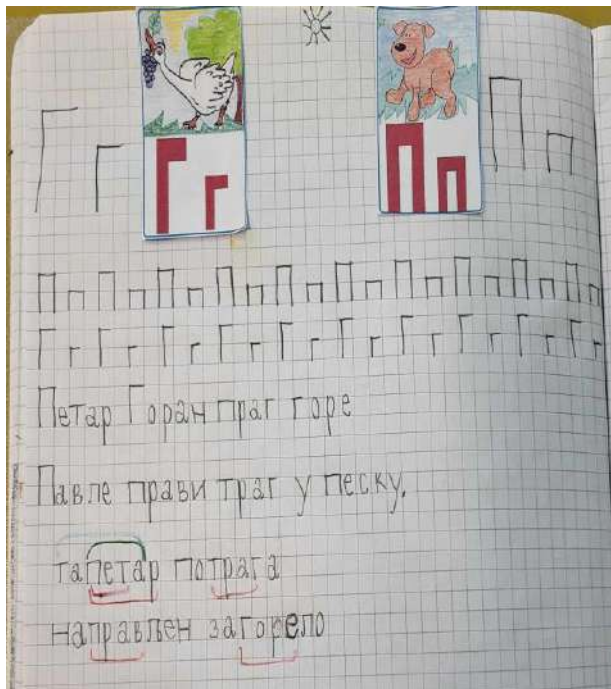
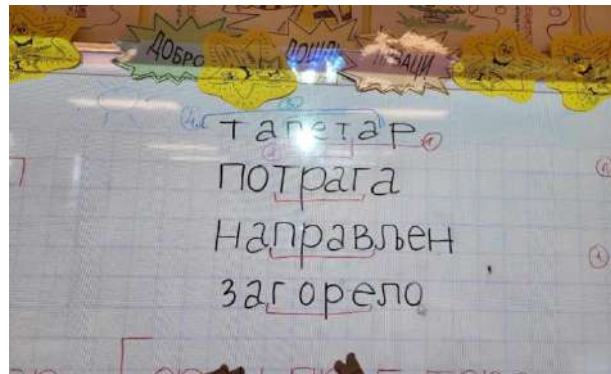
Vaša zapažanja

Deca su aktivno tražila skrivene reči. Zadaci su im bili zanimljivi.

Primer 3.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>Petefi brigada, Kula</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Marijana Kolarić</p>
<p>Razred</p> 	<p>I-3</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Glasovi i štampana slova ćirilice G i P- obrada</p>
<p>Primeri</p> 	<p>U sklopu obrade ćiriličnih slova koristim i svoju autorsku slovaricu, koja je idealna sa takođe autorskim didaktičkim materijalom i za određivanje skrivenih reči u rečima i u rečenicama. Danas smo obrađivali nova slova G i P te sam iskoristila u toku časa, nakon obrade slova, da sakrijem reči na slovo G i P u druge reči. Samim tim smo vežbali i čitanje i pronalaženje novih reči. Veoma su brzo pronalazili skrivene reči, naravno uz postavljena pitanja. Trudila sam se da postavljam reči formirane od onih slova koje smo do sada obradili što je bilo malo otežavajuće, a i reči u kojima se krije jedna reč, dve ili više. Dokumentujem fotografijama izgleda cele table na kraju svih aktivnosti i fotografijama nekoliko učeničkih svesaka.</p> <p style="text-align: center;"><u>SKRIVENE REČI:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • POTRAGA- (PITANJE: Šta se to vidi na nebu, iza aviona kada leti? TRAG) • NAPRAVLJEN- (PITANJE: Kakav je put koji nacrtamo lenjirom? PRAV) • ZAGORELO- (PITANJE: Koju reč koristimo kada govorimo da se ptica nalazi na nebu? GORE) • TAPETAR- (VIŠE PITANJA JER IMA VIŠE REČI, tačnije 4 - podvlačili smo ih različitim bojama: <p>Koje ime se krije u reči tapetar? PETAR to je ime jednog od učenika Koji broj se krije u reči tapetar? BROJ PET Koji deo tela se krije u reči tapetar? PETA Čime možemo da obložimo zidove? TAPETA)</p>

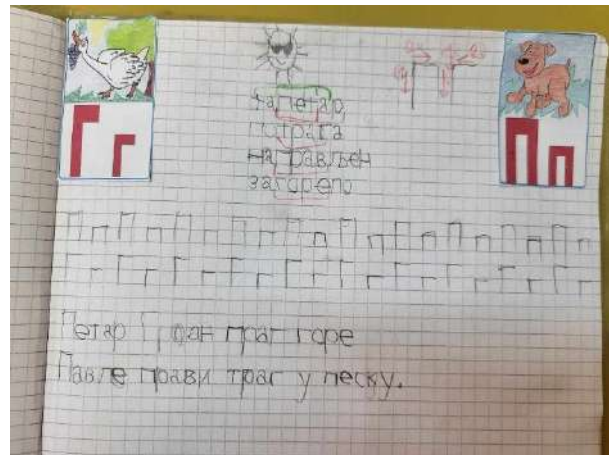

Петар Горан праг горе
Павле прави траг у песку,
та Петар потрага
направљен загорело

та Петар потрага
направљен загорело

Петар Горан праг горе
Павле прави траг у песку

та Петар
потрага
направљен
загорело

Vaša zapažanja

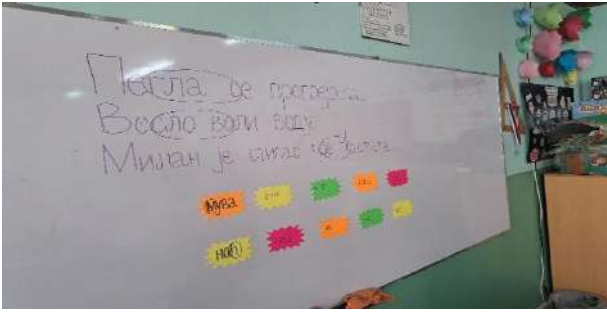

Učenci su veoma zainteresovani za pronalaženje skrivenih reči. Veoma su motivisani i za čitanje koje baš nisu voleli svi jer neki imaju teškoće u čitanju i pisanju. Svi su se potrudili da napišu slova i rečenice sa table kako bismo se igrali Skrivenih reči. Vrlo brzo su pronalazili skrivenu reč, čak i odmah po postavljenom pitanju. Za reč TAPETAR bilo je postavljeno samo ime **PETAR** jer se drugar iz odeljenja tako zove i reč **TAPETA**, oni su sami pronašli broj **PET** i reč **PETA**, pa smo onda postavljali pitanja za te reči.

Drago mi je što se prvaci dobro snalaze i što su zainteresovani za ovaj način rada NTC učenje, pošto ja već godinama nekoliko generacija upoznajem sa NTC metodama učenja.

Primer 4.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Andra Savčić”</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Jelena Petrović</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Razrešenje misterije, utvrđivanje</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Pošto smo u uvodnom delu casa ponovili gradivo u vezi sa glasom, slovom, reči i rečenicom, ovde nam je bila idealna upotreba skrivenih reči.</p> <ul style="list-style-type: none"> Sledećim recima promeni prvo, odnosno poslednje slovo, kako bi dobili nove reči: MUVA-BUVA-KUVA-DUVA-ČUVA NOĆ-NOS-NOŽ-NOV-NOJ PEGLA SE PREGREJALA. (U rečenici se krije nešto sto izgovaramo. Pronađi ga!)- GLAS VESLO VOLI VODU. (U rečenici se krije znak pomocu koga zapisujemo glas.)- SLOVO MILAN JE STIGAO PRE CASLAVA. (U recenici se krije skup slova.)-REČ <p>Ponavljamo učeno o ovim pojmovima.</p> <p>Koja knjiga u svom nazivu krije naziv jednog drveta? Koristimo je svaki dan u školi... BUKVAR</p> <p>Koji insekt jede tkaninu, a u svom nazivu krije skraćeno žensko ime? Imamo ga i u našem odeljenju... MOLJAC</p> <p>Pomoć nisam pružala, deca su i bez nje savršeno rešavala zadato.</p>

	 <p>Prelazimo na obradu teksta: Otvorite vaše bukvarе, str.88. Sada ćemo zajedno pročitati jedan tekst koji govori o šteti koju moljac može napraviti u biblioteci...</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Čas je veoma uspešno protekao. Deca koja se do sada nisu aktivno uključivala u rad tokom časova, ovog puta su bila dosta aktivnija. Ekipe koje su ostale u zaostatku po broju osvojenih poena, u odnosu na ostale dve ekipe, je tražila način na koji bi mogli da ih stignu. Dogovor je da, za domaći zadatak, ko želi, uradi neki svoj primer skrivene reči, pa će, ukoliko se bude pokazalo da je zadatak pravilno urađen, poeni biti naknadno dodati. Inače, dečici je pokazan i primer višeg nivoa koji smo čuli na prethodnoj radionici: Ko nam je danas jedno jaje dao?</p> <p>Mogu reći da sam i više nego što sam očekivala, zadovoljna sa urađenim.</p>

Primer 5.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Sestre Ilić“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Ana Lončar</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Čitamo i pišemo naučena slova</p>
<p>Primeri</p> 	<p>1. zadatak – Skrivene reči</p> <p>Koja životinja u svom nazivu ima naziv ploda hrasta? (žirafa)</p> <p>Pronađi muško ime koje se krije u nazivu reči pomoću kojih se kreću ribe? <u>Peraja</u></p> <p>Nju tata nosi oko vrata, a u sebi krije naziv životinje. Koja je to životinja? <u>Kravata</u></p> <p>Nastaje prilikom erupcije vulkana, a u sebi krije naziv jedne životinje. <u>Lava</u></p> <p>Omiljena je hrana majmuna, a u sebi krije žensko ime. <u>Banana</u></p> <p>Koja životinja u svom nazivu krije naziv jednog meseca? (majmun)</p> <p>Koja životinja u svom nazivu krije osobinu, neko ko se lepo ponaša. (delfin)</p> <p>Kada otkriju sve reči, sastavljaju rečenice u čijem sastavu su otkrivene reči.</p> <p>Učenici su podeljeni u 4 grupe, svaka reč dva boda, a svaka rečenica 1 bod.</p>

	<p>2. zadatak - Reči skrivene u rečenicama</p> <p>Puštam učenicima prezentaciju sa napisanim rečenicama.</p> <p>Šta je kupila <u>nana</u> Sanji?</p> <p>Šta <u>sadi</u> Njegošev deda?</p> <p>Ona <u>nema šta</u> ne može da zamisli.</p> <p><u>Ko</u> stalno čita knjige?</p> <p>Ko voli <u>banane</u>?</p> <p>Ko ima <u>plan</u> i <u>naredbu</u> da istraži šumu?</p> <p>Niko <u>živ</u> ukrotio ga nije, u pesmi je lenj i loš glas ga bije.</p> <p>Ko prvi otkrije skrivenu reč dobija 2 boda.</p> <p>3. LAV</p> <p>a) Napisati što više reči koje počinju na V. b) Napisati što više reči koje se završavaju LA</p> <p>Za svaki primer imaju po 3 minuta, nakon toga uzimam listiće, čitam i prebrojavam zapisane reči. Grupa koja je napisala najviše reči dobija 6 poena.</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Deca su pokazala izuzetnu aktivnost tokom radionice, otkrili su sve skrivene reči, trudili su se da smisle što više reči koje počinju na V i reči koje se završavaju na LA. Primetila sam njihovu saradnju kako bi maksimalno iskoristili dato vreme i smislili što više reči.</p>

БУК	ДЕЧКА	(14)	МАМА
ОДА	ОДА		МАМА
МАМА	ОДКАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА
МАМА	МАМА		МАМА

CLASS DOJO

Борислав Училище 10/10	(21)	Зоран Училище 16/16	(22)
Борислав Училище 1/1	(1)	Зоран Училище 1/1	(1)
Борислав Училище 1/1	(1)		

Primer 6.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>Pavle Savić, Beograd</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Jovana Latinović</p>
<p>Razred</p> 	<p>II</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Poslovice</p>
<p>Primeri</p> 	<p>2. Učenik je pogrešno prepisao poslovice sa table. Napiši ih pravilno tako što ćeš u podvučenim rečima promeniti prvo slovo i dobiti odgovarajuću reč.</p> <p>- ČUTANJE JE BLATO. _____</p> <p>- PAS KOJI BAJE NE UJEDA. _____</p> <p>- RODU KOJU ĆEŠ PITI, NEMOJ MUTITI. _____</p> <p>3. Data je poslovice: LEPA REČ I GVOZDENA VRATA OTVARA. U njoj pronađi i napiši reč koja označava:</p> <p>- dvoje: _____;</p> <p>- prevozno sredstvo: _____;</p> <p>- deo tela: _____;</p> <p>- vrstu šarene ptice: _____.</p> <p>4. U svakom redu poslovice, nalazi se skrivena reč. Odgovaranjem na pitanja, pronađi i podvuci te reči.</p> <p>Poslovica: NEMA ZIME DOK NE PADNE INJE, NI PROLEĆA DOK SUNCE NE SINE, NI RADOSTI DOK NE DELIŠ S KIME.</p> <p>a) U kom redu se krije reč koja označava člana uže porodice?</p> <p>b) U kom redu se krije reč koja označava jednu vrstu začina?</p> <p>v) U kom redu se krije reč koja označava proizvod koji dobijamo od pčela?</p>

Vaša zapažanja

Uvodni deo časa na ovaj način je dodatno motivisao učenike na rad i učenje. Nastavni listić je bio fantastično prihvaćen od strane učenika. Učenici su pažljivije čitali zadatke a neke poslovice su i zapamtili u potpunosti anaizirajući ih.

Ovakav rad ih je navodio da sami otkrivaju značenje nepoznatih reči, kao i da logički zaključuju posmatrajući svaku rečenicu kao misaonu celinu.

Zadaci i nalozi zadataka su bili u potpunosti razumljivi učenicima iako sam ja strahovala zbog preduge formulacije naloga u drugom zadatku.

Neočekivana iznenađenja:

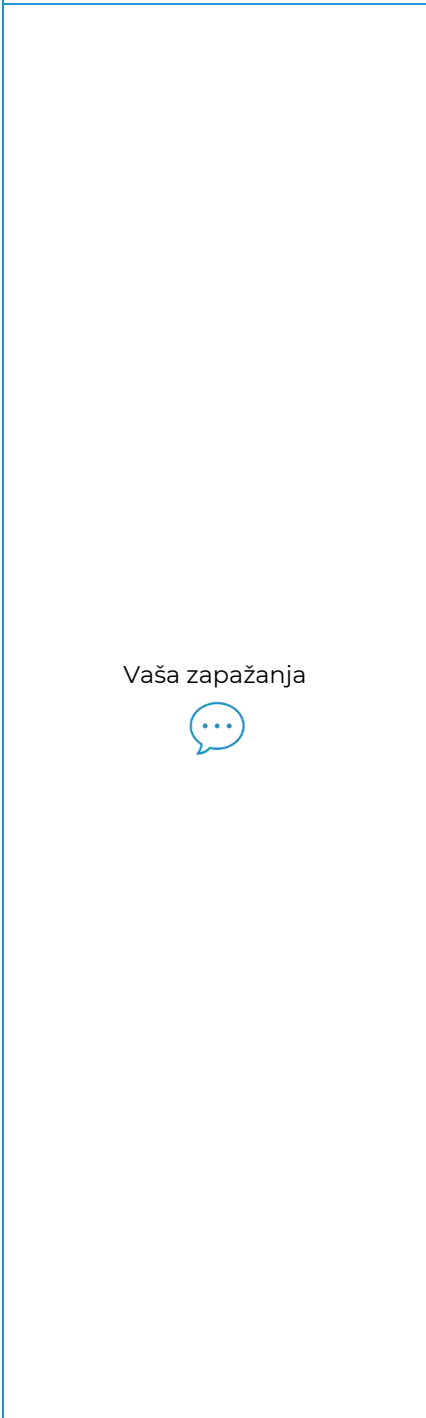
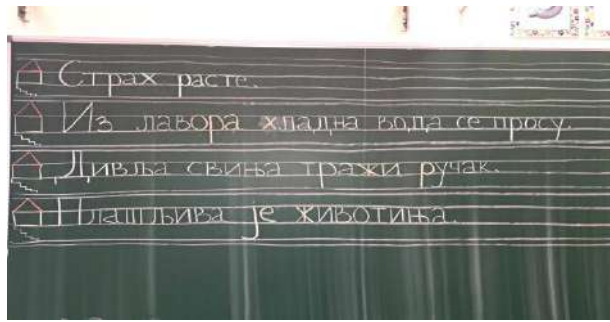
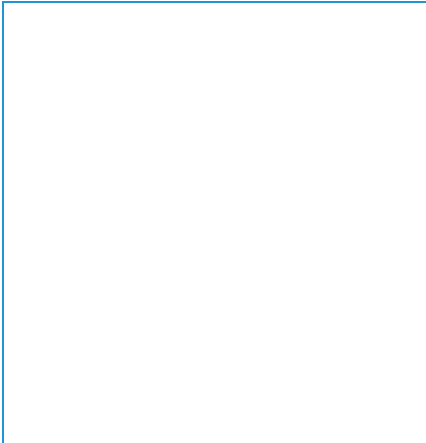
neprijatno – Učenici nisu mogli da pronađu odgovor u četvrtom zadatku za pitanje b) jer nisu znali šta je KIM;

prijatno – Učenici su sami predložili i smislili sebi domaći zadatak, a to je da napišu nekoliko poslovice I u njima pronađu "sve" reči koje su sakrivene i zapišu ih.

Nakon časa, mnogi su rekli da im je čas bio baš zabavan.

Primer 7.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Đuro Salaj“ Subotica</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Aleksandra Jarić</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Glasovi i štampana slova H, h i Ž, ž (utvrđivanje)</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Niži nivo:</p> <p>U sledćim rečenicama su sakrivene jedna vrsta drveta i jedna vrsta ploda drveta.</p> <p>Strah raste. Iz lavora hladna se voda prosu.</p> <p>Viši nivo:</p> <p>U prvoj rečenici krije se plod drveta, a u drugoj životinja. Taj plod i životinja odgovaraju onome što rečenica kazuje.</p> <p>Divlja svinja traži ručak. Plašljiva je životinja.</p>

	<p>Ovu aktivnost smo radili danas prvi put. Reči koje su skrivene su pominjane na prethodnom času obrade slova H i Ž. Već u prvom primeru učenici su brzo otkrili skrivenu reč. Svi su se veoma aktivno uključili. Tražili su da za sutra priprelim još ovakvih rečenica. Prilikom zapisivanja rečenica, skrivene reči smo naglasili odgovarajućim bojama (hrast zelenom, a orah, žir i jež braon bojom).</p>
--	--

Primer 8.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Isidora Sekulić“ Šajkaš</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Branislava Cucić Topalov</p>
<p>Razred</p> 	<p>IV</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Nacionalni parkovi</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Koji naš NP u svom imenu krije jedno žensko ime? (Fruška gora)</p> <p>Osnovan je u 20. veku. Cifre desetice i jedinica predstavljaju najveći broj 6. desetice. (1960.)</p> <p>Jedna životinja koja živi u ovom NP u svom imenu krije deo ljudskog tela/deo ruke. (šakal)</p> <p>Koji naš NP u svom imenu krije potvrdnu rečcu? (Đerdap)</p> <p>Osnovan je u 20. veku kada je Snežana srela flaminga. (1974.)</p> <p>Jedna biljka ovog NP u svom imenu krije domaću životinju. (jorgovan)</p> <p>U okviru ovog parka nalazi se Lepenski vir, arheološko nalazište. Budi arheolog, pa „iskopaj“ što više reči koje u sebi kriju reč vir (klavir, virtuoz, navirati, zaviriti, svirati, svirka...)</p> <p>Koji naš NP u svom imenu krije ličnu zamenicu 3. lica množine muškog roda? (Kopaonik)</p> <p>Osnovan je u 20. veku. Cifre jedinica i desetice daju zbir 9, a cifra jedinica je za 7 manja od cifre desetice. (1981.)</p> <p>Jedna biljka ovog NP u svom imenu krije nešto od čega ozdravimo. (kleka)</p> <p>Jedna retka i zaštićena biljka našla je stanište u ovom NP. U njenom imenu se krije jedan od glavnih delova biljke. (runolist)</p> <p>Koji naš NP u svom imenu krije šarenog papagaja/jedinicu za merenje površine? (Tara)</p> <p>Osnovan je u 20. veku kada je Sneško Belić seo u raketu. (1981.)</p>

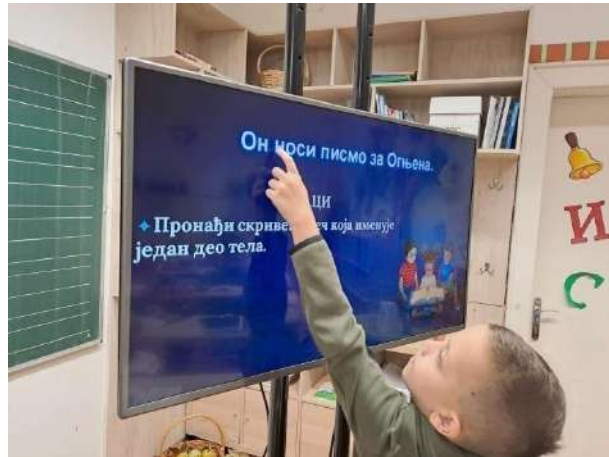

	<p>Jedna biljka ovog NP u svom imenu krije oglašavanje lavova. (Pančićeva omorika)</p> <p>Koji naš NP u svom imenu krije jednu notu/jednu biljku? (Šar planina – Šar planina)</p> <p>Osnovan je u 20. veku kada je Sneško nacrtao krug. (1986.)</p> <p>Jedna ptica koja živi u ovom NP u svom imenu krije jednu boju i organ čula vida. (sivi soko)</p> <p>Ovaj nacionalni park je stanište balkanskog risa. Pronađi još neke reči koje u sebi kriju naziv ove velike mačke. (Boris, Rista, hlorisati, obrisati, brisanje, kristal, vrisak, operisan...)</p> <p>Eto tako smo se mi igrali na času prirode i društva.</p> <p>Napomena: Vrlo često koristimo pretvaranje sličica u brojeve koje sam naučila na nekom od prethodnih NTC predavanja, pa sam to ovde iskoristila za godine osnivanja NP.</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Kad god na času koristim neku od NTC metoda, uspeh je zagarantovan...Učenici su aktivni, vrlo često skakuću pored svoje stolice u želji da kažu šta je njihova grupa uradila... Veoma mi je simpatično što pojedini učenici stave nogu na stolicu, pa sednu na nju ili kleknu na stolicu...To mi je znak da su potpuno opušteni i posvećeni onome za čim tragaju... Mnogo vole naše/vaše igrarije, a ja njihova nasmejana lica... .</p>

Primer 9.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Đorđe Natošević“, Novi Sad</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Dijana Malidža Svitlica</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Štampana slova ćirilice Aa, Mm, Iи, Tt, Hh, Kk, Oo, Cc (utvrđivanje)</p>
<p>Primeri</p> 	<p style="text-align: center;">A, M, И, Т, Н, К, О, С</p> <p style="text-align: center;">1. У датим реченицама пронађи скривену реч!</p> <p style="text-align: center;">Поштар Коста има велику торбу.</p> <p><u>Задаци:</u> Пронађи реч супротну од речи ТУП. (ОШТАР) Пронађи реч која означава део скелета људског или животињског тела. (КОСТ)</p> <p style="text-align: center;">Он носи писмо за Огњена.</p> <p><u>Задаци:</u> Пронађи скривену реч која именује део тела! (НОС) Пронађи скривену реч која описује веома лошег човека! (ЗАО)</p> <p style="text-align: center;">Пружа му га преко ограда.</p> <p><u>Задаци:</u> Пронађи скривени назив једног мирисног цвета! (РУЖА) Пронађи назив једне врсте насеља! (ГРАД)</p>

	
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Čas je bio veoma zanimljiv i dinamičan. Deca su uvežbavala čitanje rečenica sastavljenih od naučenih štampanih slova ćirilice.</p> <p>Sam način pronalaženja skrivenih reči im je bio zanimljiv, s tim da su ih uvodni zadaci i pitanja dodatno motivisali. Atmosfera na času je bila prožeta dinamikom i nastojanjem da sve rečenice budu dobro pročitane i da skrivene reči budu otkrivene.</p> <p>Učenici su čas ocenili rečima „ZANIMLJIVO“, „KAD ĆEMO PONOVO DA OTKRIVAMO SKRIVENE REČI“, BAŠ JE BILO LEPO“ i sl.</p>

Primer 10.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Isidora Sekulić“ Šajkaš</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Violeta Cvijić</p>
<p>Razred</p> 	<p>IV</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Književnost „Kad bi meni dali“, Branislav Crnčević</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Koja životinja koja riče se krije u imenu pesnika?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Branislav Crnčević <p>Koji naziv benzinske pumpe (u Šajkašu) se nalazi u imenu pesnika?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Branislav Crnčević <p>Koja osobina mraka se nalazi u prezimenu pesnika?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Branislav Crnčević <p>„Kad bi meni dali“</p> <p>Kad bi meni dali jedan dan, ja ga ne bih potrošio sam. Pola dana ja bih dao nekom ko je dobar, a slučajno sam.</p> <p>Igrali bi, pričali bi nešto. Trčali bi, skakali bi vešto ja i dobar, a slučajno sam.</p>

	<p>Kad bi meni dali kišobran, ja ga ne bih potrošio sam. Pola mesta ja bih dao nekom ko je dobar, a slučajno sam.</p> <p>Kišilo bi, dok mi koračamo, pola tamo, a pola ovamo. Stavili bi dan pod kišobran ja i dobar, a slučajno sam.</p> <p>Kad bi meni dali jedan dan, ja ga ne bih potrošio sam.</p> <p>U kojim strofama i u kojim stihovima se nalazi imenica za topao napitak? U kojim strofama i u kojim stihovima se krije glagol koja označava zbivanje? U kojim srtofama i u kojim stihovima se nalazi imenica koja je naziv staništa? U kojoj strofi i u kom stihu se nalazi imenica u kojoj žive domaće životinje? U kojoj strofi i u kom stihu se nalazi lična zamenica u drugom licu množine? Pronađi što više skrivenih reči u pesmi.. Sakrij reč krilo u rečenici.. Na primer: Ko se priKRI LOše je leteo..</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Primena NTC a u učionici je veoma zanimljiva, po pravilu vesela atmosfera i pregršt ideja, asocijacija.. Učenici se „bore“ ko će prvi, ko će više, ko će povezati, ko će zapamtiti, ko će sastaviti.. Ove primere ćemo za dva dana raditi u učionici.. Verujem da će se deca dobro snaći i da će naći bolje primere nego ja.. Tada ću biti srećnija..</p>

Primer 11.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Milan Rakić“, Mionica</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Ana Vujić</p>
<p>Razred</p> 	<p>IV</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Reke, jezera i banje Srbije</p>
<p>Primeri</p> 	<p>1) Može da ponire ka jami ili izvire na površinu?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na kojoj reci ribari jedu na velikom splavu? • Na geografskoj karti pronađi reku koja je desna pritoka Dunava i u svom nazivu krije način oglašavanja psa. Sava • Koja se reka sa severoistoka uliva u Srbiju i u svom nazivu krije jednog glodara? Tamiš • Na kojoj reci već peti sat cekam da ugledam jedan cvet? • Koju reku u jugozapadnom delu Srbije ribari rado posećuju? • Gde jedri Nataša svakog leta? • U Beogradu nećeš videti ovu reku. <p>2) Gde bolni zglob Anja uvek izleči?</p> <ul style="list-style-type: none"> • U jugoistočnom delu Srbije nalazi se jedna banja koja u svom nazivu krije i jedan grad u čijoj se blizini nalazi. Niška banja • Severozapadno od Niške banje je banja koja u svom nazivu ima jednu pticu grabljivicu. Sokobanja • Koja se banja nalazi južno od grada koji u svom imenu krije jednu vladarsku titulu? Kraljevo, Mataruška banja

	<ul style="list-style-type: none">• Jugozapadno od Sokobanje pronaći ćeš banju u čijem se nazivu krije reč koja ima isto značenje kao i reč alás? Ribarska banja <p>3) Koja stajaća voda u svom nazivu krije jednu cifru na engleskom jeziku? Jezero</p> <ul style="list-style-type: none">• U jugozapadnom delu Srbije pronađi jezero koje u svom nazivu krije i jednu planinu. Zlatarsko jezero• Istočno od Subotice pronaći ćeš jezero u čijem se nazivu krije i naziv naselja u kome se jezero nalazi. Palićko jezero• Jezero u severnom delu Srbije u čijem se nazivu krije i naziv stanovnika najveće države na svetu. Rusanda• Na kom jezeru ribe lovimo? Belo jezero
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>NTC metode nastavu čine dinamičnom i deca se uvek raduju ovakvom načinu rada. Skrivena reč je metoda koju deca doživljavaju kao igre rečima i uvek traže primer više. Sastavljanje pitanja, skrivanje reči u rečenici je zahtevniji zadatak za dete i potrebno je vremena za uvezbavanje kako bi stekli veštinu i samostalno sastavljali pitanja. Uspešno sastavljaju pitanju kada u datoj reči pronađu neki skriveni pojam.</p>

Primer 12.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>“Jovan Jovanović Zmaj”, Sremska Mitrovica</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Jelena Radivojević</p>
<p>Razred</p> 	<p>I-1</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Šta je na kraju? - Dušan Radović</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Na prethodnom času učenici, podijeni u grupe, imali su zadatak da sastave što više reči ,tako da sadrže skrivenu ,ne izvedenu reč.</p> <p>Primeri:</p> <p>-Vukan, šumar, Jovana, Kosta, papagaj, Luka, Zmaj, petao, medved, drvo , šuma , tablet, leptir, Marta , stolica, stolica, Vujadin, flomaster.</p> <p>Na ovom času smo obrađivali -stih, strofa kroz pesmicu Šta je na kraju – Dušan Radović.</p> <p>U drugom delu časa sam ih podelila u 4 grupe .</p>

Prvi zadatak im je bio:

-U kojoj strofi, koji stih u sebi krije deo vode?

Prva grupa koja je dala odgovor :

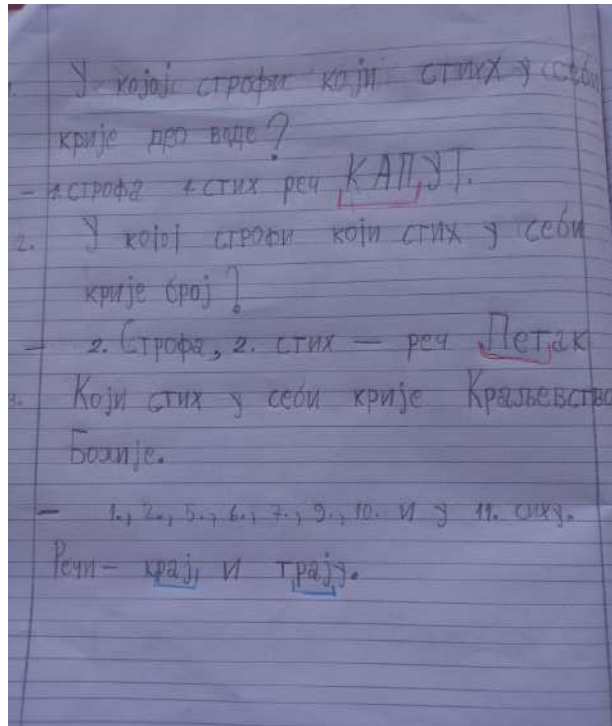
- 1. strofa, 4.stih u reči kaput,
je dobila poene.

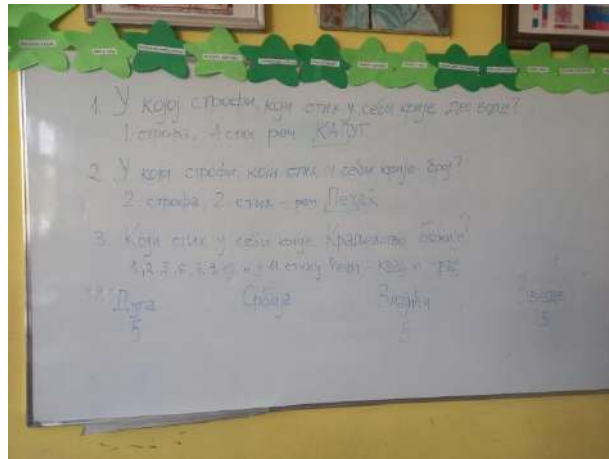
-U kojoj strofi, koji stih u sebi krije broj ?

Odgovor : 2.strofa, 2.stih-u reči Petak.

-Koji stih u sebi krije Kraljevstvo Božije?

Odgovor : 1., 2., 5., 6., 7., 9., 10., i 11. stih. Reči kraj i traju.

Vaša zapažanja

U prvom zadatku trebalo im je malo vremena da, kroz dogovaranje sa drugarima u grupi, dođu do zaključka šta je deo vode.

Sve su grupe kao odgovor dale kapljica. To je bila prilika da pomenemo reči sa umanjenim značenjem, a ujedno i mala pomoć ka pronalaženju sakrivene reči.

Posle navedenih nekoliko primera došli su do zaključka da je kapljica umanjena reč od reči KAP.

Drugi zadatak im je bio nešto lakši, jer smo kroz obradu broja 5 iz matematike već radili primere -petao, petak.

Dodatno pitanje je trebalo biti :

-U kojoj strofi, koji stih u sebi krije redni broj? (**Petak**.)

Od 24 učenika, 17 učenika ide na Versku nastavu. Treći zadatak, pitanje sam iskoristila da napravim korelaciju sa Verskom nastavom i Matematikom (utvrdimo redne brojeve).

Učenik iz Rusije (Irkutsk),Aleksej mi je prišao i rekao :

“Učiteljice, ja znam odgovor, ali ne znam kako se kaže na srpskom, znam na ruskom.”

“U redu Aleksej, reci na ruskom, možda budem razumela.”

Aleksej:” To se na ruskom kaže - Raj.”

Rekla sam mu da se i na srpskom jeziku isto tako kaže i da je to tačan, baš taj koji je potreban odgovor. Uputila sam ga da saopšti svojoj ekipi, koja je zahvaljujući njemu, osvojila poene.

Moram da napomenem da su učenici oduševljeno radili, bez umora, družeći se, poštujući sva pravila, previše im kratak čas i samo žele još.

Nekoliko roditelja mi je reklo da im deca ne vole vikend, zato što se ne ide u školu.

Smatram da rad na ovaj način ne bi trebao da bude ograničen zvonom, pa čak ni predmetom.

--	--

Paralelne asocijacije i Pitanja za razmišljanje

Sastavljanje zagonetnih pitanja pomoću paralelnih asocijacija i njihovo odgonetanje je tehnika koja na najočigledniji način treba da ilustruje šta je funkcionalno znanje i na koji način NTC sistem učenja treba da pospeši njegov razvitak. Funkcionalno znanje moglo bi se definisati kao sposobnost da se povežu informacije koje već posedujemo i na taj način dođemo do rezultata ili da znanje koje imamo upotrebimo tako da ono ima nekakvu funkciju.

Primer:

PITANJE: **Šta povezuje uši i Kinu?**

ODGOVOR: **štapići**

Prilikom rešavanja ovakvih zagonetki, kod dece se razvija konvergentno razmišljanje, pošto od mnogo pojmova koji potencijalno mogu da budu rešenje treba da se dođe do onog jednog koji to jeste. To može da se posmatra i sa druge strane – od mnogo asocijacija koje znamo tražimo onu jednu koja se uklapa, koja ima funkciju da reši zagonetku.

Drugi nivo jeste da se ovakva pitanja postave, a to iziskuje vežbu i razvija divergentno razmišljanje. Zagonetke se smišljaju tako što se na pojam koji želimo da bude rešenje nabroji što veći broj asocijacija. Ponovo se naslućuje – da od deteta tražimo da nabroja asocijacije samo radi nabiranja, ova aktivnost bi ubrzo dosadila. Sa druge strane, kada to nabiranje asocijacija ima određenu funkciju (koja je u ovom slučaju da se napravi zagonetka) motivacija je uglavnom odmah prisutna. Ponovo dakle naše znanje dobija funkciju i ono postaje funkcionalno znanje.

Za postavljanje ovakvih pitanja potrebno je da dete bude upoznato sa asocijacijama, tako da je najraniji uzrast, kada dete može da rešava i sastavlja pitanja, sedam godina.

Izabere se jedan pojam i nabrajaju se asocijacije na njega. Kada imamo barem deset asocijacija, odaberemo dve koje povežemo u pitanje: „Šta povezuje asocijaciju 1 i asocijaciju 2?“

Primer:

POJAM: **konac**

ASOCIJACIJE: **igla, mak, nit, šivenje, crven...**

PITANJE: **Šta povezuje šivenje i iglu?**

Odgovor je lak i odmah se naslućuje da se radi o koncu. Iz tog razloga, treba biti strpljiv u prvom delu i setiti se što većeg broja dobrih asocijacija, jer nam to pruža više mogućnosti da postavimo dobro i teško pitanje.

Primer dodatnih asocijacija i pitanja:

ASOCIJACIJE: **zub, igla, mak, svila, nit, šivenje, crven...**

PITANJE: **Šta povezuje svilu i zub?**

Kod sastavljanja ovakve vrste zagonetki treba biti oprezan, pošto se često može desiti da previdimo neki odgovor koji je dodatno moguć, pored onog koji smo zamislili od početka. Na taj način, može se desiti da zagonetka ima dva ili više rešenja i takva zagonetka se karakteriše kao loša, pošto nema jedinstveno rešenje.

Primer:

POJAM: **uši**

ASOCIJACIJE: **glava, sveska, magarac, školjka, zec, štapić, minduša...**

PITANJE: **Šta povezuje školjku i mindušu?**

Iako je ciljani odgovor na ovo pitanje bio UŠI, postoji još jedan odgovor koji bi mogao da se prihvati kao tačan, a to je BISER. Zbog toga ovo pitanje nije dobro i na ovo treba obratiti posebnu pažnju kada se sastavljaju pitanja ovakvog tipa.

Kako prepoznati dobru asocijaciju?

Za sastavljanje dobrog pitanja, od ključne važnosti je dobra asocijacija. Može se prepoznati tri nivoa kvaliteta asocijacija na bilo koju reč. Asocijacije možemo podeliti na sledeći način:

- **ispod proseka** (nabrajanje „verzija“ zadate reči)
- **prosečne** (očekivane asocijacije)
- **vrhunske** (neočekivane asocijacije)

Ako uzmemo za primer reč drvo, podela asocijacija bi mogla da se predstavi na sledeći način:

- Asocijacije ispod proseka: **bor, breza, hrast, lipa, jelka, sekvoja, itd.**
- Prosečne asocijacije: **koren, stablo, list, plod, šuma, krošnja, itd.**
- Vrhunske asocijacije: **kora, nameštaj, kiseonik, advokat, pinokio, itd.**

Iz prethodnih asocijacija možemo sastaviti mnogo zagonetnih pitanja, ali je cilj da nađemo odgovarajući nivo težine. Ukoliko je nešto preteško i nerazumljivo, deca neće osetiti zadovoljstvo radeći to, pa će ubrzo odbaciti igru. Pitanja pravimo tako što izaberemo dve asocijacije i povežemo ih u pitanje. Ako iz prvog reda asocijacija (Asocijacije ispod proseka) sastavimo pitanje, pravimo nekoliko grešaka:

- **Šta povezuje bor i brezu?**

Pitanje se veoma brzo rešava, što pokušavamo da izbegnemo. Treba obratiti pažnju da rešenje pitanja, iako je lako, bude jedinstveno. U ovom pitanju rešenja još mogu biti: koren, stablo, šuma, itd.

Ako iz drugog reda (Prosečne asocijacije) sastavimo pitanje, biće dosta kvalitetnije i manje je verovatno da ima više rešenja. Pitanja sastavljena pomoću prosečnih asocijacija brzo se rešavaju, ali su dobra jer je su ona pravi primer jedinstvenog rešenja:

- **Šta povezuje koren i stablo?**

Odgovor je drvo, a deca teško da mogu da nađu još neko rešenje za ovo pitanje.

Ako iz tečeg reda (Vrhunske asocijacije) sastavimo pitanje dobijamo vrhunsko pitanje koje se ne rešava odmah:

- **Šta povezuje advokata i Pinokija?**

Vremenom, deci mogu da postanu laka ovakva pitanja, pa se ona mogu dodatno otežati, tako što se pojmovi u pitanju malo udalje tako što se opisuju.

Primer:

POJAM: **žaba**

ASOCIJACIJE: **muva, lokvanj, princ, močvara, bata, krasta, roda...**

LAKŠE PITANJE: **Šta povezuje princa i krastu?**

TEŽE PITANJE: **Šta povezuje kraljevog naslednika sa jednom vrstom bolne uspomene?**

Ovakva pitanja su teža jer deca prvo treba da razmisle ko je kraljev naslednik, da bi došli do prve asocijacije, a potom da razmisle šta je sve bolna uspomena, da bi na kraju dobili pitanje lakšeg tipa i da bi mogli da reše pitanje. Naravno, prilikom rešavanja ovakvog tipa pitanja, decu treba navoditi dok se ne sete šta je to bolna uspomena.

Primer:

- Bolna uspomena može da bude modrica!

- Jeste, ali ne znamo ništa što bi moglo da povezuje princa i modricu. Da čujemo još predloga?

- Masnica? Ožiljak? Rana? (isti odgovor kao i gore)

- To je bolna uspomena koja ostane na telu?

I onda bi deca trebala da se sete da je reč o krasti i da bez većih poteškoća reše pitanje.

Ključna sugestija je da se nikada deci ne daje konačni odgovor, nego da se uvek, kada imaju poteškoća, pomoću asocijacija i dodatnih potpitanja navode na odgovor, dok do njega sami ne dođu.

U daljem tekstu dati su primeri zagonetnih pitanja napisanih pomoću asocijacija. Pitanja su sistematski podeljena na oblasti: životinje, biljke, predmeti, hrana, razno, države i gradovi, pojam i broj, sportovi.

Životinje: U odeljku „Životinje“ potrebno je istaći dosetljivu dečju prirodu. Dete je u školi radilo lekciju „Člankoviti crvi“, pa je na NTC radionicama u istoj nedelji predložilo zagonetno pitanje sa člankom kao asocijacijom na crva: **Šta povezuje članak i jabuku? (crv)**

Biljke: U odeljku „Biljke“ dete je iskoristilo vola kao asocijaciju na kupus, po uzoru na narodnu poslovicu („Tuče ga kao vola u kupusu“). Ne mora uvek asocijacija da bude direktno vezana za pojam koji se zadaje, kao u ovom slučaju: **Šta povezuje list i vola? (kupus)**

Predmeti: Šta povezuje goluba i nož? (pismo)

Hrana: Šta povezuje medveda i pčelu? (med)

Države: Šta povezuje lalu i vetrenjaču? (Holandija)

Pojam i broj: U odeljku „Pojam i broj“ prikazana je malo drugačija vrsta zagonetnih pitanja koje sastavljamo pomoću asocijacija. U ovim pitanjima potrebno je da vežemo jednu asocijaciju i broj kako bismo dobili jedinstveno rešenje: **Šta povezuje mastilo i 8? (hobotnica)**

Sportovi: Šta povezuje čekić i pesak? (odbojka)

Opšte znanje: U odeljku „Opšte znanje“ potrebna su znanja iz određenih oblasti (geografija, biologija, istorija...), pa su ova pitanja pogodna za decu starijeg uzrasta (10-14 godina): **Šta povezuje Saturn i zlato? (prsten)**

Zagonetna pitanja za mlađu decu (4-6 godina)

- **Koji kućni aparat pravi veliku buku, ali pomaže da sklonimo prašinu? (usisivač)**
- **Šta koristi mama za čuvanje nabranog cveća? (vaza)**

Zagonetna pitanja u stihu

Vežbanjem fonetskih asocijacija, dete postepeno uči reči koje se rimuju (rak – lak, mak, mrak, pak, itd.). Kada kod njih razvijemo divergentno mišljenje, mogu sama da sastavljaju pitanja u stihu:

- **Deda to koristi kada čita,
"Šta je to?" - baka ga pita (naočare)**

Obrunute zagonetke

- **Dok je takvo miš ga želi,
Okreni ga i miš od straha pobeli? (sir-ris)**

Zagonetna pitanja napisana pomoću zanimljive informacije

Kada čitamo enciklopediju, neki zanimljiv časopis ili gledamo interesantnu emisiju, često se desi da čujemo zanimljiv podatak. To se može iskoristiti tako što ćemo napraviti zagonetno pitanje na osnovu te informacije. Na primer, u emisiji o životinjama čuli smo podatak da beloglavi orao tek sa pet godina dobija potpuno belo perje na glavi. Naš zadatak je da iz knjige ili sa interneta pronađemo što više podataka za beloglavog orla, a potom pitamo dete:

- **Šta povezuje beloglavog orla i broj 5?**

Potrebno je da broj koji je vezan za rešenje ne bude prevelik, npr. 150 (brzina leta beloglavog orla), jer je to jedno od prvih predloga kada se krene u odgovaranje. Što je neobičniji podatak, to je put do rešenja duži, interesantniji, a što je najbitnije kroz taj put dete pospešuje razvoj kreativnosti, što jedan od glavnih faktora darovitosti. Onaj ko postavlja pitanja treba da ima spremne tačne odgovore. Potrebno je predvideti pitanja koje će dete da postavi, a onda spremiti tačne odgovore.

Sporedna pojava koja se javlja nakon jednog od ovakvih pitanja je ta da dete zna svaki podatak koji ste im vi rekli za orla. Iz tog razloga je bitno imati spremne odgovore, da se igra ne svede na monotonost.

TRENING za uvežbavanje paralelnih asocijacija

Ova tehnika može da se uvežbava, tako što će se pitanja osmišljavati „unazad“. Na primer, izabere se jedan pojam koji će biti rešenje, recimo ZUB. Zatim se pobroje sve asocijacije na dati pojam: kruna, konac, koren, čačkalica, zlato, mleko... Izaberu se dve asocijacije, na primer koren i čačkalica. Zatim se formuliše pitanje za paralelnu asocijaciju i proveriti da li je ZUB jedinstveno rešenje:

- **Šta povezuje koren i čačkalicu?**

Odgovor može biti ZUB, ali i drvo (koren drveta i drvena čačkalica). Ovo znači da pitanje nije uspešno. Zato je potrebno naći nove asocijacije za koje će rešenje biti jedinstveno.

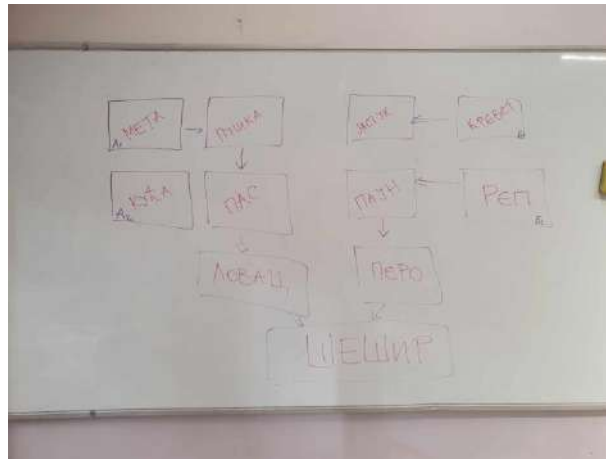
Na primer:

- **Šta povezuje zlato i mleko?**

Na isti način osmisliti 10 pojmova koji će biti rešenja paralelnih asocijacija, a zatim i formulirati pitanja.

Primer 1.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>Jovan Jovanović Zmaj, Novi Kneževac</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Andrijana Božanin, psiholog</p>
<p>Razred</p> 	<p>I-1</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Srpski jezik, obrada slova Š</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Paralelne asocijacije su iskorištene za uvodni deo časa, gde je konačno rešenje ŠEŠIR iskorišteno kao uvod u to šta još počinje na slovo Š.</p>

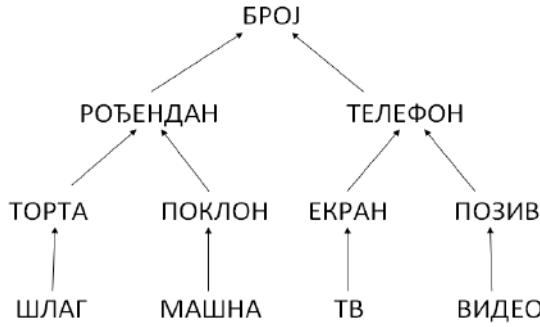
META	PUŠKA	JASTUK	KREVET
KUĆA	PAS	PAUN	REP
	LOVAC	PERO	
	ŠEŠIR		

Vaša zapažanja

Učenici su bili veoma zainteresovani, misaono angažovani, davali su odlične asocijacije na zadate pojmove. Na pojam meta su zadavali dobre asocijacije (cilj, pikado, strela, tačka..), ali nisu uspjeli da pogode reč PUŠKA. Sve ostale pojmove su pogodili.

Primer 2.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Isidora Sekulić“ Šajkaš</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Violeta Cvijić</p>
<p>Razred</p> 	<p>IV</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Gramatika: „Brojevi“ (osnovni, redni i zbirni)</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Uvodni deo časa: ASOCIJACIJE NA BROJ 3 (tri) ptica, Srbija, zastava, mart, sreda, ocena..</p> <p>ASOCIJACIJE NA 3. (treći) sport, bronza, medalja, mesto, sprat, rođendan..</p> <p>ASOCIJACIJA NA 3 (troje) porodica, ljudi, drugara, dece, vrata, pantalona..</p> <p>Najaviti čas „Paralalnom asocijacijom“ čije je rešenje BROJ..</p> <div style="text-align: center;"> <pre> graph TD BROJ[БРОЈ] --> ROJDAN[РОЂЕНДАН] BROJ --> TELEFON[ТЕЛЕФОН] ROJDAN --> TORTA[ТОРТА] ROJDAN --> POKLON[ПОКЛОН] TELEFON --> EKRAN[ЕКРАН] TELEFON --> POZIV[ПОЗИВ] TORTA --> SHLAG[ШЛАГ] POKLON --> MASHNA[МАШНА] EKRAN --> TV[ТВ] POZIV --> VIDEO[ВИДЕО] </pre> </div> <p>U završnom delu časa: Smisliti paralelnu asocijaju na zadati broj.</p>

(Dečiji radovi – prve paralelne asocijacije)

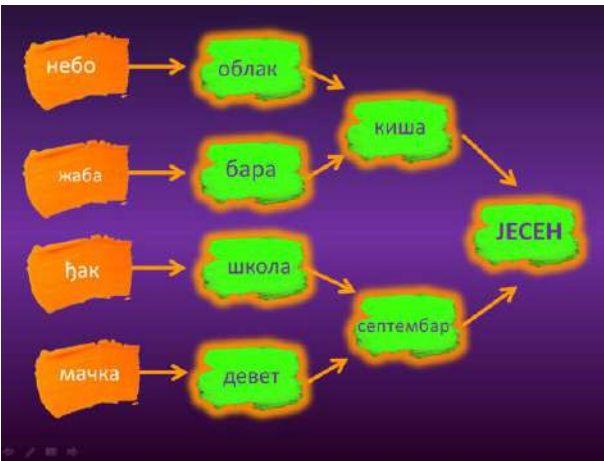

Vaša zapažanja

Učenci su imali više asocijacija na broj od očekivanog.. Prednost je bila u tome što su odmah приметили razliku između osnovnih, rednih i zbirnih brojeva.. Paralelne asocijacije im se mnogo dopadaju i već im lepo „idu“. Prvi put su po grupama pravili paralelnu asocijaciju.. To im se zapravo najviše i svidelo.

Primer 3.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Isidora Sekulić“ Šajkaš</p>																
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Branislava Cucić Topalov</p>																
<p>Razred</p> 	<p>IV</p>																
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Priprema za prvi pismeni zadatak</p>																
<p>Primeri</p> 	<div data-bbox="710 1008 1316 1467" data-label="Diagram"> </div> <table border="1" data-bbox="651 1545 1369 1765"> <tr> <td>NEBO</td> <td>OBLAK</td> <td>ŠKOLA</td> <td>ĐAK</td> </tr> <tr> <td>ŽABA</td> <td>BARA</td> <td>DEVET</td> <td>MAČKA</td> </tr> <tr> <td></td> <td>KIŠA</td> <td>SEPTEMBAR</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="2">JESEN</td> <td></td> </tr> </table>	NEBO	OBLAK	ŠKOLA	ĐAK	ŽABA	BARA	DEVET	MAČKA		KIŠA	SEPTEMBAR			JESEN		
NEBO	OBLAK	ŠKOLA	ĐAK														
ŽABA	BARA	DEVET	MAČKA														
	KIŠA	SEPTEMBAR															
	JESEN																

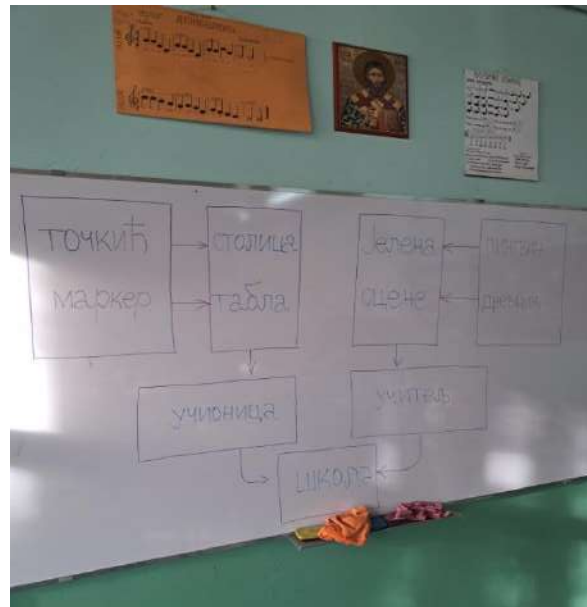
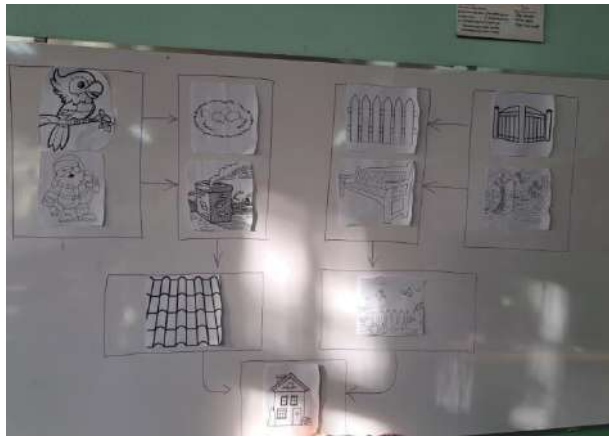
Vaša zapažanja

Asocijacije su jedna od omiljenijih igrica u našem odeljenju. Vrlo često je igramo. Ovog puta smo je iskoristili kao uvodnu aktivnost u pripremi za 1. pismeni zadatak. Učenici su aktivni, nasmejani, skakuću tražeći asocijacije na zadatu reč i raduju se kada dobiju bodove. Ova asocijacija je za njih bila poprilično lagana, idući put ću morati da dorastem zadatku...

Primer 4.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Andra Savčić“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Jelena Petrović</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Porodični dom. Škola., utvrđivanje</p>
<p>Primeri</p> 	<p>U uvodnom delu časa, deca su imala zadatak da nabroje što više svojih asocijacija na pojmove- kuća i škola.</p> <p>Nakon uspešno realizovanog ovog dela časa, prešli smo na paralelne asocijacije koje sam im pripremila za ovaj čas. Pripremila sam tri asocijacije, čija su rešenja u direktnoj vezi sa pojmovima koje tokom ovog časa i obnovljamo- porodica, škola i kuća. Nisam očekivala da će rešiti sve što im je zadato, ali sam, za svaki slučaj, pripremila više materijala. Ispostavilo se da im je i ovo, imajući u vidu njihovu zainteresovanost, bilo malo.</p> <p>Pošto su se takmičili u timovima, po redovima, konstantno je bio prisutan takmičarski duh. Zainteresovani će pripremiti svoje asocijacije za naredni čas, i na taj način mogu dodati poene svojoj ekipi.</p>

ptica	gnezdo	klupa	park
Deda Mraz	odzak	ograda	kapija
	krov	dvorište	
KUĆA			

točkić	stolica	Jelena	„debeli pingvin“
marker	tabla	ocena	dnevnik
	učionica	učitelj	
ŠKOLA			

	<table border="1" data-bbox="646 190 1364 324"> <tr> <td>Leontina(Čarolija)</td> <td>tata</td> <td>igra</td> <td>jurke</td> </tr> <tr> <td>beba</td> <td>mama</td> <td>đak</td> <td>ranac</td> </tr> <tr> <td></td> <td>roditelji</td> <td>dete</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="3">PORODICA</td> </tr> </table> <p data-bbox="646 369 1364 504">Pingvin nam je interna šala- crtala sam na tabli skup bubamara (tek započela), a deca, za to vreme, pogađaju šta crtam... i u jednom trenutku je jedan dečacić samouvereno istupio: Znam šta učiteljica crta! Debeli pingvin, sigurno!</p> <p data-bbox="646 526 1364 593">Pošto često slušamo pesme koje izvodi hor Čarolija, jedna od omiljenih pesama je o ocu.</p>	Leontina(Čarolija)	tata	igra	jurke	beba	mama	đak	ranac		roditelji	dete			PORODICA		
Leontina(Čarolija)	tata	igra	jurke														
beba	mama	đak	ranac														
	roditelji	dete															
	PORODICA																
<p data-bbox="295 728 486 772">Vaša zapažanja</p> 	<p data-bbox="646 705 1364 817">Izuzetno zanimljivo za dečicu. Rado i sa osmehom su učestvovali u delu časa gde smo imali asocijacije. Prisutan i takmičarski duh.</p> <p data-bbox="646 828 1364 896">Bilo bi lepo da se ovakav vid nastave može češće primenjivati.</p>																

Primer 5.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Đuro Salaj” Subotica</p>																																
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Aleksandra Jarić</p>																																
<p>Razred</p> 	<p>i</p>																																
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Glasovi i štampana slova C, c i NJ, nj</p>																																
<p>Primeri</p> 	<table border="1" data-bbox="651 1012 1369 1182"> <tr> <td>kost</td> <td>pas</td> <td>Kina</td> <td>pirinač</td> </tr> <tr> <td>zvono</td> <td>vrata</td> <td>slika</td> <td>slikarski pribor</td> </tr> <tr> <td></td> <td>kuća</td> <td>zid</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">CIGLA</td> </tr> </table> <table border="1" data-bbox="651 1214 1369 1352"> <tr> <td>auto</td> <td>brzina</td> <td>mačka</td> <td>miš</td> </tr> <tr> <td>noga</td> <td>patika</td> <td>kosa</td> <td>gumica</td> </tr> <tr> <td></td> <td>trka</td> <td>rep</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">KONJ</td> </tr> </table> 	kost	pas	Kina	pirinač	zvono	vrata	slika	slikarski pribor		kuća	zid		CIGLA				auto	brzina	mačka	miš	noga	patika	kosa	gumica		trka	rep		KONJ			
kost	pas	Kina	pirinač																														
zvono	vrata	slika	slikarski pribor																														
	kuća	zid																															
CIGLA																																	
auto	brzina	mačka	miš																														
noga	patika	kosa	gumica																														
	trka	rep																															
KONJ																																	

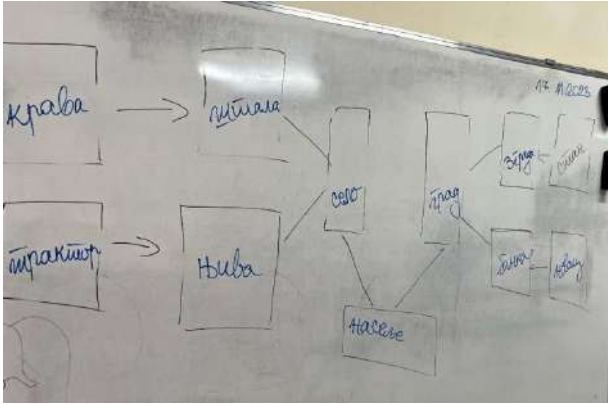
Vaša zapažanja

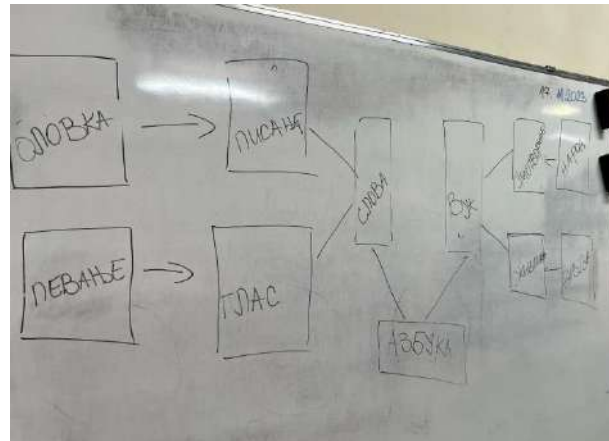

I ovu aktivnost sam realizovala prvi put u odeljenju. Učenicima se veoma dopala. Bilo je sjajnih ideja, koje naravno nisam mogla pretpostaviti. Aktivno se uključuje skoro celo odeljenje. Učenici uzimaju ravnopravno učešće, bez obzira na sposobnosti i postignuća.

Aktivnost je realizovana u uvodnom delu časa. Cigla je pojam koji počinje glasom c, a konj je pojam koji završava glasom nj.

Primer 6.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>OŠ „Andra Savčić“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Isidora Bošković</p>
<p>Razred</p> 	<p>Produženi boravak (drugi razred)</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>SON: Naselja Srpski jezik: Azbuka na naš način – ista slova u azbuci i abecedi Matematika: Jedinice mere za dužinu</p>
<p>Primeri</p> 	 <p>Učenički predlozi:</p> <p>A – zvono, mleko, trava i vreme je prekinuto pošto su ponovili mleko B – oranje, sejanje, priključak, prikolica V – pare, kupovina, prodavac, prodavnica G – zvono, soba, prostor, komšija</p> <p>Asocijacija za A i B: seno, pa odmah nakon toga selo Asocijacija za V i G: bankomat, bankar, menjačnica</p> <p>Bez problema su pogodili rešenje.</p>

Asocijacije učenika:

G – životinja, svinja, vuk, ris, vepar, jagoda, zec, borovnica, voće

A – pisanje, crtanje, podebljavanje, duž

V – grad, selo, ljudi, prodavnica, škola, apoteka, biblioteka, priča, bajka, poslovice, zagonetka, brzalica (Kada su pomenuli poslovice, zagonetke i brzalice, rekla sam im da su blizu i da razmišljaju u tom smeru.)

B - hor, orkestar, pesme, pevač, kocert, note, mikrofoni, zvučnici

AB – pričanje, pevanje, pesme, SLOVA

VG- zagonetke, pitanje

Radili smo i treću paralelnu asocijaciju, odnosno to je bila prva i moja greška je što je ova bila prva, što nisam krenula od naselja kao najlakše.

krava	štala	banka	novac
traktor	Njiva	Zgrada	stan
	selo	grad	
NASELJE			

Olovka	Pisanje	Umotvorine	Narod
Pevanje	Glas	Životinja	Divlja
	Slovo	Vuk	
AZBUKA			

Težina	vaga	linija	Prava
Rak	Krojač	Lenjir	duž
	Merenje	Dužina	
METAR			

Vaša zapažanja

Učenici kažu jednu asocijaciju i ne nastavljaju. Tako je bilo u početku dok im nisam naglasila da hoću što više asocijacija da čujem i da iako kažu rešenje, da ćemo nastaviti asocijacije i posle isteka vremena ćemo videti da li su rekli asocijaciju koju sam tražila. Bilo je problema sa prvom asocijacijom (METAR), ali smatram da je to moja greška, da im je ta asocijacija možda bila teža. Ja sam njima sastavila asocijaciju (METAR i AZBUKA), a pošto im se dopalo i shvatili su u kom smeru da razmišljaju i kako da povezuju reči, iz glave sam na brzinu smislila asocijaciju (NASELJA) pošto su to nedavno učili.

Smatram da je ovo sjajan način da se probude, izađu iz okvira i uključe u nastavnu jединicu.

Zaboravila sam da fotografišem tablu za prvu asocijaciju.

Primer 7.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Milan Hadžić“ - Vojka</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Vesna Anastasov</p>
<p>Razred</p> 	<p>II</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Snalaženje u naselju</p>
<p>Primeri</p> 	<p>1. Nabrojati socijacije na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selo : kuće, dvorištr, pas, mačka, kokoška, traktor, prikolica, voće, povrće, kukuruz.... - grad: zgrade, semafor, bioskop, pozorište, tržni centri, zooološki vrt, muzeji..... <p>2. Nabrojati i napisati u krugove:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sve što se nalazi u selu, a ne nalazi u gradu; - sve što se nalazi u gradu, a ne nelazi u selu; - sve što se nalazi u selu i u gradu.

	kuće	ulica	škola	knjiga
	merenje	broj	crkva	sveća
		adresa	objekti	
		snalaženje		
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Učenici zainteresovani i na zanimljiv način realizovan uvodni deo časa.</p>			

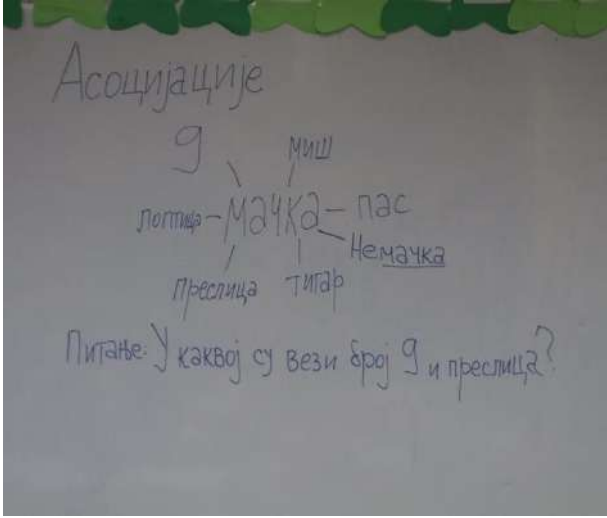
Primer 8.

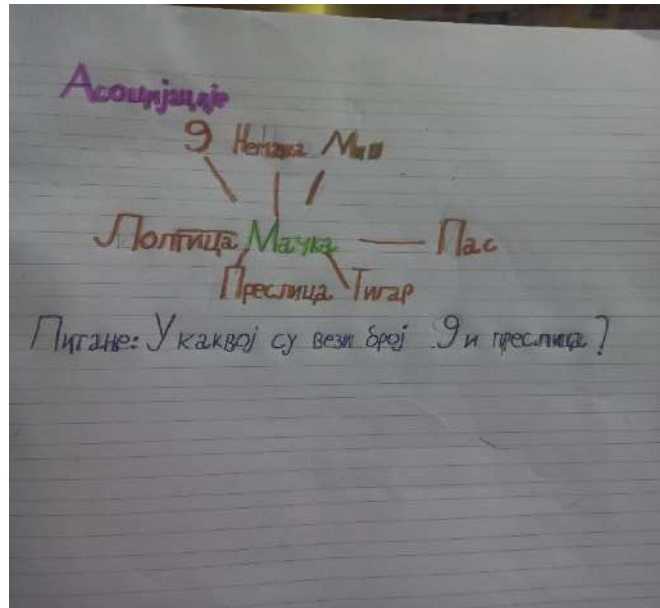
<p>Osnovna škola</p> 	<p>Petefi brigade Kula</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Nada Rac</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Moj drug iz klupe – govorna vežba/ Obrada slova F i C</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Na početku časa smo radili obične asocijacije na reči:</p> <p>Pomoć, škola, užina</p> <p>Ovo smo radili u formi igre Brbljive rode. Bilo im je teže da smisle asocijacije. Potom smo uradili paralelne asocijacije na temu drugarstvo</p> <p>Narednog časa radili smo igru zanimljivih pitanja ali tako da u odgovoru mora da se nađe slovo C – uvodni deo časa</p> <p>Ova igra mi je pla na pamet nakon igre asocijacija jer je trebalo pronaći odgovor na pitanje i voditi računa o glasu koji učimo, što je deci u prvom razredu izuzetno potrebno a i teško, a kroz igru su lako shvatili.</p> <p>Morali su da povezuju pitanje i da traže reč.</p> <p>Moji primere nekad kao pitanje nekad kao objašnjenje</p> <p>Deo biljke – CVET</p> <p>Nešto što imamo na sebi svaki dan kada izađemo iz kuće – CIPELE</p> <p>Kako se oglašava jedna životinja? – CVRTKUTANJE</p> <p>Umetnici to rade – CRTANJE – Na likovnom smo radili umetničke profesije i šta oni rade, pa je kod slikara spominjano crtanje.</p> <p>Koji nameštaj najčešće stoji u hodniku? – CIPELARNIK</p> <p>Vrsta nakita, a c je u sredini te reči . –NARUKVICA</p> <p>Koga imaju roditelji – DECU</p> <p>Šta prave pekari? – PERECE</p> <p>Jedna morska životinja – HOBOTNICA</p> <p>Šta koristimo i za životinje i za bicikl , a c je na kraju te reči? LANAC</p>

	<p>Deo posuđa koji služi za kuvanje supe – LONAC</p> <p>U njemu nosimo stvari – RANAC</p> <table border="1" data-bbox="651 349 1369 488"> <tr> <td>matematika</td> <td>škola</td> <td>trčanje</td> <td>gepard</td> </tr> <tr> <td>cipele</td> <td>par</td> <td>društvo</td> <td>zabava</td> </tr> <tr> <td></td> <td>klupa</td> <td>igra</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="2">drug</td> <td></td> </tr> </table> <table border="1" data-bbox="651 539 1369 678"> <tr> <td>rođendan</td> <td>pesma</td> <td>čuvar</td> <td>pas</td> </tr> <tr> <td>instrument</td> <td>sviranje</td> <td>ovca</td> <td>vuna</td> </tr> <tr> <td></td> <td>muzika</td> <td>pastir</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="2">frula</td> <td></td> </tr> </table>	matematika	škola	trčanje	gepard	cipele	par	društvo	zabava		klupa	igra			drug			rođendan	pesma	čuvar	pas	instrument	sviranje	ovca	vuna		muzika	pastir			frula		
matematika	škola	trčanje	gepard																														
cipele	par	društvo	zabava																														
	klupa	igra																															
	drug																																
rođendan	pesma	čuvar	pas																														
instrument	sviranje	ovca	vuna																														
	muzika	pastir																															
	frula																																
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Učenicima su asocijacije bile veoma interesantne, ali nekima je bilo teško da kažu asocijacije, jer im je rečnik izuzetno siromašan.</p> <p>Ali atmosfera je bila izuzetna.</p>																																

Primer 9.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Jovan Jovanović Zmaj” Sremska Mitrovica</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Jelena Radivojević</p>

<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>“Crtanka” – Stevan Raičković</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Kroz nekoliko primera sam upoznala učenike sa asocijacijama.</p> <p>Primer:</p>

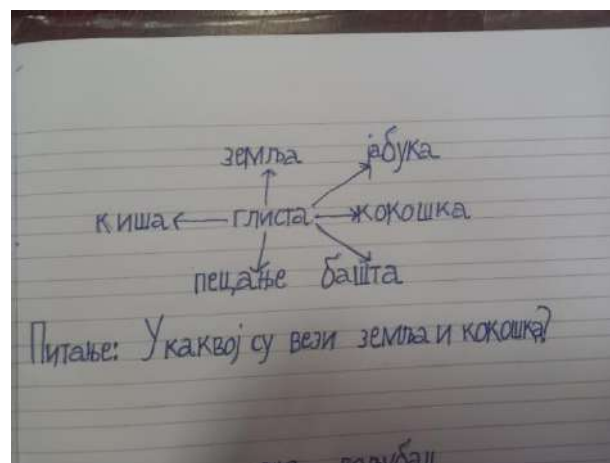
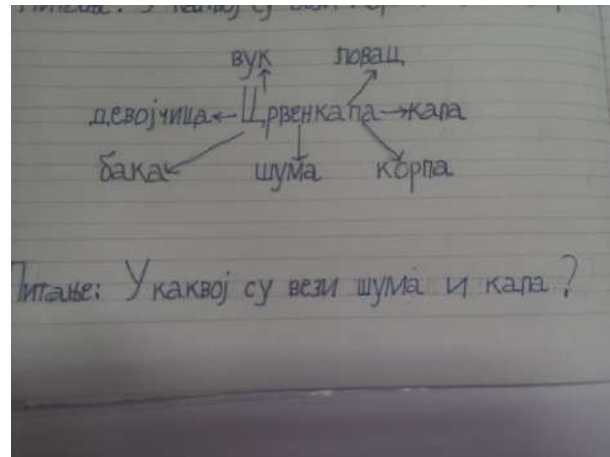

Učenci su shvatili i sa oduševljenjem prihvatili samostalno da rade asocijacije na njihove, izabrane reči.

Primer u toku časa:

1. ekipa (VJEVERICE) rješava asocijaciju s konačnim rješenjem LIST

Na današnjem času smo radili paralelne asocijacije.

1. Početni pojam je bio HLEB

- asocijacije učenika: mekan, nož, korica, seče, popara, sendvič

Rešenje je KORICA

2. Početni pojam je bilo DRVO

- asocijacije učenika : kora, list, panj, koren, papir, detlić, granje, kućica, sekira, cvet

Rešenje je PAPIR

3. Početni pojam je bilo SRCE

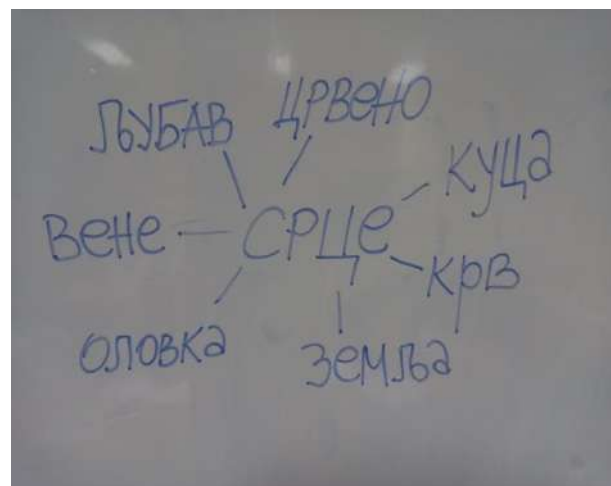
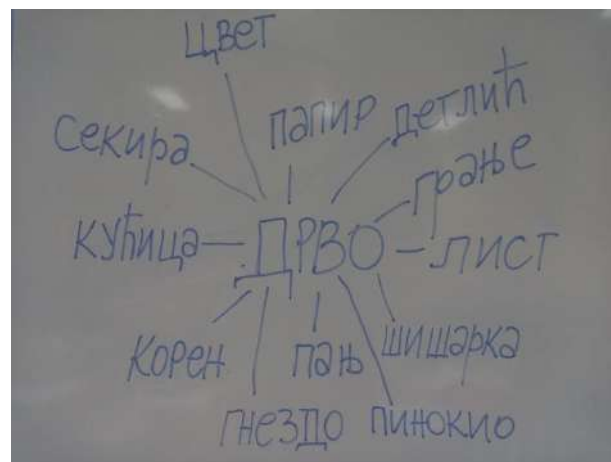
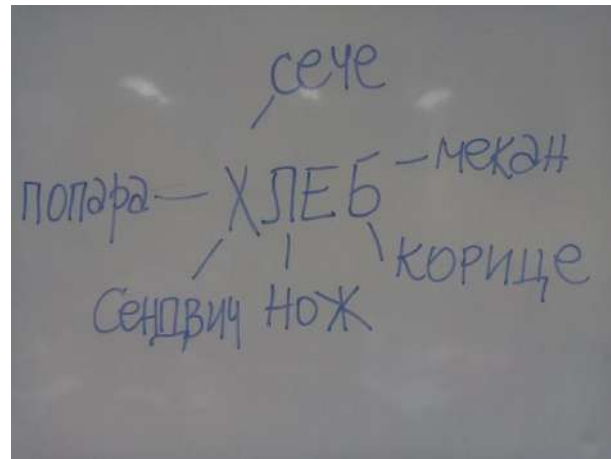
- asocijacije učenika: krv, crveno, vene, zemlja, kuca, olovka, ljubav.

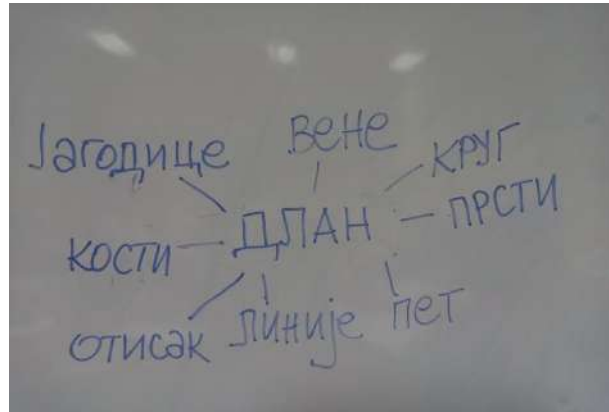
Rešenje je OLOVKA

4. Početni pojam je bio DLAN

- asocijacije učenika: jagodice, vene, krug, prsti, pet, linije, otisak, kosti.

Rešenje je LINIJE

На питање : "Шта повезује књигу и линије?"
 -одговори ученика: писање, цртање, цртанка
 Решење је ЦРТАНКА

hleb	korica	olovka	srce
drvo	papir	linije	dlan
	knjiga	crtanje	
	crtanka		

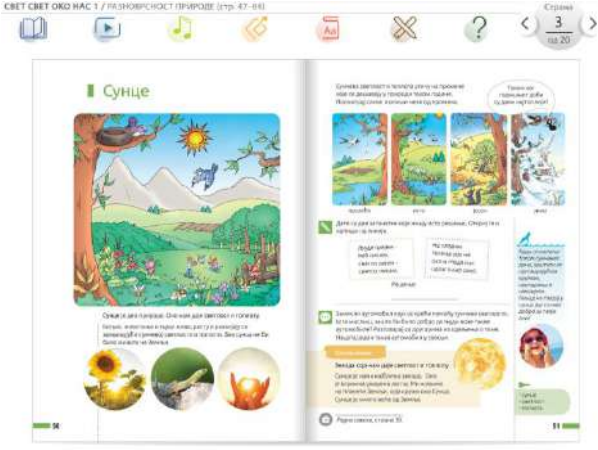

Vaša zapažanja

Sjajna, radna atmosfera u toku časa. Nemamo učenika koji se stide, boje da iskažu svoje mišljenje, jer nema netačnih odgovora. Najviše vole rad u grupama. Neguje se međusobna tolerancija, uvažavanje, zajedništvo, poštovanje.

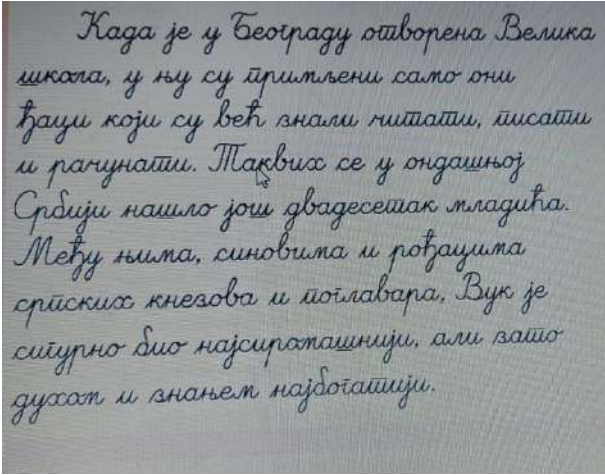
Svesna sam da mi je potrebno iskustvo, znanje, sigurnost, potvrda da radim dobro. Rad na ovaj način je svakako na zadovoljstvo učenika i moje.

Primer 10.

<p>Osnovna škola</p>	<p>“Đuro Salaj” Subotica</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Aleksandra Jarić</p>
<p>Razred</p>	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p>	<p>Sunce / Raznovrsnost prirode / Svet oko nas</p>
<p>Primeri</p> 	 <p>Zagonetno pitanje:</p>

	<p>Šta povezuje Sunce i broj koji smo učili na času matematike (broj 8)?</p> <p><i>Oko Sunca kruži 8 planeta i svetlosti je potrebno 8 minuta da od Sunca stigne do Zemlje.</i></p> <p>Pitalice:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koja slova se kriju na slici? 2. Šta sve ne bismo videli na slici da je u toku zima? <p>Pitalice za rezime aktivnosti na času:</p> <p>Šta je to što se može videti u moru i na nebu, a pominjali smo na današnjem času? (Zvezda)</p> <p>Šta je zajedničko za svica i Sunce? (Svetle)</p> <p>Šta je zajedničko za Sunce i džemper? (Greju)</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Svi Zoom susreti su bili veoma inspirativni i daju mnogo ideja da se realizacija časa razvije na potpuno neposredan način, ali sa mnogo misaonih aktivnosti učenika i sa ogromnom međupredmetnom povezanošću. Pripremajući se za ovaj zadatak, kao i za sve prethodne, uvidela sam da se uz pomoć NTC tehnika na ovaj način može realizovati svaki čas iz svakog predmeta, a da je u toku realizacije aktivnost svih učenika na zavidnom nivou. Promene u načinu rada učenika zapažaju učenici iz drugih odeljenja, nastavnici, pedagoško-psihološka služba, roditelji. Veliko je zadovoljstvo i privilegija razmena iskustava i unapređivanje nastavne prakse na ovaj način. Hvala NTC centru i timu koji realizuje ovu obuku.</p>

Primer 11.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Prva osnovna škola kralja Petra II“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Biljana Bogdanović</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Pokaži šta znaš</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Pitalice čitalice</p> <ol style="list-style-type: none"> Šta je činilo bogatstvo Vuka Stefanovića Karadžića kada je došao u Beograd, u otvorenu Veliku školu? – reproduktivno pitanje Zašto su njegovi školski drugovi bili svi iz bogatih porodica kneževa i poglavara? – odlično pitanje za razmišljanje <div data-bbox="708 1196 1316 1668" data-label="Image"> </div>

Primer 12.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Prva osnovna škola kralja Petra II“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Branka Marković</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Vazduh se kreće</p>
<p>Primeri</p> 	 <ol style="list-style-type: none"> 1. Šta sve na slici pokreće vetar? 2. Objasni na osnovu čega to zaključuješ. 3. Navedi još neke primere, gde koristimo snagu vetra, tj. kretanje vazduha.
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Pitanja za razmišljanja sam koristila u glavnom delu časa predmeta sveta oko nas.</p> <p>Imali su veoma zanimljive odgovore, a najkasnije su se setili da vazduh pokreće i vodu i pri tom kretanju pravi i talase.</p> <p>Za primere gde još koristimo snagu vetra setili su se i vodenice i vetrenjača, ali i sušenja veša i puštanja zmaja i balona.</p>

Primer 13.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>OŠ „Branko Radičević“ Novi Sad</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>mr Marija Trivunović</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Vežbamo čitanje</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Pošli smo autobusom iz Novog Sada. Prešlo smo preko Fruške gore. Mostom prelazimo preko reke Save. Stižemo u Šabac. Produžavamo dalje do Divčibara, preko Valjeva...</p> <p>Na kojoj reci smo prešli most?</p> <p>Voz se sastoji od osam vagona. Jedan je putnik seo u četvrti vagon, s jednog kraja voza. Drugi putnik je seo u četvrti vagon , s drugog kraja voza.</p> <p>Da li su seli u isti vagon?</p> <p>Jesi li ti to tu? Jesi li to tu ti? Jesi li to ti?</p> <p>Zmaj je bio najstrašniji u planini i plašio je drvoseče. Ali, on nikada nije video prugu. Kad je naišao na prugu, naslonio je uho na nju. Kad je čuo kakvu buku proizvodi nešto što se približava, uplašio se i rekao: „ Ooo, ovo je strašniji zmaj od mene!“ Pobegao je u šumu i nikada više nije plašio drvoseče....</p> <p>Čega se uplašio zmaj?</p>

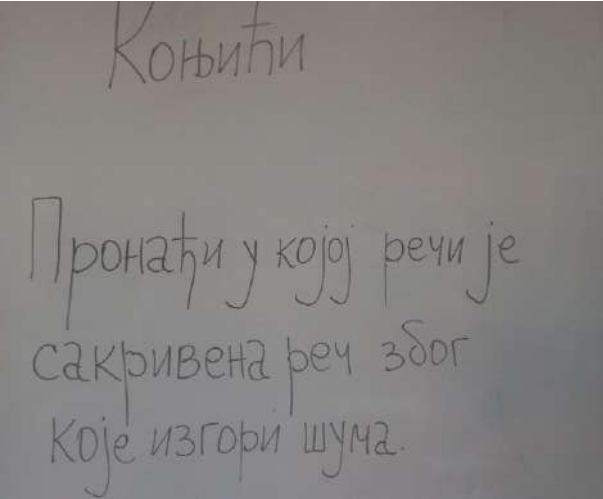
Primer 14.

--	--

 Osnovna škola	OŠ "Milan Hadžić" - Vojka
 Ime i prezime nastavnika	Vesna Anastasov
 Razred	II
 Nastavna jedinica	Šta utiče na kretanje tela
 Primeri 	Problemsko pitanje Tri devojčice: Milica , Ana i Ivana se nalaze na moru. Milica se igrala u vodi, Ana u pesku, a Ivana na betonskoj stazi, pored obale. U jednom trenutku ih zove Dragan. Nalazi se ispred njih, pored vode. Kupio je svima sladoled i zove ih da ga jedu zajedno. Sve tri devojčice istovremeno počinju da trče ka Draganu. Koja će prva stići do njega? Zašto?

Primer 15.

 Osnovna škola	"Jovan Jovanović Zmaj " ,Sremska Mitrovica
 Ime i prezime nastavnika	Jelena Radivojević
	

<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Nepogode – svet oko nas</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Nepogode</p> <p>Učenici su podeljeni, standardno, u četiri grupe.</p> <p>Svaka grupa je dobila zadatak, pitanje. Istraživanje za odgovorom počinje iščitavanjem lekcije.</p> <p>I grupa - konjići II grupa - zečiči III grupa - formula IV grupa - um</p>

Зечити

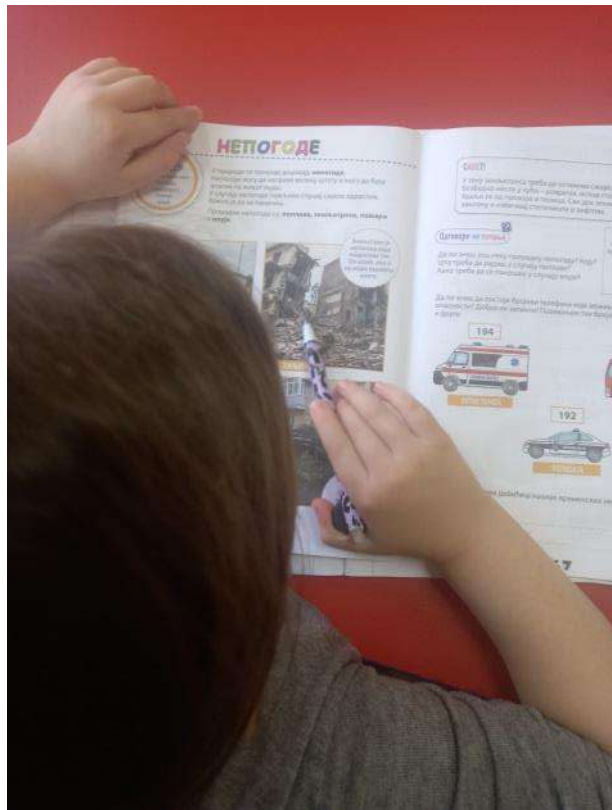
Објасни ко
може да буде
вук и сруши нам
кров са куће.

Формула

Кад можемо возити
чамац уместо
аутомобила?

УМ
Једно ТРЕС МОЖЕ
Да нам сруши кућу.
Пронађи га.

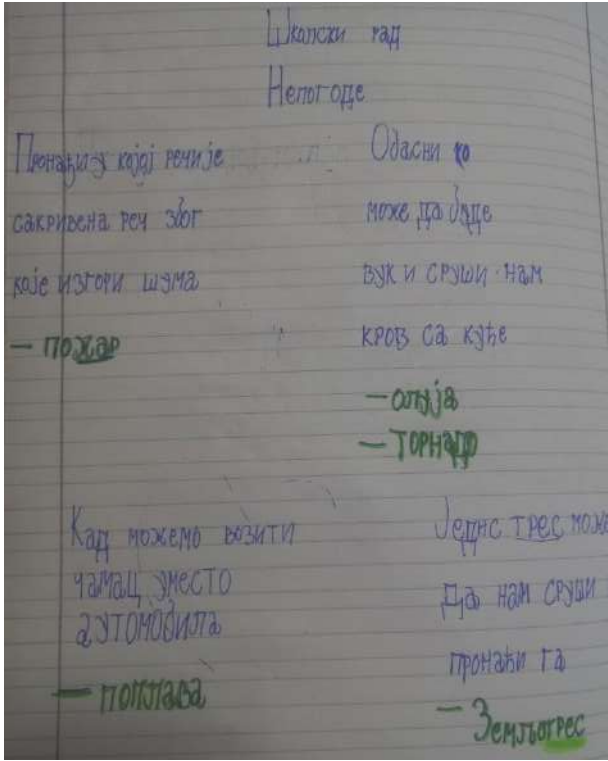

Odgovori po grupama su sledeći

I grupa-Požar

II grupa-oluja,tornado

III grupa-poplava

IV grupa -zemljotres

	
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Rad na ovaj način zahteva maksimalno angažovanje učenika. Igrajući se oni samostalno pročitaju i odgovore na zahteve, a samim tim i usvoje pređeno gradivo.</p>

Primer 16.

<p>Osnovna škola</p>	<p>„Prva osnovna škola kralja Petra II” Užice</p>
<p> Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Mirela Lazić</p>
<p>Razred</p> <p></p>	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> <p></p>	<p>Srpski jezik - Čitam i razumem pročitano - utvrđivanje</p>
<p>Primeri</p> <p></p>	<p>Uvodni deo časa:</p> <p>Koje reči povezuju sunce i biljku? (svetlost i toplota)</p> <p>Glavni deo časa:</p> <p>Uvežbavanje tehnike čitanja, a zatim razgovor o sadržaju teksta.</p> <p>Marko, Ana i Veljko stanuju u stambenoj zgradi. Zajedno se igraju. Ponekad čika Ognjenu donesu hleb i novine iz prodavnice. Danas su trčeći silazili niz stepenice. Oborili su saksiju u hodniku. Veljko je zazvonio na komšinicina vrata i izvinio se. Marko se zasmejao. Ana se naljutila. Rekla je bratu da se ne ponaša tako i izvinila se teta Zori. Ona je pomilovala decu. Dala im je bombone. Zahvalili su se, ali nisu uzeli. Otišli su kući na ručak.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zašto deca čika Ognjenu donose hleb i novine iz prodavnice? 2. Zašto deca nisu uzela bombone? 3. Zašto su saksije u hodniku zgrade? (godišnje doba, visina temperature...)
<p>Vaša zapažanja</p> <p></p>	<p>Deca su bila veoma aktivna u toku rada i razgovora na času.</p>

Primer 17.

<p>Osnovna škola</p>	<p>Prva osnovna škola kralja Petra II</p>
<p> Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Jelica Lučić</p>
<p> Razred</p>	<p>I</p>
<p> Nastavna jedinica</p>	<p>Sunce</p>
<p> Primeri</p> <p></p>	<p>1. Navedi šta nam sve daje Sunce? 2. Objasni na osnovu čega to zaključuješ? 3. Posmatraj slike i opiši neke od promena koje se dešavaju u prirodi tokom godine.</p> <div data-bbox="708 1151 1318 1424" data-label="Image"> </div>
<p>Vaša zapažanja</p> <p></p>	<p>Pitanja za razmišljanje sam koristila na početku obrade nastavne jedinice Sunce. Bilo je veoma zanimljivih primera na koji način biljke, životinje i ljudi koriste sunčevu svetlost i toplotu. Za promene u prirodi je bilo dosta primera, takođe su odmah naveli koja su to godišnja doba.</p>

Primer 18.

Osnovna škola 	„Sestre Ilič“
Ime i prezime nastavnika 	Ana Lončar
Razred 	I
Nastavna jedinica 	Svojstva zemljišta
Primeri 	<p>Pitanja za razmišljanje</p> <p>Prikazujem učenicima dve ilustracije, na jednoj je prikazano plodno, a na drugoj neplodno zemljište. Njihov zadatak je da posmatraju ilustracije 30 sekundi i da zapamte šta se nalazi na njima. Posle trideset sekundi sklanjam ilustracije i zapisujemo na tabli šta su videli na prvoj, a šta na drugoj ilustraciji.</p> <p>Kad zapišemo sve šta su videli uočavaju da je na levoj ilustraciji prikazano više biljaka i životinja nego na drugoj. Pitam ih šta misle zbog čega je tako.</p>

Na prvoj slici ima mnogo više biljaka i životinja zato što je na toj slici plodno zemljište.

Ukratko isticanje cilja časa, najavljivanje nastavne jedinice i pisanje naslova na tabli. Danas ćemo učiti o svojstvima zemljišta i o povezanosti između zemljišta i životinja, biljaka i čoveka.

Video: Ogljed Svojstva zemljišta - zaključujemo

Растреситост и влажност земљишта

Растресито земљиште је уситњено или измрвљено и у њему има више ваздуха. Влажно земљиште има више воде у себи и лепи се за наше руке. Свако земљиште упија воду и то му даје влажност. Неке врсте земљишта задржавају воду дуже, а неке краће.

Zagonetno pitanje:

Зашто на пречници којом дечак хода нема биљака?

Zaključujemo da je zemljište sabijeno (nije rastresito).

Pitam ih kako čovek može da poboljša rastresitost zemljišta.

Usitnjavanjem zemlje čovek povećava rastresitost zemljišta i stvara bolje uslove za rast i razvoj gajenih biljaka.

Zagonetna priča

Marko je u hteo da posadi povrće u malom vrtu iza svoje kuće. Dok je pažljivo sadio svako seme, primetio je neobične tragove u zemlji. Radoznalo je počeo kopati, a iznenađenje ga je čekalo. Oduševljen, posadio je svo seme i bio siguran da će plodovi biti lepi, zdravi i ukusni.

Na kraju sezone Marko je sa zadovoljstvom ubrao plodove svog vrta.

Šta je Marko video u zemljištu i bio siguran da je zemljište plodno?

Zaključujemo da je Marko video kišne gliste.

Глисте иначе познатије као „природни плугови“ су у стању да буше кроз мекану и тврду земљу. У случају да је земља тврда глисте праве међусобно повезане тунеле који иду у дубину до једног метра. Тунели које глисте праве пропуштају воду и ваздух у зону корена и тако помажу раст корена биљака. На једном хектару површине може се наћи и до милион глисти и свака појединачна глиста помаже развој гajених биљака.

Vaša zapažanja

Učenici su sami zaključili daje na prvoj slici zemljište plodno, a na drugoj su stene i da je to razlog što na levoj slici ima više živih bića.

Kada smo rešavali zagonetnu priču bilo je različitih odgovora (voda, bunar, seme ...), a onda je jedan dečak rekao tačan odgovor.

Zatim smo to povezali i sa čistotom zemljišta.

Primer 19.

<p>Osnovna škola</p>	<p>„Sestre Ilić“ Valjevo</p>
<p> Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Ana Patijarević</p>
<p> Razred</p>	<p>I</p>
<p> Nastavna jedinica</p>	<p>Svojstva zemljišta</p>
<p> Primeri</p> <p></p>	<p>U centralnom delu časa postavljam zagonetku-pitanje za razmišljanje: Šta je zajedničko za kišnu glistu i malinu? Učenici razmišljaju i na njihove odgovore vodim ih kroz nastavne sadržaje koje treba da usvoje. Dok ne dodjemo do odgovora: RASTRESITO ZEMLJIŠTE</p>
<p>Vaša zapažanja</p> <p></p>	<p>Naizgled možda laka zagonetka zapravo se ispostavila kao odlična polazna osnova da deca upoznaju svojstva zemljišta, koje je i nastavna jedinica.</p>

Primer 20.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Vojvoda Mišić“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Milena Đorđević</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Domaće životinje</p>
<p>Primeri</p> 	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p>Šta povezuje konja i ključ?</p> <p>Odgovor: Konji imaju jedinstveni anatomski “mehanizam” u nogama kojiim “zaključava” kolena dok stojeći spavaju.</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Učenici su bili jako motivisani da povežu ova dva pojma i imali su razne asocijacije. Bilo je tu vrlo humorističnih odgovora što ih je još više podstaklo da i dalje trže vezu i odgovor na pitanje.</p>

Primer 21.

<p>Osnovna škola</p>	<p>Pavle Savić, Beograd</p>
<p> Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Jovana Latinović</p>
<p> Razred</p>	<p>II</p>
<p> Nastavna jedinica</p>	<p>Bajke Hansa Kristijana Andersena - obrada</p>
<p> Primeri </p>	<p>Kao uvodni deo časa, nakon ustanovljivanja da su bajke priče sa nestvornim događajima i bićima, učenicima sam postavila pitanje:</p> <p>ŠTA JE ZAJEDNIČKO ZA BAJKE I BROJ 11?</p> <p>Tokom pogađanja, učenici su saznali da ima mnogo više bajki od 11, da su četiri ključna sakupljača bajki bila (Pero, braća Grim i Vuk Karadžić)... Da su se kasnije pojavili i mnogi bajkopisci – Andersen, Vajld, Grozdana Olujić, Desanka Maksimović....</p> <p>Da se snimilo više od 11 crtanih filmova,...</p> <p>Da 11 nije srećan broj koji se pominje u bajkama ali da to jesu magični brojevi: 3, 5, 7, 9 i 12.</p> <p>Odgovor je da su bajke nastale u 11. veku i to pre skoro 1000 godina.</p>
<p>Vaša zapažanja </p>	<p>Učenici su rado pogađali i nagađali odgovor... Bili su vrlo motivisani i čas je bio dosta kvalitetniji jer im je kasnije koncentracija bila bolja tokom časa.</p>

Primer 22.

<p>Osnovna škola</p>	<p>Nada Purić</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Mirjana Begović</p>
<p>Razred</p>	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p>	<p>Dvocifreni brojevi</p>
<p>Primeri</p>	<div data-bbox="775 904 1267 1635" style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> <p>Питања за размишљање</p> 22 </div> <p>Pitanje koje sam im postavila na početku časa.</p> <p>Kroz pitanje su naučili da beba slon ima oko 100 kg na rođenju, da najteži slon na svetu je imao preko 12 tona, da slon ima stubaste noge da bi izdržale njegovu težinu, zašto slon maše ušima.</p> <p>Naučili su da su slonovi biljojedi, da pojedu oko 150 kg bilja, granja, voća...</p>

	<p>Tačan odgovor je da slonica nosi bebinu stomaku 22 meseca, što je najviše od svih sisara. Moja pomoć je bila (pošto nisu pogodili), da je to kod čoveka broj 9, nakon čega je učenica pogodila.</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Sjajan način učenja, jer sam im na kraju postavljala pitanja vezana za slona i veliki broj učenika su znali odgovore.</p>

Primer 23.

Osnovna škola	O.Š. „ Vojvoda Radomir Putnik“
 Ime i prezime nastavnika 	Gordana Stević
Razred 	I
Nastavna jedinica 	Biljke naše okoline
Primeri 	Šta je to što povezuje paradajz i broj 25?
Vaša zapažanja 	<p>Zagonetka im je bila više nego zanimljiva. Naučili su o paradajzu i više nego što sam očekivala.</p> <p>Ovo sam iskoristila kao uvodan deo časa.</p> <p>Na ilustraciji gde smo imali primere biljaka koje čovek gaji imali su zadatak da nađu skrivene brojeve.</p>

Primer 24.

Osnovna škola 	“Jovan Miodragović”
--	---------------------

<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Nela Maksimović - učiteljica Marija Jovanović – stručni saradnik-pedagog</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Pišemo i čitamo pisana slova S i O</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Ntc zadaci</p> <p>Problemska pitanja</p> <p>Nabroj što više reči koje predstavljaju nešto okruglo.</p> <p>- Jabuka, lopta, ukras, sunce, mesec, krug, slovo o, jaje sat, glava, poklopac, planeta zemlja, balon, gumica, paukova mreža, limun...</p> <p>Koja slova u sebi imaju oblik polovine jabuke?</p> <p>- To su slova: s, o, f, v, e, malo štampano a, veliko štampano b, r, z, lj...</p> <p>Zagonetke</p> <p>Šta povezuje slona i broj 3? Slon spava tri sata.</p> <p>Šta povezuje slovo o i broj 18? Slovo o se nalazi na 18. Mestu u abecdi.</p> <p>Šta povezuje slovo s i broj 21? Slovo s se nalazi na 21. Mestu u abecdi.</p> <p>Pitalice - čitalice</p> <p>Igor, Miša i Saša su sportisti. Saša ima loptu. Igor i miša su postigli tri gola. Častili su se picom posle utakmice.</p> <p>U tekstu se pominje jedan predmet koji ima veze sa sportom. Koji je to predmet? - Lopta</p> <p>U tekstu se pominje hrana po kojoj je poznata jedna država. O kojoj državi je reč? - Italija</p> <p>Pažljivo pogledaj slike i potruđi se da pronađeš što više</p>

brojeva i slova koja se vide na slici.

Slika broj 1: zraci sunca slovo m, sunce slovo o ili nula ,glava bubamare slovo o, usta bubamare slovo t,prekrštene noge bubamare slovo h, broj 7 i broj 4,nos i oči bubamare slovo s,po dva velika i mala kamenčića slovo v ili broj 8;

Slika broj 2: trava ima oblik slova h i ž, najmanji oblak je slovo v, usta sunca su broj 6, položaj ruku bubamare su znaci manje,veće,tufna na bubamari je slovo s;

Slika broj 3: kamen i kap kiše ispod bubamare broj 10,na desnoj strani ispod bubamarine ispružene noge veći kamen i kap su slovo f, a manji kamen i kap slovo r;

Slika broj 4: usta bubamare mogu biti brojevi 6 i 9;

Slika broj 5: pečurka slovo t, kapa pečurke slovo s, stopalo bubamare nula ili slovo o.

Na šestoj slici se ponavljaju pojedina navedena slova i brojevi.

Vaša zapažanja

Dva časa smo radili, kao i sve domaće zadatke do sada. Učenici su imali dosta ideja. Najzabavniji i najproduktivniji deo rada je bio kada su učenici tražili na slikama brojeve i slova. Jedan učenik je čak došao na ideju da položaj ruku bubamare prikazuje znake manje i veće, što me je fasciniralo. Raduju se i puni su ideja svaki, pa i ovaj put. Najteže im je bilo pitanje, nisu ga znali –Šta povezuje slona i broj 3? Kada sam im rekla odgovor, razgovarali smo na koje načine oni mogu da sastavljaju slična pitanja. Najveći utisak do sada je da osim učenja kroz zabavu, deca

	<p>dobijaju i usvajaju veliki broj novih informacija i šire svoja znanja iz gradiva i opšte kulture. Na ilustraciji gde smo imali primere biljaka koje čovek gaji imali su zadatak da nađu skrivene brojeve.</p>
--	--

Primer 25.

<p>Osnovna škola</p>	<p>„Andra Savčić“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Jelena Petrović</p>
<p>Razred</p>	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p>	<p>Opasnosti u kući i van nje - Svet oko nas</p>
<p>Primeri</p>	<p>Pošto smo se, tokom ovog časa, dotakli i priče o požaru kao nezgodi koja može nastati i ljudskom nepažnjom, ali i usled prirodnih faktora, deci sam navela primer eukaliptusa, kao biljke koja slabo gori u požaru. Na pitanje: Koja se životinja hrani listovima eukaliptusa?, jedna devojčica je navela kao odgovor koalu. Deca su znala da objasne kako izgleda koala, dosta njih je gledalo neke crtane filmove sa njom u ulozi.</p> <p>Na to sam se nadovezala sa pitanjem: ŠTA POVEZUJE KOALU I BROJ 20?</p> <p>Odgovori dece su me, zaista, izuzetno obradovali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koala je teška 20 kg. (navodim primer da krupniji mužjaci mogu biti težine do nekih 14kg, a ženke manje) - Živi 20 godina. (životni vek je, u proseku, oko 15 godina) - <p>Navodim kao zanimljivost i to da koale piju izuzetno malo vode, ili nimalo, baš zbog toga što su listovi eukaliptusa prebogati vodom, pa nemaju potrebu da piju i dodatnu vodu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mama koala rodi 20 beba koala. (ženka, tokom svog životnog ciklusa, može doneti na svet oko 12 mladunaca, i to po jedno mladunče godišnje. Dodajem i podatak da se koala rađa slepa, gluva i veličine zrna pasulja) - Živi u torbi 20 dana (6 meseci, a mužjaci često i duže) - Skaču 20 metara. (u pitanju su lenje životinje) - Koale jedu 20 listova eukaliptusa. (podatak da jedu

	<p>dnevno oko 500 gr eukaliptusa, i da, dok jedu, dugo žvaću i sitne hranu praveći kašu. Dnevno jedu tokom svoja 3-4 aktivna sata)</p> <ul style="list-style-type: none">- Nakon ovog podatka, dete koje se i do sada odlično snalazilo u svim, do sada rađenim ntc aktivnostima, je i dalo tačan odgovor: Spava 20 sati.
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Ovo mi je delovalo kao nešto što će izuzetno teško pasti za rad sa učenicima prvog razreda, međutim, totalno sam pogrešila!</p> <p>Deca su bila izuzetno skoncentrisana, zainteresovana i pažljiva. Kada smo sumirali postignuto, zaprepastila me je činjenica da su zapamtili gotovo sve o čemu smo pričali. Ovo će, definitivno, biti način rada kom ću se češće vraćati!</p>

<p>Osnovna škola</p> 	<p>OŠ „Sestre Ilić“ OŠ „Andra Savčić“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Tatjana Reljić Slavica Đurđević</p>
<p>Razred</p> 	<p>II</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Svet oko nas - KRETANJE Srpski jezik - SLIKARKA ZIMA</p>
<p>Primeri</p> 	

Загонетно питање: ШТА ЈЕ КРЕТАЊЕ?

Шта повезује лептира и летење, а не налази се на небу?

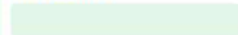
Шта повезује гепарда и тенис?

Отац и син се тркају на плажи. Отац увек побеђује. Зашто?

Шта повезује змију и новчаник?

Шта повезује рибу и жабу?

Шта повезује аутомобил и воденицу?

Шта повезује балон и број 14?

Загонетка: Без крила летим кроз ваздух, не возим се, али се крећем брзо, без ногу ходам по свету, за мене ветрови нису тајна. _____

1. заједничка именица ж. р. мн. _____
 2. заједничка именица м. р. мн. _____
 3. заједничка именица м. р. једн. _____
- ШИФРА: 154 РЕЧ: _____

Загонетно питање: ШТА ЈЕ КРЕТАЊЕ?

Шта се у природи креће надоле, шта унапред, а шта уназад?

(киша, снег, лист...аутомобил, човек, птица...рак)

Дуго се креће да би стигао до краја пута, па се опет врати одакле је пошао. Шта је то?

Талас
Врста кретања?
(Таласање)

Зашто је животињама важно кретање?

На које се све начине животиње крећу?

Које делове тела користе за кретање?

ОДГОНЕТКА
КРЕТАЊЕ ЈЕ
ПРОМЕНА
ПОЛОЖАЈА ТЕЛА У
ОДНОСУ НА ДРУГА
ТЕЛА. !!

Загонетно питање: ШТА ЈЕ КРЕТАЊЕ?

Шта повезује лептира и летење, а не налази се на небу?

КРИЛА

Шта повезује гепарда и тенис? ☆☆☆☆☆

**БРЗИНА
КРЕТАЊА**

Гепард рекордер у брзини 95км/ч а рекордер у брзини сервирања тен.ловтице 265км/ч је Самуел Грот

Отац и син се тркају на плажи. Отац увек побеђује. Зашто?

Син се креће се кроз воду која је гушћа од ваздуха и пружа већи отпор...

Загонетка: Без крила летим кроз ваздух, не возим се, али се крећем брзо, без ногу ходам по свету, за мене ветрови нису тајна. БАЛОН

1. заједничка именица ж.р.мн. КРИЛА
 2. заједничка именица м.р.мн. ВЕТРОВИ
 3. заједничка именица м.р.једн. ВАЗДУХ
- ШИФРА: 154 РЕЧ: КОД

Шта повезује змију и новчаник?

КОЖА

Шта повезује рибу и жабу?

РЕПНО ПЕРАЈЕ

Шта повезује аутомобил и воденицу?

ТОЧАК

Шта повезује балон и број 14? ☆☆☆☆☆

Америкацац Стив Фосет, заљубљеник у балоне, постао је први човек који је тек из шестог покушаја, успео да за 14 дана облети читав свет балоном.

ШТА ЈОШ МОЖЕ ДА СЕ КРЕЋЕ?

На сликама су упаљене свеће. Пламен мирује на првој слици, а покреће се на другој. Зашто?

Отворите своје свеће. Приђите до њене ивице и покушајте да окренете лист свеће без њеног додиривања. - На који начин сте решили задатак?

Шта може да вам покрене косу а да је не додирнете рукама и да не користите фен?

Ваздух се креће и покреће пламен

ШТА ЈОШ МОЖЕ ДА СЕ КРЕЋЕ?

На слици је папирни брод у мору и носи важну поруку деци која су на острву. Како ће порука стићи до деце ?

Замислимо још један оглед:

У посуду сипамо воду. Додамо неколико капи боје за колаче. Са штапићем започнемо лагано кружно мешање. Шта закључујемо?

Вода се креће и покреће папирни брод.

Вода се креће мешањем боје у њој.

ПИТАЛИЦЕ ЧИТАЛИЦЕ

ПРОЧИТАЈ!

Тела се крећу брже или спорије. Телима која се крећу спорије треба више времена да пређу неко растојање него телима која се крећу брже. За разлику од људи и животиња, да би се предмети кретали потребно је да их неко или нешто покрене.

Размисли и одговори:

1. Како се креће лопта? Аутомобил? Бицикл?
2. Ако се такмиче у трчању пуж и зец, ко ће пре стићи на циљ?
3. Како ћеш најлакше померити ове предмете:

Попуни табелу. За свако биће или предмет упиши + у одговарајућим колонама, као што је започето

	покреће га вода	покреће га ветар	покрeнуто је људском снагом	самостално се креће
пас				
чамац са једрима				
лишће на дрвећу				
воденица - млин				
тротинет				
лопта				
фудбалер 				

СРПСКИ ЈЕЗИК СЛИКАРКА ЗИМА

Питалица	Одгонетка
Шта повезује Деда Мраза и слике на прозору?	Име-мраз
Шта је заједничко за сликара и мраз?	Сликају
Шта повезује брата и Божић?	Назив: брат-бата; Божић Бата

Која латинична слова и бројеве запажаш на слици Сликарка Зима?
Зашто је Сликарка Зима преко лета смишљала шта да дарује деци?

У 1. реченици на 88. страни се крију птице које се радују кад је зора.
Пронађи их.

Због једне афричке животиње су слике са прозора нестале.
Која је то животиња?

Zagonetna pitanja

Vaša zapažanja

Tema je obrađena kroz dva školska časa.

Motivacija i angažovanost svih učenika bila je prisutna u svim segmentima časa.

Dinamika kroz zadate aktivnosti časa uz primenu NTC metoda, pratila je i interaktivnost učenika koji su nestrpljivo iščekivali svaki naredni izazov.

Tokom časa učenici su postavljali pitanja i delili svoja razmišljanja.

Rešenja do kojih su dolazili su veoma raznovrsna, domišljata i realna. Povezivali su građu čoveka sa brzinom kretanja, krivolinijske puteve kao teže za hodanje od pravolinijskih, balon i oblak kao objekte koje vazduh pokreće, tačno rangirali težinu kretanja kroz vazduh, vodu, pesak, blato, travnate površine, ali nisu dali primer kretanja po brdovitom terenu, jer nemaju to iskustvo.

NTC Šifre

Ova tehnika je odlična za podsticaj procesa misaonih klasifikacija i serijacija. Vrlo dobro se pokazala u detekcijidarovite dece, koja sa lakoćom vrlo brzo ovladaju svim nivoima tehnike. Nakon toga počnu sami da prave svoje šifre, što je podjednako važno kao i njihovo rešavanje.

Osnovni nivo

U prvom nivou pišemo tri reči, jednu ispod druge i tražimo kombinaciju slova tako da dobijemo troslovnu reč, od svake reči po jedno slovo, počevši od prve.

Primer:

BROD

Č**A**J

K**O**SA

Šifra: **123**

Rešenje: **BAS**

Ispod reči se upisuje šifra, a zatim se objašnjava zašto je rešenje BAS (prvi broj predstavlja redni broj slova u prvoj reči, drugi broj predstavlja redni broj slova u drugoj reči i treći broj je redni broj slova u trećoj reči). U tabeli u daljem tekstu dati su primeri šifri troslovnog rešenja osnovnog nivoa.

Reč 1	Ž I RAFA	TR A VA	V A TRA	J A STUK	LO P TA	K U ĆA	L A STIŠ
Reč 2	DR V O	P I SMO	Š A TOR	SL O N	S U RLA	B U NAR	S U TRA
Reč 3	KRE V ET	K O ST	K O ZA	B A NANA	Ž I R	LO P TA	M A K
Šifra	344	251	143	433	321	323	123
Rešenje	ROV	ROK	VOZ	TON	PUŽ	ĆUP	LUK

Nakon uspešno savladanog osnovnog nivoa (kada se sa lakoćom rešavaju i sastavljaju šifre osnovnog nivoa), prelazi se na sledeći nivo. Nivoa ima koliko Vi želite, a granica je samo Vaša mašta. U nastavku teksta biće objašnjena još dva nivoa.

Nivo suprotnosti

U nivou suprotnosti potrebno je dobijene reči prvo prebaciti u reči suprotnog značenja, pa tek onda primeniti dobijenu šifru.

Primer:

MALO – **VELIKO**

TOPLO – **HLADNO**

ISPRED – **IZA**

Šifra: **162**

Rešenje: **VOZ**

Nivo skrivenih reči

U nivou skrivenih reči potrebno je pronaći skrivenu reč u rečenici, a potom primeniti šifru na pronađenu reč.

Primer:

Ko ko**PA S**am rupu?

KO Njivu ore?

Ko mle**KO ZA** nas daje?

PAS

KONj

KOZA

Šifra: **321**

Rešenje: **SOK**

Primena NTC šifri u školi

Geografija - glavni gradovi: zadaje se država, a šifra se primenjuje na glavni grad zadate države.

Primer:

Švedska
Portugalija
Rusija
Šifra: **221**

Stokholm
Lisabon
Moskva

Rešenje: **TIM**

Geografija – asocijacije: zadaje se asocijacija za državu, a šifra se primeni na državu za koju se vezuje asocijacija.

Primer:

KINESKI ZID
PICA
AJFELOV TORANJ
Šifra: **332**

KINA
ITALIJA
FRANCUSKA
Rešenje: **NAR**

Srpski jezik – komparativi: zadaje se pridev u jednom stepenu poređenja (pozitiv, komparativ ili superlativ), a šifra se primenjuje na prvi sledeći stepen poređenja.

Primer:

Jači (komparativ)
Dobar (pozitiv)
Skuplji (komparativ)
Šifra: **421**

Naj**j**ači (superlativ)
Bolji (komparativ)
Naj**s**kuplji (superlativ)
Rešenje: **JON**

Srpski jezik – vrste reči : (u ovom primeru broj, imenica i glagol) zadaju se tri reči. Zadana šifra se ne odnosi na samu reč nego na vrstu reči kojoj pripada. Na primer za reč šest, zadana je šifra 1, a slovo koje se traži je B, pošto šest pripada vrsti reči brojevi.

Primer:

ŠEST
MOST
TRČATI
Šifra: **134**

BROJ
IMENICA
GLAGOL
Rešenje: **BEG**

Srpski jezik – delovi rečenice: prvo se pročita rečenica. Recimo: Marko šutira loptu. Potom se zada redosled reči i šifra.

Primer:

SUBJEKAT
OBJEKAT
PREDIKAT
ŠIFRA: **421**

Za rešenje treba znati šta je koji deo rečenice i na to primeniti šifru. U ovom slučaju subjekat je Marko, objekat lopta, a predikat šutira, pa imamo:

MARKO
LOPTU
ŠUTIRA

Rešenje: **KOŠ**

Opšti pojmovi i nauka: zadaju se reči na koje se odmah primenjuje šifra, ali je razlika u odnosu na osnovni nivo u tome što reči treba da imaju neke veze sa onim što je rešenje kartice, što se deci može objasniti nakon rešavanja.

Primer:

PISAC
TRAVNIK
NOBEL
Šifra: **242**
Rešenje: **IVO**

Kada se dođe do rešenja, može se objasniti da je jedan od najpoznatijih srpskih pisaca Ivo Andrić, jedini Srbin dobitnik Nobelove nagrade, da je rođen u Travniku i tako dalje.

Hemija – dobijanje šifri iz periodnog sistema elemenata: zadaju se reči na koje se odmah primenjuje šifra, ali je razlika u odnosu na osnovni nivo u tome što se šifra zadaje indirektno, kroz hemijske elemente ili asocijacije na hemijske elemente, a mesto elementa u Periodnom sistemu elemenata određuje šifru.

Primer:

VATRA

SAPUN

MIRIS

Šifra: **Natrijum, Helijum, Bor**

Dešifrovano: Litijum se nalazi na trećem mestu u PSE, Helijum na drugom, a Bor na petom, pa je šifra: **325**

Rešenje: **TAS**

Pored toga, ne moraju se dati hemijski elementi direktno, već se može dati asocijacija na hemijski element, ili fonetska ili, što je napredni nivo, prema tome gde se element nalazi u velikim količinama ili za šta se koristi.

U zaključku priče o NTC šiframa, glavna napomena je da je cilj ove tehnike da naučimo decu da prave svoje primere. Kada u tome uspeju, deca mogu samostalno da osmisle nove primere za recimo hemijske elemente, glavne gradove, komparaciju prideva ili bilo koju drugu lekciju koja se obrađuje na času. Upravo u procesu osmišljavanja primera, deca će konsultovati učitelja/nastavnika/udžbenik/periodni sistem elemenata/atlas... i na taj način će učiti usput i nenametljivo, odnosno kroz igru.

Primer 1.

<p>Osnovna škola</p>	<p>Prva osnovna škola kralja Petra II-IO Kačer</p>
<p> Ime i prezime nastavnika</p> <p></p>	<p>Marijana Krunić</p>
<p>Razred</p> <p></p>	<p>III</p>
<p>Nastavna jedinica</p> <p></p>	<p>Vrste reči</p>
<p>Primeri</p> <p></p>	<p>1. mraz 2. buba 3. baba Šifra: 421 rešenje: zub</p> <p>1. kralj 2. kuća 3. domine Šifra: 123 rešenje: kum</p> <p>1. slovo 2. metar 3. prozor Šifra: 221 rešenje: lep</p> <p>1. zubar 2. obraz 3. zrak Šifra: 331 rešenje: brz</p> <p>Anin pas trči.</p> <p>1. imenica 2. pridev 3. glagol Šifra: 332 rešenje: sir</p>

Vaša zapažanja

Učenici vole i rado prihvataju ovakve zadatke. Ne snalaze se svi najbolje ali pomažu jedni drugima.

Primer 2.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>Sestre Ilić</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Zorica Simeunović</p>
<p>Razred</p> 	<p>1-2</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Antonio Vivaldi – Glazbena kultura V. razred Ivana Brlić Mažuranić – Uvod u lektirno djelo</p>
<p>Primeri</p> 	<p>1. pečat, rep, lampa (324) čep 2. smeće, utorak, poštar(411) ćup 3. dan, auto, sreda (124) dud 4. subota, marker, oko (332) brk 5. krava, riba, lasta (414) vrt 6. tepih, dunja, žiži- ime dečaka iz odeljenja (321) puž 7. miki, monika, anja (322) konj 8. bedž, kesa, čarapa (325) džep 9. ignjat, đurđa, strahinja (325) njuh</p> <p>složeniji primeri:</p> <p>1. krastavac, mačka, čaša</p> <p>životinja: predmet: biljka: 121 - mak</p> <p>2. pereca, banana, paprika</p> <p>voće: povrće: pecivo: 323 - nar</p>

3. mleko, torta, sir

slano:
slatko:
napitak:
124 - sok

4. lasta, riba, čurka

pliva:
leti:
hoda:
124 - rak

5. jedan + pet = šest

drugi sabirak:
prvi sabirak:
zbir:
124 - pet

6. nula + šest = šest

zbir:
prvi sabirak:
drugi sabirak:
124 - šut

7. jedan + dva = tri

prvi sabirak:
drugi sabirak:
zbir:
332 - dar

8. šest - dva = četiri

razlika:
umanjilac:
umanjenik:

333 - tas

9. pet - dva = tri

razlika:
umanjilac:
umanjenik:

233 - rat

Vaša zapažanja

Deca su bila zainteresovana, ali i zbunjena u početku.

Nakon više primera, ukapirali su šta treba da rade. Shvatili su da im je lakše kada zapisuju, pa su pokušavali da idu linijom manjeg otpota i tek mali broj je bio uporan da to rade u glavi. Svakako se pokazalo kao lakše da se kaže reč , pa onda broj vezan za tu reč, nego sve tri reči , pa brojevi. Baš kako ste i savetovali. Pretpostavljam da bi bili uigraniji, kada bi se češće sa njima to radilo. Dvadesetak posto odeljenja (5, 6 đaka) je pred kraj časa veoma brzo dolazio do rešenja.

Primer 3.

Osnovna škola	OŠ „22. avgust“ Bukovac																													
 Ime i prezime nastavnika 	Zorica Rajda																													
Razred 	I																													
Nastavna jedinica 	M: Broj, prethodnik i sledbenik																													
Primeri 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Reči (brojevi)</th> <th>Uputstvo</th> <th>Šifra</th> <th>Reč</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="4">nula jedan dva</td> <td>sledbenik, broj, prethodnik</td> <td>2, 4, 3</td> <td>val</td> </tr> <tr> <td>prethodnik, sledbenik, broj</td> <td>3, 3, 5</td> <td>lan</td> </tr> <tr> <td>sledbenik, broj, prethodnik</td> <td>1, 4, 1</td> <td>dan</td> </tr> <tr> <td>prethodnik, broj, sledbenik</td> <td>3, 4, 1</td> <td>lad</td> </tr> <tr> <td>jedan dva tri</td> <td>prethodnik, broj, sledbenik</td> <td>3, 3, 2</td> <td>dar</td> </tr> <tr> <td>dva tri četiri</td> <td>prethodnik, broj, sledbenik</td> <td>2, 3, 5</td> <td>vir</td> </tr> <tr> <td>tri četiri pet</td> <td>prethodnik, broj, sledbenik</td> <td>2, 4, 3</td> <td>rit</td> </tr> </tbody> </table>	Reči (brojevi)	Uputstvo	Šifra	Reč	nula jedan dva	sledbenik, broj, prethodnik	2, 4, 3	val	prethodnik, sledbenik, broj	3, 3, 5	lan	sledbenik, broj, prethodnik	1, 4, 1	dan	prethodnik, broj, sledbenik	3, 4, 1	lad	jedan dva tri	prethodnik, broj, sledbenik	3, 3, 2	dar	dva tri četiri	prethodnik, broj, sledbenik	2, 3, 5	vir	tri četiri pet	prethodnik, broj, sledbenik	2, 4, 3	rit
Reči (brojevi)	Uputstvo	Šifra	Reč																											
nula jedan dva	sledbenik, broj, prethodnik	2, 4, 3	val																											
	prethodnik, sledbenik, broj	3, 3, 5	lan																											
	sledbenik, broj, prethodnik	1, 4, 1	dan																											
	prethodnik, broj, sledbenik	3, 4, 1	lad																											
jedan dva tri	prethodnik, broj, sledbenik	3, 3, 2	dar																											
dva tri četiri	prethodnik, broj, sledbenik	2, 3, 5	vir																											
tri četiri pet	prethodnik, broj, sledbenik	2, 4, 3	rit																											

	četiri pet šest	prethodnik, broj, sledbenik	1, 2, 4	čet	
	pet šest sedam	sledbenik, broj, prethodnik	1, 2, 3	set	
	šest sedam osam	sledbenik, prethodnik, broj	1, 3, 4	osa	
		broj, prethodnik, sledbenik	1, 4, 1	sto	
		prethodnik, broj, sledbenik	1, 4, 4	šam	
		sledbenik, prethodnik, broj	4, 2, 3	med	
	sedam osam devet	broj, prethodnik, sledbenik	4, 2, 1	med	
		prethodnik, broj, sledbenik	1, 3, 5	sat	
		sledbenik, broj, prethodnik	5, 3, 1	tas	
		prethodnik, broj, sledbenik	5, 3, 5	mat	
		sledbenik, broj, prethodnik	1, 1, 5	dom	
	Vaša zapažanja 	<p>Postoje i varijacije u skoro svakom primeru.</p> <p>Većina kombinacija se može uraditi na dva ili tri nivoa složenosti (variranje zahteva i šifri).</p>			

Primer 4.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Prva osnovna škola kralja Petra II“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Branka Marković</p>
<p>Razred</p> 	<p>I-3</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Broj šest Pesma “Zvuk - ton” Delovi dana</p>
<p>Primeri</p> 	 <p>The screenshot shows three examples of NTC ciphers. Each example consists of a sentence in Cyrillic, a list of words with their parts highlighted in red, and a corresponding number and its NTC cipher. The first example is for the number 6, the second for 451, and the third for 354. The NTC cipher is shown as a sequence of letters with horizontal bars above them.</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>NTC šifre sam prvi put primenila u uvodnom delu časa iz matematike kako bi otkrili novi broj koji obrađujemo-broj šest. Učenici su odmah shvatili da je u pitanju igra rečima, ali prvi put su se susreli sa šifrom. Kada sam im objasnila šta šifra označava, pojedini su već shvatili tačan odgovor, a ostali su čekali odgovore, da bi mogli vizuelno da zaključe odgovor.</p> <p>Nakon prve primene NTC šifre, na času muzičkog i sveta oko nas je sve išlo mnogo lakše. Bili su oduševljeni i zainteresovani za nove zadatke. Dobili su zadatak da oni koji žele do kraja ove sedmice osmisle svoju reč i zadatak.</p>

Primer 5.

<p>Osnovna škola</p>	<p>OŠ "Miroslav Antić"</p>
<p> Ime i prezime nastavnika </p>	<p>Dijana Kockarević</p>
<p> Razred </p>	<p>III</p>
<p> Nastavna jedinica </p>	<p>Prirodne životne zajednice</p>
<p> Primeri </p>	<p>1. MIŠ , MUVA, MEDVED, LISICA Šifra: 3216 (<i>ŠUMA</i>)</p> <p>2. RIBA, ŽABA, RODA, TRSKA Šifra: 3415 (<i>BARA</i>)</p> <p>3. Reči: ŽABA, ŠTUKA, LEPTIR Redosled: LIVADA, REKA, BARA Šifra: 331 (<i>PUŽ</i>)</p> <p>4. Reči: KAMILICA, ROGOZ, TELE Redosled: BARA, PAŠNJAK, LIVADA Šifra: 527(<i>ZEC</i>)</p> <p>5. Reči: SOM, PASTRMKA, MRENA Redosled: GORNJI TOK, DONJI TOK, SREDNJI TOK Šifra: 321 (<i>SOM</i>)</p> <p>6. Reči: KOMARAC, VODOMAR, PASTRMKA Redosled: PTICA, RIBA, INSEKT Šifra: 721 (<i>RAK</i>)</p> <p>7.Reči: vodeni cvet, vilinkonjic, vodomar, rak, komarac Šifra: 12314 (<i>VIDRA</i>)</p>
<p> Vaša zapažanja </p>	<p>Deca vole da rešavaju NTC šifre, a vole i da ih prave.</p>

Primer 6.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Đorđe Natošević“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Dijana Malidža Svitlica</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Čitanje reči od naučenih štampanih slova ćirilice (utvrđivanje)</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Izgled jedne stranice prezentacije:</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Učenici su istakli da im je ovaj čas bio veoma, veoma zanimljiv. Iako se sa ovom metodom susreću tek sada, nakon časa nekoliko učenika je pokušavalo da sastavi svoje šifre. Bili su veoma srećni i ponosni zbog toga. Ovo ćemo sigurno primenjivati u nastavi i ubuduće, kao i ostale naučene metode.</p>

Primer 7.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Petefi brigada“ Kula</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Nada Rac</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Vežbamo čitanje</p>
<p>Primeri</p> 	<p>U uvodnom delu časa sam deci objasnila šifre najnižeg tipa, a potom su oni stvarali šifre najnižeg tipa.</p> <p>Maca, marker, sava ŠIFRA:333</p> <p>Olovka , moje, manje Šifra:523</p> <p>Maja, Mima, Maša ŠIFRA 123</p> <p>Ekser, Nana, ananas ŠIFRA 133</p> <p>Zova, vo, zec Šifra 321</p> <p>Prut, zub, štiflonica ŠIFRA 122</p>

	<p>Potom sam im postavila šifru višeg nivoa Rekla sam im reči: sedalica, Neda, Kula</p> <p>Pojmove IME; - Neda GRAD, - Kula PREDMET - sedalica ŠIFRA 323</p> <p>REČI: pas, stolar, breskva</p> <p>BILjKA, breskva ŽIVOTINJA, pas ČOVEK stolar ŠIFRA 422</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Šifre su im bile zanimljive, uživali su praveći ih ali ime je bilo teško da ih rešavaju.</p> <p>Kada smo došli do šifri višeg nivoa bilo im je lakše jer su mogli da ih zapisuju i da vide slova.</p>

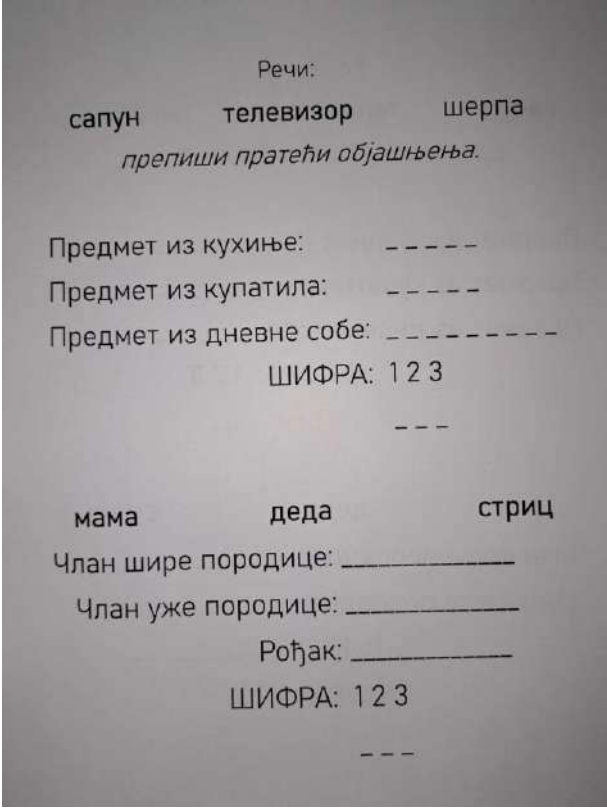
Primer 8.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Milan Rakić“ Mionica</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Ana Vujić</p>
<p>Razred</p> 	<p>IV</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Srpski jezik: Vrste reči, služba reči u rečenici Muzička kultura: Melodijski diktat</p>
<p>Primeri</p> 	<p>* Srpski jezik</p> <p>a) Sandra kupi lišće i orezuje ružu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zajednička imenica 2. zbirna imenica 3. vlastita imenica <p>Šifra: 325 (žir)</p> <p>b) Mala Mara nosi Petrinu srebrnu ogrlicu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opisni pridev 2. građivni pridev 3. prisvojni pridev <p>Šifra: 331 (lep)</p> <p>v) Dok sneg veje Jovan razmišlja kako da dođe.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. stanje 2. radnja 3. zbiranje <p>Šifra: 512 (ide)</p> <p>g) Ti i on ste meni najbolji drugari.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. lična zamenica 3. lice jednine 2. lična zamenica 1. lice jednine 3. lična zamneica 2. lice jednine <p>Šifra: 132 (oni)</p>

	<p>d) Julija lepo peva.</p> <ol style="list-style-type: none">1. subjekat2. predikat3. priloška odredba za način <p>Šifra: 323 (lep)</p> <p>đ) Uporno duva jak vetar.</p> <ol style="list-style-type: none">1. subjekat2. priloška odredba za način3. predikat <p>Šifra: 444 (ara)</p> <p>e) Nebom plove oblaci.</p> <ol style="list-style-type: none">1. predikat2. subjekat3. priloška odredba za mesto <p>Šifra: 241 (lan)</p> <p>* Muzička kultura</p> <p>Sa učenicima je dogovoreno da svaki broj predstavlja određeni ton (redosled tonova u linijskom sistemu). 1 DO, 2 RE, 3 MI, 4 FA, 5 SOL, 6 LA</p> <p>Zadatak: Melodijski diktat, kreiranje melodije u 4/4 taktu na osnovu date šifre za svaki takt.</p> <p>Prvi takt: 1241 Drugi takt: 3425 Treći takt: 5363 Četvrti takt: 4213 Peti takt: 3546</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Razgovor o kriptografiji i zadatku koji rešava kriptograf dodatno je motivisala učenike za rešavanje NTC sifri. Nakon urađenih primera učenici su samostalno sastavljali zadatke kroz koje su jedni drugima slali poruke, a kroz igru obnavljali vrste reči i službu reči.. Nakon izražene želje za rešavanjem zadataka na ovakav način dogovorili smo vezbu iz Muzičke kulture.</p>

Primer 9.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>“Đuro Salaj” Subotica</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Aleksandra Jarić</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Pišemo štampanim slovima (utvrđivanje)</p>
<p>Primeri</p> 	 <p>Речи: сапун телевизор шерпа <i>препиши пратећи објашњења.</i></p> <p>Предмет из кухиње: - - - - - Предмет из купатила: - - - - - Предмет из дневне собе: - - - - - - - ШИФРА: 1 2 3 - - -</p> <p>мама деда стриц Члан шире породице: _____ Члан уже породице: _____ Рођак: _____ ШИФРА: 1 2 3 - - -</p>

 ШИФРЕ

1. рис	1. рѝс
2. ему	2. еѝму
3. пас	3. пѝвс
Шифра: 111	Шифра: 111
---	р е п
1. Пас	1. Пасѝ
2. Мачка	2. Мѝчка
3. Лопта	3. Лопѝта
Шифра: 324	Шифра: 324
---	С а т

А сада ти ...

1. бор	1. среда
2. игла	2. петак
3. књига	3. недеља
Шифра: 111	Шифра: 4 4 1
---	---

Vaša zapažanja

Mislim da ova poslednja slika govori više od reči. Iako smo prvi put radili i ovu vrstu zadataka, učenici su veoma brzo razumeli suštinu i sa velikom radošću i ushićenjem pronašli rešenja. Na kraju uvek ostane pitanje: „Kada ćemo opet rešavati ovakve zadatke?“

Primer 10.

<p>Osnovna škola</p>	<p>„Vojvoda Radomir Putnik“</p>
<p> Ime i prezime nastavnika </p>	<p>Gordana Stević</p>
<p> Razred </p>	<p>I</p>
<p> Nastavna jedinica </p>	<p>Sabiranje i oduzimanje - utvrđivanje</p>
<p> Primeri </p>	<p>Primer 1</p> <p> UMANJENIK UMANJILAC RAZLIKA Šifra: 236 Rešenje: MAK </p> <p>Primer 2</p> <p> ZBIR SABIRAK JEDNAKOST Šifra :143 Rešenje: ZID </p> <p>Primer 3</p> <p>Operacija u kojoj koristimo znak + (SABIRANJE) Šifra:1</p> <p>Operacija u kojoj koristimo znak – (ODUZIMANJE) Šifra : 5</p> <p>Rezultat sabiranja (ZBIR) Šifra:4 Rešenje: SIR</p> <p>Primer 4</p>

	<p>Sedam minus četiri jednako je tri. Umanjenik šifra 5 (sedam) Umanjilac šifra 4(četiri) Razlika šifra 2 (tri) Rešenje :MIR</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Čas je protekao u radnoj atmosferi. Posle pojašnjenja kako funkcionišu šifre i kako se prave, djaci su prionuli na posao. Poslednji primer ugorenaveden je dečiji.</p> <p>Bilo im je zanimljivo, a i savladamo reči i pojmove umanjenik i umanjilac.</p>

Primer 11.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Milan Hadžić“ - Vojka</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Vesna Anastasov</p>
<p>Razred</p> 	<p>II</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Primena NTC šifri na raznim časovima</p>
<p>Primeri</p> 	<p>9 = 10 -1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. umanjjenik – deset 2. umanjilac – jedan 3. razlika – devet <p>ŠIFRA : 345 REŠENJE : SAT</p> <p>$4 \times 2 = 8$ $12 - 9 = 3$ $8 + 5 = 13$</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. proizvod – osam 2. razlika – tri 3. zbir – trinaest <p>ŠIFRA : 432 REŠENJE : MIR</p> <p>kravata, krevet, drvo</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. srednji rod – drvo 2. ženski rod – kravata 3. muški rod – krevet <p>ŠIFRA : 326 REŠENJE : VRT</p> <p>Marko nosi kišobran kada pada kiša.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pojava – kiša 2. biće – Marko 3. predmet – kišobran <p>ŠIFRA : 153 REŠENJE : KOŠ</p>

	<p>Sredine kroz koje se kreću navedena prevozna sredstva</p> <ol style="list-style-type: none">1. avion – vazduh2. kamion – kopno3. brod – voda <p>ŠIFRA : 653 REŠENJE : HOD</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Učenici su bili zainteresovani za rešavanje šifri. Oduševljenje je bilo sve veće, kako je čas odmicao. Većina učenika je razumela i uspešno rešavala šifre.</p>

Primer 12.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>Jovan Jovanović Zmaj, Novi Kneževac</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Andrijana Božanin, stručni saradnik</p>
<p>Razred</p> 	<p>I-1</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Opasnosti u kući (ponavljanje)- Svet oko nas</p>
<p>Primeri</p> 	<p>1. Učenike na početku pitati usmeno koje je 3 slovo u reči POPLAVA, drugo slovo u reči STRUJA, četvrto slovo u reči POŽAR (kao zagrevanje i uvod u NTC ŠIFRE)</p> <p>1. STRUJA LEKOVI NOŽ</p> <p>ŠIFRA: 523 JEŽ</p> <p>2. Zatim dati rečenice:</p> <p>Utičnicu ne dirati! ŠIFRA 114 UNA</p> <p>Nož može poseći! ŠIFRA 123 NOS</p> <p>3. Na kraju objasniti teži oblik:</p> <p>HITNA VATROGASCI POLICIJA</p> <p>Zadatak: 1. 192 - Policija 2. 193- vatrogasci 3. 194 - Hitna</p> <p>ŠIFRA: 324 LAN</p>

	<p>Zadatak: 1. 194-Hitna 2. 192-Policija 3. 193-Vatrogasci ŠIFRA: 324 TOR</p> <p>4. Dati učenicima zadatak: POPLAVA VATRA</p> <hr/> <p>ŠIFRA: 422 LAV</p> <p>Sami upisuju treću reč</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Učenicima je jako bilo zanimljivo da pogađaju šifre, brzo su razumeli i svi su učestvovali.</p> <p>Neke od njihovih reči kod petog zadatka su :svatovi, ova, sveća, svirač</p>

Primer 13.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Andra Savčić“</p>													
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Jelena Petrović</p>													
<p>Razred</p> 	<p>I</p>													
<p>Nastavna jedinica</p> 														
<p>Primeri</p> 	<p>U četvrtak, na času matematike, na kom je trebalo da se radi „Broj 10“- obrada, iskoristila sam NTC šifre za uvodni deo časa, kako bi se deca, uopšte, upoznala sa ovom materijom. Zadatak je bio sledeći:</p> <table data-bbox="699 1176 1342 1332"> <tr> <td>1. Prvi sledbenik broja 1:</td> <td>DVA</td> </tr> <tr> <td>2. Prvi prethodnik broja 6:</td> <td>PET</td> </tr> <tr> <td>3. Broj koji je manji od 8, a veći od broja 6:</td> <td>SEDAM</td> </tr> <tr> <td>4. Prvi sledbenik broja 8:</td> <td>DEVET</td> </tr> <tr> <td>5. Prvi prethodnik broja 7:</td> <td>ŠEST</td> </tr> </table> <p>Šifra: 12124 Rešenje: DESET</p> <p>U petak, nastavna jedinica iz Srpskog jezika je bila: „Jesenja pesma“, Dušan Radović- obrada. Za uvodni deo časa sam, opet, iskoristila NTC šifre:</p> <p>jakna čizma knjiga</p> <table data-bbox="699 1585 858 1675"> <tr> <td>1. obuća</td> </tr> <tr> <td>2. predmet</td> </tr> <tr> <td>3. odeća</td> </tr> </table> <p>Šifra: 1 5 1 Rešenje: Č A J</p> <p>Danas, nastavna jedinica iz Srpskog jezika je bila „Zapovedne rečenice“, obrada. Za ovaj čas sam iskoristila i skrivene reči, i NTC šifre, u uvodnom delu časa:</p>	1. Prvi sledbenik broja 1:	DVA	2. Prvi prethodnik broja 6:	PET	3. Broj koji je manji od 8, a veći od broja 6:	SEDAM	4. Prvi sledbenik broja 8:	DEVET	5. Prvi prethodnik broja 7:	ŠEST	1. obuća	2. predmet	3. odeća
1. Prvi sledbenik broja 1:	DVA													
2. Prvi prethodnik broja 6:	PET													
3. Broj koji je manji od 8, a veći od broja 6:	SEDAM													
4. Prvi sledbenik broja 8:	DEVET													
5. Prvi prethodnik broja 7:	ŠEST													
1. obuća														
2. predmet														
3. odeća														

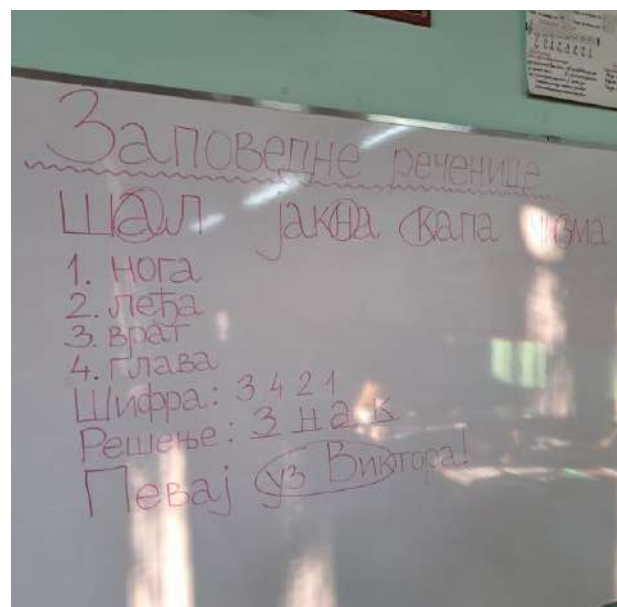
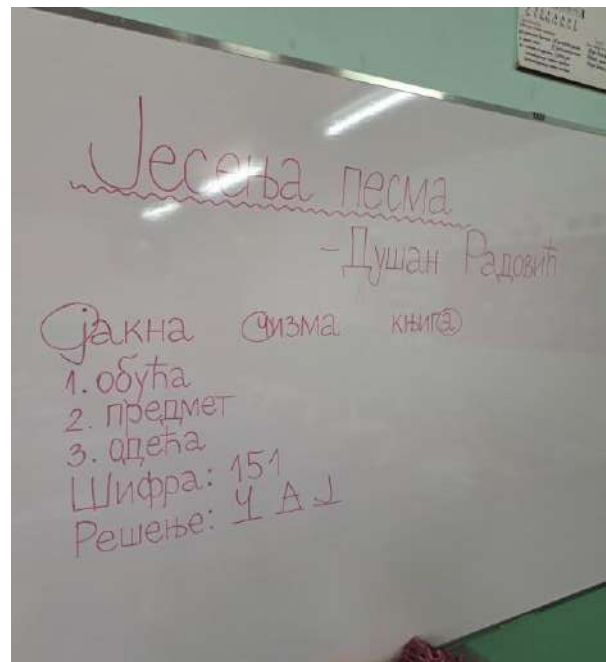
šal jakna kapa čizma

1. noga
2. leđa
3. vrat
4. glava

Šifra: 3 4 2 1

Rešenje: Z N A K

Pevaj uz Viktora! (ovde se krije reč UZVIK)

Vaša zapažanja

Odlično je što sam postepeno deci uvodila šifre. Primetno je da su danas rešavali bez problema, tačno znajući sam postupak rešavanja istih. Njihov izraz lica, kada dodju do rešenja, je nezamenjiv i neopisiv rečima. I tokom narednih dana ću im zadavati po neki primer za rešavanje, kako bi postigli to da dođemo do toga da oni sami mogu da zadaju pojmove, kao i da mogu da resavaju usmeno.

Primer 14.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Isidora Sekuli“ Šajkaš</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Branislava Cucić Topalov</p>
<p>Razred</p> 	<p>IV</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Bezbednost na internetu (Priroda i društvo/Digitalni svet)</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Jarac, žirafa, ribica Divlja životinja – žirafa Kućni ljubimac – ribica Domaća životinja – jarac</p> <p>Šifra: 1, 4, 3 Rešenje: ŽIR</p> <p>Lukina mama kuva ručak. Atribut - Lukina Subjekat - mama Objekat – ručak</p> <p>Šifra: 1, 4, 5 Rešenje: LAK</p> <p>Miloš gleda košarku. Objekat – košarku Subjekat – Miloš Predikat – gleda</p> <p>Šifra: 5, 4, 4 Rešenje: ROD</p> <p>TREĆI, PISATI, SINOĆ, TI, DEJAN, KONTINENT, SUNČANO, CVEĆE Prilog - SINOĆ Zajednička imenica - KONTINENT Glagol - PISATI Zbirna imenica – CVEĆE</p>

	<p>Redni broj - TREĆI Pridev - SUNČANO Vlastita imenica - DEJAN Lična zamenica – TI</p> <p>Šifra: 2, 3, 5, 3, 2, 3, 2, 1 Rešenje: INTERNET</p> <p>SEDIM, DANAS, OBOJICU, IAKO, METAL, GUMENO, ČETVORO, ZRENJANINSKI, STENOVITO Zajednička imenica - BIBER Opisni pridev - STENOVITO Prisvojni pridev - ZRENJANINSKI Glagol u futuru - OBOJICU Zbirni broj - ČETVORO Glagol u prezentu - SEDIM Građivni pridev - GUMENO Veznik - IAKO Prilog - DANAS Građivna imenica – METAL</p> <p>Šifra: 3, 3, 1, 2, 2, 3, 5, 4, 5, 3 Rešenje: BEZBEDNOST</p> <p>OLOVNI, AVION, SUTRA, DEVETORO, VOJVODINA, IZNAD, NE, DUBOK, JOJ, BRANISLAVIN, POGLEDATI</p> <p>Zajednička imenica - AVION Predlog - IZNAD Glagol - POGLEDATI Opisni pridev - DUBOK Vlastita imenica - VOJVODINA Građivni pridev - OLOVNI Prilog - SUTRA Rečca - NE Uzvik - JOJ Prisvojni pridev - BRANISLAVIN Broj – DEVETORO</p> <p>Šifra: 4, 5, 3, 4, 4, 3, 4, 1, 2, 6, 5 Rešenje: ODCOVORNOST</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Šifre su naša omiljena igra. Istina, do sada smo se uvek igrali šiframa na prvom nivou koje su i naučili da prave. Prva tri primera su individualni dečiji radovi nakon objašnjenja viših nivoa... Sutradan smo izvukli ključne reči iz lekcije Bezbednost na internetu i bacili se na izradu šifri. Druga tri primera koja šaljem su grupni radovi dece, uz moju podršku i navođenje...O motivaciji za izradu novih šifri kod kuće ne treba pričati... Ukoliko neka od njih stigne na vreme i bude zanimljivija, drugačija poslaću naknadno...</p>

Primer 15.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>OŠ „Sestre Ilić“ OŠ „Andra Savčić“ Valjevo</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Tatjana Reljić Slavica Đurđević</p>
<p>Razred</p> 	<p>II</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Znak puta, Množenje kao skraćeno sabiranje - utvrđivanje</p>
<p>Primeri</p> 	 <p>4. радионица-НТЦ ШИФРЕ</p> <p>Уводна активност Пажљиво слушајте! Чућете три речи и шифру. Први број се односи на позицију слова у првој речи, други у другој речи и трећи број у трећој речи. Када смо пронашли слова спајамо их у реч. Реч и шифру не видимо него их чујемо.</p> <p>1 РАДЊА РАЧУН МНОЖЕЊЕ ШИФРА 322 РЕЧ: ДАН</p> <p>2 МНОЖЕЊЕ ПУТА ЗНАК ШИФРА 124 РЕЧ: МУК</p> <p>3 ПЕТ ПУТА ДВА ШИФРА 141 РЕЧ: ПАД</p>

УПРАМО СЕ!

Рачунске операције

$4+2=$ _____

$5-2=$ _____

$2 \times 2=$ _____

ШИФРА 534

РЕЧ: _____

Бројеви који се множе _____

Решење множења _____

Рачунска радња _____

ШИФРА 334

РЕЧ: _____

Четири пута два једнако је осам.
Први чинилац _____

Други чинилац _____

Производ _____

ШИФРА 332

РЕЧ: _____

ШИФРА 135

Први чинилац је најмањи паран једноцифрен број, други чинилац је највећи непаран једноцифрен број. Одреди производ.

Највећи непаран једноцифрен број _____

Најмањи паран једноцифрен _____

производ _____

РЕЧ: _____

ГРАМАТИКА И МАТЕМАТИКА

Бака Вера је у три тањира ставила по две јабуке. Колико је то укупно јабука?

ШИФРА 321
властита именица _____

заједничка именица _____

(биће) _____

заједничка именица _____

(предмет) _____

РЕЧ: _____

У 4 вазе има по 2 цвета са којег опада лишће. Колико има укупно цвећа?

ШИФРА 121
именица женског рода _____

именица средњег рода _____

именица мушког рода _____

РЕЧ: _____

У једној клупи седе 2 ученика. Колико ученика седи у пет клупа?

ШИФРА 235
именица ж.р. једнина _____

именица м.р. множина _____

упитна речца _____

РЕЧ: _____

На дрвеној полици је 5 платнених кеса и у свакој по 2 кожне ципеле. Колико је то ципела?

ШИФРА 561
КРАВА- _____

ДРВО- _____

ПАМУК- _____

РЕЧ: _____

**ПРОСТОР ЗА
ТВОЈЕ ШИФРЕ!**

Тетка је авионом стигла из Америке, па је возом дошла у село. Чекао ју је телеграм, рођендански поклон од мене.

ШИФРА 322

информациони саобраћај
 копнени саобраћај
 ваздушни саобраћај

РЕЧ: _____

10

У три аквиума има по 7 риби,
 Колико плива рибица?
 стакло - акваријум
 краљит - рибица Кип
 базен - пливање
 221

У једној соби има двоје
 људи а у другој соби има 5
 људи колико има људи у кући
 2+5=7
 онак - кућа 125
 вића - људи
 Број - седам Реч - кум

Хирафа шифра 525
 Пилот вози авион, Реч ТОН
 стјуардеса - пилот
 радња - вози
 превозно сретство - авион

Мачке Три луха се пењу уз једну
бића-лук кућу.
предмет Колико су прешли за 6 дан.
кућа Дар 142
слеДВеник бр, 2 Три

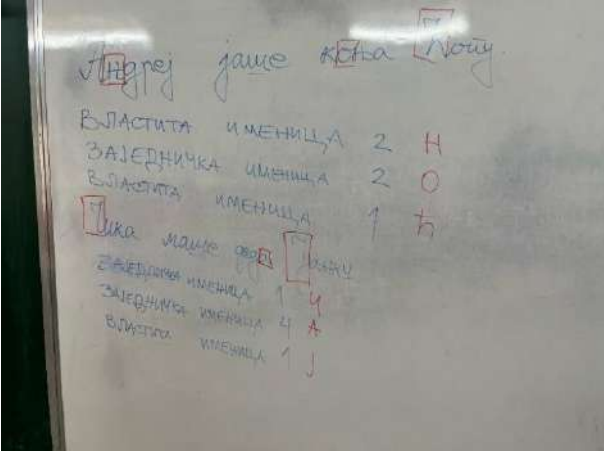
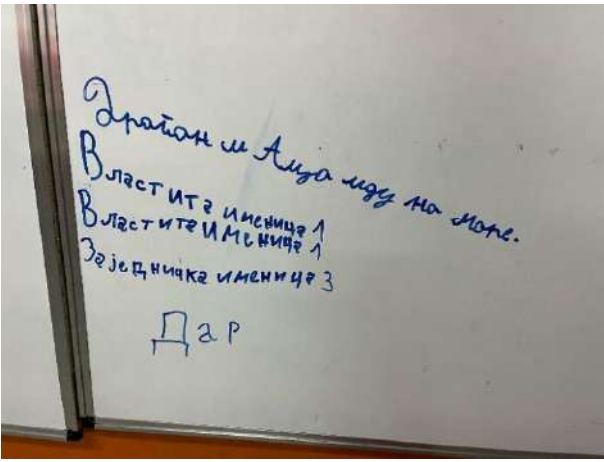

	 <p>DIPLOMA NTC ŠIFRE</p> <p>Dodeljuje se Zvrkocima za uspešnost u rešavanju NTC šifri</p> <p>Žiri: Uča u Valjevu, 2023.</p> <p>PIXIZ</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Veoma dinamičan i zabavan čas.</p> <p>Prvi nivo rešavanja šifri bio je zagrevajuća misaona aktivnost kojom su deca bila oduševljena.</p> <p>Sledeći nivo rešavanja zadataka uz otkrivanje šifri, bio je takmičarskog karaktera. Svi učenici su aktivno učestvovali.</p> <p>Fantastičan deo časa bio je kada su grupe sastavljale svoje zadatke i zadavali svoje šifre ostalim grupama.</p> <p>Deca žele da se ovakav čas uskoro ponovi.</p> <p>Cilj časa je ostvaren, učenici su usvojili pojam množenja, činioci, proizvod. Utvrdili su stečena znanja iz gramatike, imenice, vrste imenica, rod i broj.</p>

Primer 16.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>OŠ „Andra Savčić“</p>								
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Isidora Bošković</p>								
<p>Razred</p> 	<p>Produženi boravak – drugi razred</p>								
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Domaća lektira: Bajke Desanke Maksimović „Prsten na morskome dnu“ i „Kako su pužu ukrali kuću“</p>								
<p>Primeri</p> 	<table data-bbox="651 1025 1321 1153"> <tr> <td>DRVO</td> <td>LEP</td> </tr> <tr> <td>KONAC</td> <td>DUG</td> </tr> <tr> <td>NOĆ</td> <td>TUŽAN</td> </tr> <tr> <td>1, 3, 2 (DNO)</td> <td>3, 2, 3 (PUŽ)</td> </tr> </table>	DRVO	LEP	KONAC	DUG	NOĆ	TUŽAN	1, 3, 2 (DNO)	3, 2, 3 (PUŽ)
DRVO	LEP								
KONAC	DUG								
NOĆ	TUŽAN								
1, 3, 2 (DNO)	3, 2, 3 (PUŽ)								
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Sa učenicima često koristim NTC šifre, čak i pre projekta smo gledali NTC kviz u slobodne vreme, pa nam je ta igra jedna od zanimljivijih. Samim tim znaju princip igre i veoma lepo i brzo rešavaju. Trudimo se da ne pišemo reči, nego da pamte i reč i šifru, nekada im ponovim ukoliko se zbune, ali sve u svemu bude dobro.</p> <p>Konkretno za ovo smo razgovarali o bajkama, pa sam im ja napisala šifre i kada su rešili, trebalo je da pronađu bajke koje sadrže te dve reči, naglasila sam da su od iste autorke. Posle toga smo razgovarali da će oni uskoro obrađivati te bajke, ali da mi sada možemo pročitati iste, kako bismo provežbali čitanje.</p>								

Primer 17.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>OŠ „Andra Savčić“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Isidora Bošković</p>
<p>Razred</p> 	<p>Produženi boravak – drugi razred</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Vlastite i zajedničke imenice</p>
<p>Primeri</p> 	 <p>Andrej jame koka</p> <p>ВЛАСТИТА ИМЕНИЦА 2 Н ЗАЈЕДНИЧКА ИМЕНИЦА 2 О ВЛАСТИТА ИМЕНИЦА 1 Ђ Имена маме оца ЗАЈЕДНИЧКА ИМЕНИЦА 1 Ч ЗАЈЕДНИЧКА ИМЕНИЦА 4 А ВЛАСТИТА ИМЕНИЦА 1 Ј</p> <p>Dražan se Anđa leđu na more.</p> <p>ВЛАСТИТА ИМЕНИЦА 1 ВЛАСТИТА ИМЕНИЦА 1 ЗАЈЕДНИЧКА ИМЕНИЦА 3</p> <p>Д а р</p>

Vaša zapažanja

Prvi put smo radili NTC šifre u obliku rečenica i deca su oduševljena! Napisala sam im rečenicu i objasnila da posmatraju imenice u njoj, da se zadatak ispod odnosi na broj slova u datoj imenici, a imenice posmatraju redom kako su zapisane. Veoma brzo su rešili, a posle su sami sastavljali.

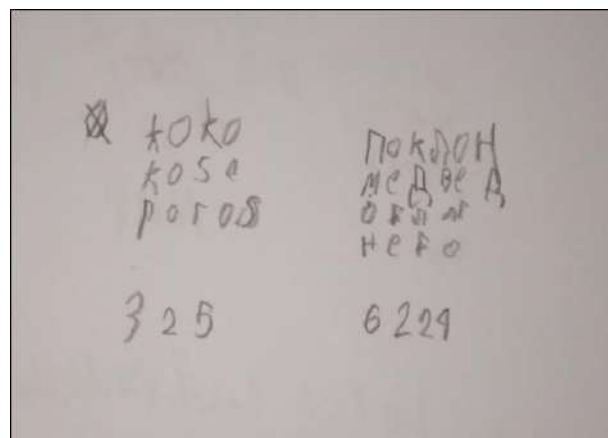
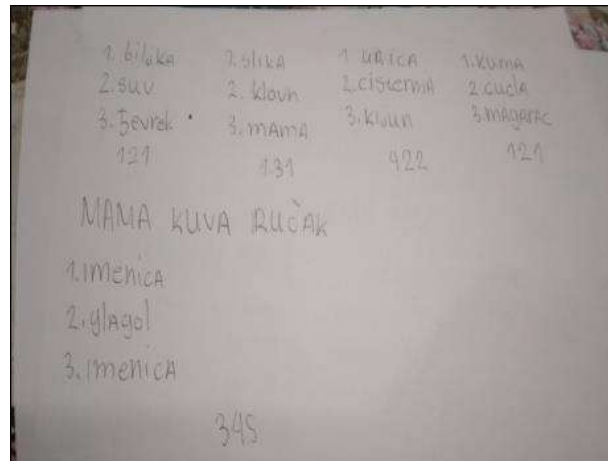
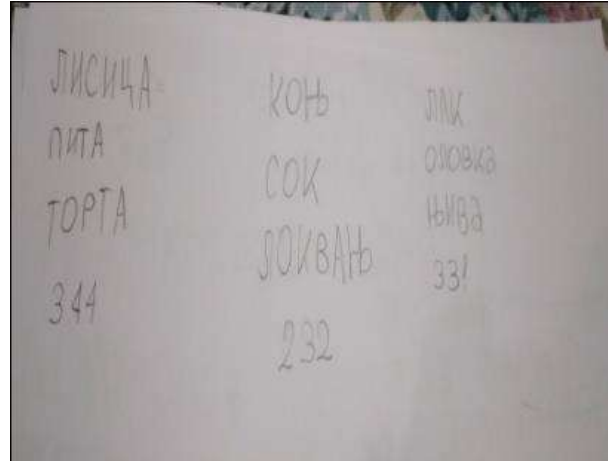
Primer 18.

<p>Osnovna škola</p>	<p>OŠ „Isidora Sekulić“ Šajkaš</p>
<p> Ime i prezime nastavnika </p>	<p>Violeta Cvijić</p>
<p>Razred </p>	<p>IV</p>
<p>Nastavna jedinica </p>	<p>Srpski jezik – „Vrste reči“ utvrđivanje</p>
<p>Primeri </p>	<p>НТЦ шифре коришћене у уводном делу часа..</p> <p>САШИНА МАЧКА ПЕВА.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. заједничка именица 2. глагол – радња 3. присвојни придев <p>шифра: 3 4 1 ЧАС (именица)</p> <p>МИШО, ЗИМА ЋЕ!</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. заједничка именица 2. помоћни глагол 3. властита именица <p>шифра: 2 1 2 ИЋИ (глагол)</p> <p>ПРЉАВЕ ПЕРЕМ СТОЛОВЕ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. заједничка именица 2. описни придев 3. глагол – радња <p>шифра: 4 6 1 ЛЕП (придев)</p> <p>НАШУ ШКОЛУ ВОЛИМ!</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. глагол – стање 2. заменица 3. заједничка именица <p>шифра: 1 2 1 ВАШ (лична заменица)</p> <p>ИГРА ПЕТОРО БРАЋЕ.</p>

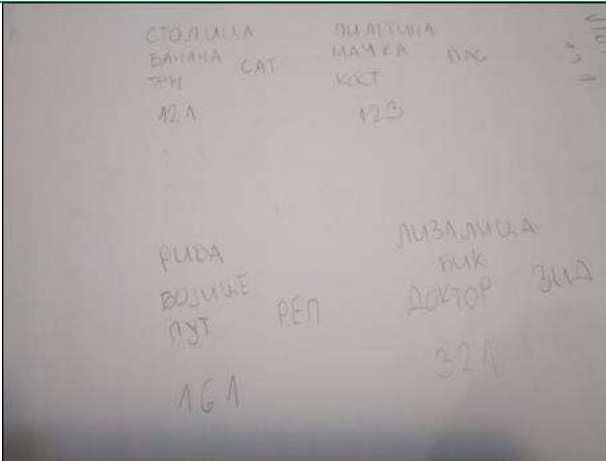
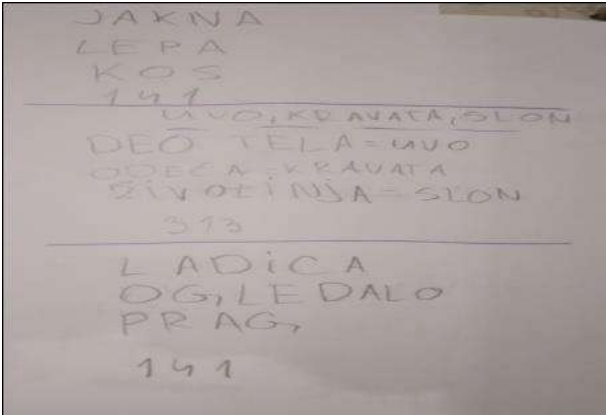

1. збирни број
2. збирна именица
3. глагол – радња

шифра: 3 2 1 **ТРИ** (бројеви)

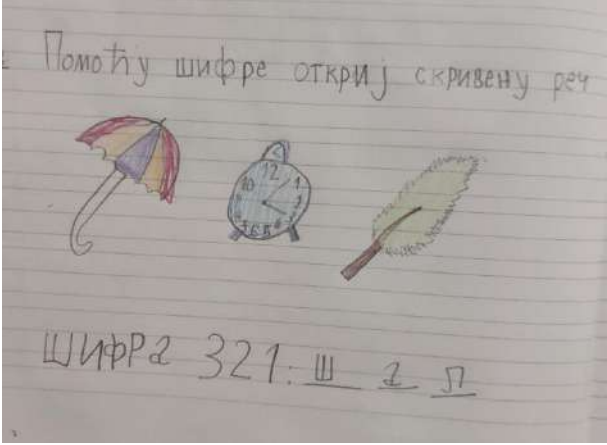
Sledeće šifre je pravilo dete sa posebnim potrebama:

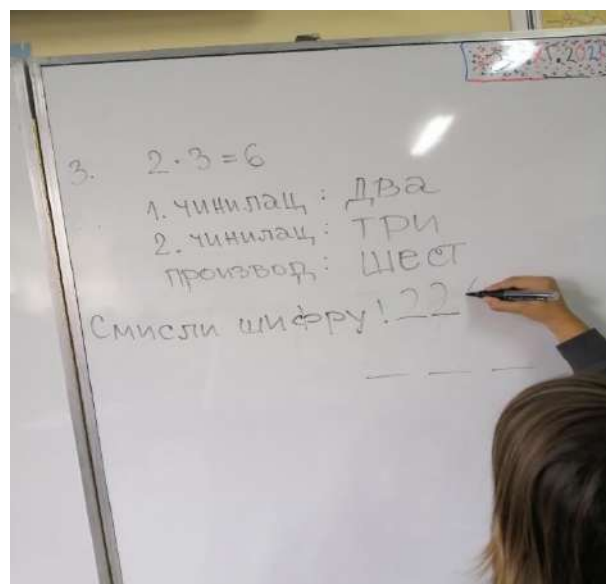
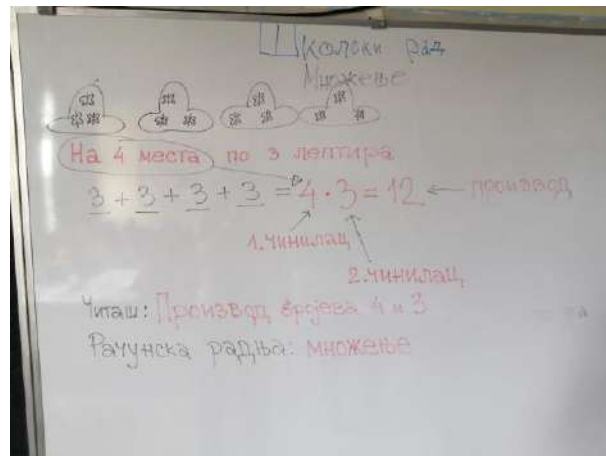
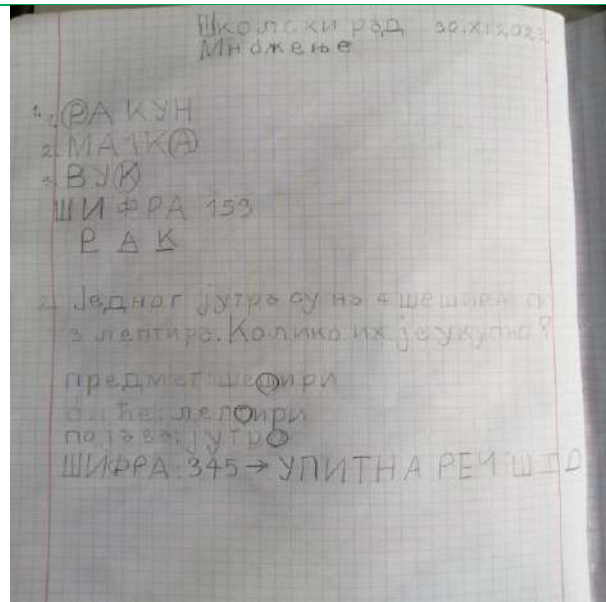
	
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Ove učenike sam preuzela 1. septembra ove godine sticajem okolnosti.. Znači da smo zajedno tek tri meseca.. Veoma nezgodna situacija.. No.. Pokušavamo da probamo sve što se tiče NTCa.. Za NTC šifre znaju preko kviza, ali nikada do danas nisu probali sami da ih rešavaju, a kamoli da ih prave.. Ponosna sam na današnji rad svojih đaka.. Sigurno nastavljamo..</p>

Primer 19.

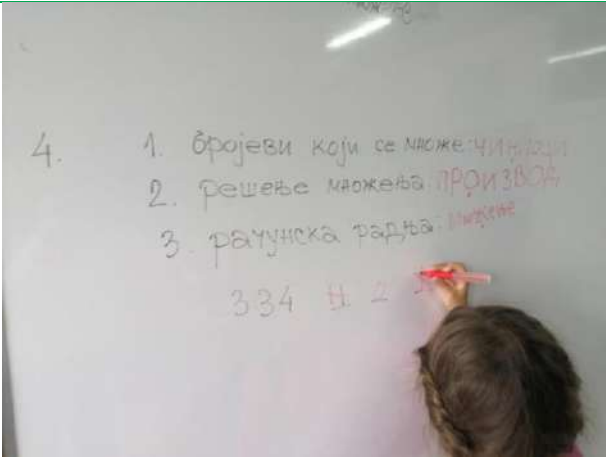

<p>Osnovna škola</p>	<p>Osnovna škola „Sestre Ilić“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Ana Patijarević</p>
<p>Razred</p>	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p>	<p>Naučili smo azbuku/utvrđivanje</p>
<p>Primeri</p>	<p>Jedno od vežbanja</p>
<p>Vaša zapažanja</p>	<p>Učenici su imali izraženu misaonu aktivnost i uživali su u ovim zadacima.</p> <p>Ovo je bila prva tehnika koja je bila umereno teška i koja je zainteresovala sve učenike. Na kraju časa su pitali da li možemo ovo da radimo i sledeći čas.</p>

Primer 20.

<p>Osnovna škola</p>	<p>OŠ "Sestre ilić" OŠ "Andra Savčić"</p>
<p> Ime i prezime nastavnika </p>	<p>Tatjana Reljić Slavica Đurđević</p>
<p>Razred</p> 	<p>II</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Znak puta. Množenje kao kraće sabiranje. Činioci i proizvod.</p>
<p>Primeri</p> 	<p>UVOD</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa igrom na lakšem primeru 2. Rešavanje 2. zadatka 3. Ilustrovanje zadatka 4. Isticanje cilja časa i zapisivanje na tabli <p>SREDNJI DEO ČASA</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Rešavanje 3. i 4. zadatka 6. Rešavanje pripremljenih zadataka i zadataka iz udžbenika <p>ZAVRŠNI DEO ČASA</p> <p>Domaći zadatak: Smisli i zapiši jednu igru sa šifrom.</p>

	
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Pažnja učenika je bila na zavidnom nivou i svi su uključeni u rešavanje zadataka. Ova metoda je deci baš prijala, ali se radilo sa zapisivanjem reči. Morala sam ubaciti zadatke iz udžbenika i , čini mi se, da su ih rešavali sa većom pažnjom nego pre.</p> <p>U jednom zadatku je učenik sam osmislio šifru.</p>

Primer 21.

<p>Osnovna škola</p>	<p>„Isidora Sekulić“ Šajkaš</p>
<p> Ime i prezime nastavnika </p>	<p>Branislava Cucić Topalov</p>
<p> Razred </p>	<p>IV</p>
<p> Nastavna jedinica </p>	<p>Srbija – moja domovina</p>
<p> Primeri </p>	<p> 1. Najseverniji grad u našoj državi 2. Glavni grad AP Kosovo i Metohija 3. Glavni grad naše države 4. Glavni grad AP Vojvodine 5. Grad južno od Beograda, ima veze sa oktobrom 6. Mesto u kome mi živimo Šifra: 1, 2, 1, 4, 6, 2 Rešenje: SRBIJA 1. Nemačka 2. Poljska 3. Španija 4. Velika Britanija 5. Francuska 6. Rusija Šifra: 2, 6, 4, 5, 1, 6 Rešenje: EVROPA 1. Beograd 2. Zagreb 3. Tirana 4. Atina 5. Bukurešt 6. Podgorica Šifra: 3, 4, 2, 4, 8, 3 Rešenje: BALKAN 1. Ljubljana </p>

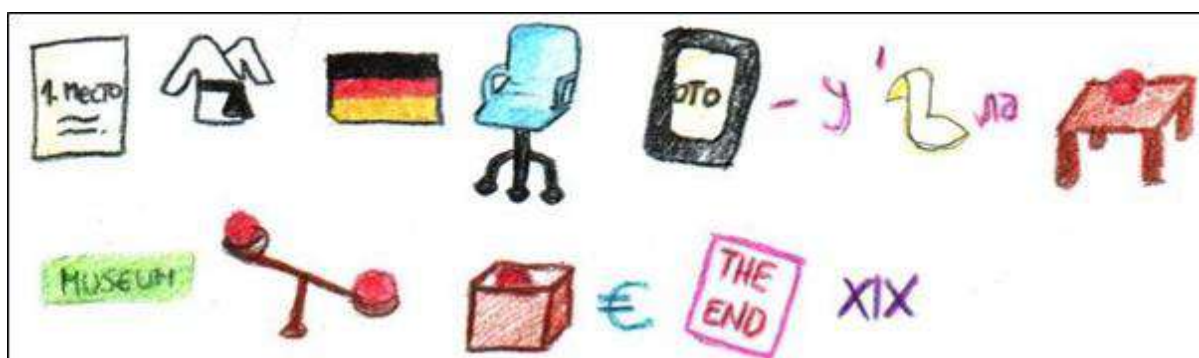
	<p>2. Sarajevo 3. Zagreb 4. Beograd</p> <p>Šifra: 1, 5, 3, 6 Rešenje: SAVA (Obratiti pažnju da je išao do detalja i tražio spoj baš onih država kroz koje Sava protiče.)</p> <p>1. Velbužd 2. Mišar 3. Sutjeska 4. Kosovo 5. Marica</p> <p>Šifra: 4, 2, 3, 1, 2 Rešenje: BITKA</p> <p>1. Moskva 2. Astana 3. Peking 4. Nju Delhi 5. Tokio</p> <p>Šifra: 6, 3, 2, 5, 2 Rešenje: AZIJA</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Ovo je rad jednog učenika koji baš voli NTC šifre, što je očigledno. Mene je oduševio.</p> <p>Jasno je da onaj deo o mestu u kome mi živimo nije potpuno primenjiv, to shvata i on, ali šifre je pravio da se mi igramo.</p>

Slikovno asocijativni prikaz

Lekcije i pesmice prikazujemo slikovno, jer se tako bolje pamte, ali još važnije prilikom crtanja jeste proces razmišljanja, kada dete mora da osmili kako da neku reč ili celu rečenicu nacрта. Nije važno da li će crtati vodoravno, uspravno, u krug oko centralnog lika, kao hijeroglif ili grozdove, misaone uzorke i slično, nego je važno da sve što je osmislio bude na papiru. Kada tako uradi lekciju, lako će je ponoviti, jer će se odmah setiti kako je slika nastala i moći da poveže sa tim delom lekcije. Kada ima poznate reči i kada može odmah, bez razmišljanja, da ih nacрта, to je lakše, ali je bolje tako da radi, jer će sliku lakše upamtiti nego tekst. Ukoliko ima teže reči, nepoznate reči, nešto što ne može tako lako da osmili i predstavi slikom, mora više da misli i ako nađe rešenje učenik ima osećaj sreće. Često koriste asocijacije i nelogične priče, što je važan proces za razvoj kreativnosti i divergentnog razmišljanja.

Nevezano da li se radi o slikovnom prikazu pesmice, nelogične priče, lekcije, definicije, princip kod primene ove tehnike je isti. Prvi korak ka pravljenju dobrog slikovnog prikaza je da se napravi dobra asocijacija za sve pojmove koje smatramo ključnim za tekst koji slikovno prikazujemo, a drugi korak je da te asocijacije povežemo u nekoliko slikovnih prikazai tako dobijemo priču od slika, poput stripa. Ovde je bitno napomenuti da je cilj napraviti slikovni prikaz, ali ne i slikovno pismo. Razlika između ova dva prikazana je na sledećim primerima:

PRIMER 1: Prvi nemački kancelar Oto Fon Bizmark uticao je na očuvanje ravnoteže u Evropi do kraja XIX veka.

PRIMER 2:

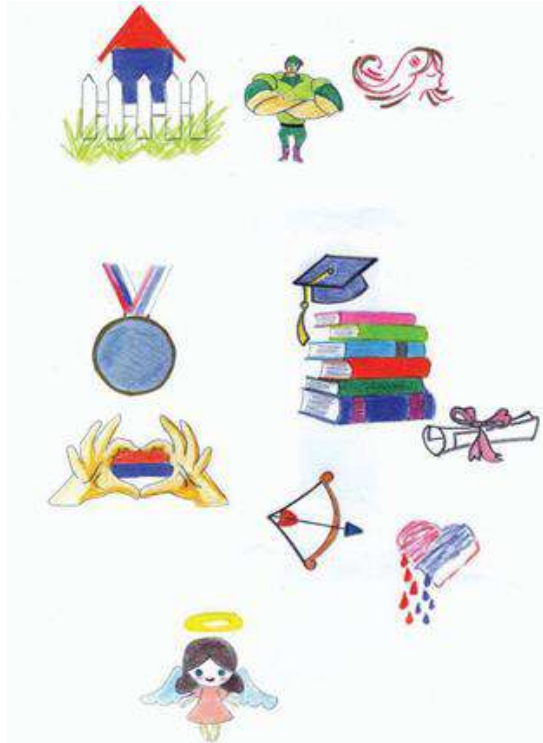

Iako su u oba prikaza dobre asocijacije na pojedine pojmove, kada se prešlo na prebacivanje slika, u Primeru 1 svaka asocijacija je prikazana posebno, pa je dobijeno slikovno pismo, dok je u Primeru 2 više asocijacija spojeno u priču (kao da je napravljena scena iz stripa) pa je dobijen slikovni prikaz kojem težimo. Primer 2 je ilustrativan primer toga kako se kombinovanjem dobrih asocijacija dolazi do dobrog slikovnog prikaza; na primer, tele gde je samo pored krave stavljena bočica sa mlekom da ukazuje na tele; ili „pozdravi“ gde je zgrada sa crvenim krstom (bolnica) prekrižena, asocijacija na ozdravljenje ili „ozdravi“ pa kada se to prekriži dobija se „pozdravi“. Donja scena gde je prikazan stih: „Poginuću sutra vele.“, najpribližnije objašnjava sve ono čemu dobar slikovni prikaz treba da teži. Primer 1 bi mogao da se dotera. Na primer, da je nacrtano pobedničko postolje na kojem se nalazi direktor zavaljen u fotelju kako priča na telefon, a fotelja da je boje nemačke zastave... Pored ove greške, koja je česta u slikovnom prikazu, neretko se dešava da se koristi dosta slova, i da se prave rebusi (slično kao u Primeru 1). Ovo treba izbegavati, ponovo iz razloga gore navedenih, jer se na taj način ponovo prelazi u slikovno pismo i reproduktivni sistem rada, a slikovni prikaz za cilj ima da podstakne asocijativni način povezivanja i razmišljanja.

Naravno, decu treba podsticati da crtaju, pošto često izbegavaju da crtaju jer misle da su loši u tome. U ovoj tehnici „umetnički dojam“ je manje bitan, a mnogo je važnije kakve asocijacije deca prave i kako ih povezuju u slikovne prikaze. Pored toga, sigurno je da će crtanjem vežbati, a kasnije i biti sve bolji i bolji crtači. Na kraju, uvek kada je slikovni prikaz gotov treba ga proći bez gledanja u tekst, samo na osnovu slika. Tada će se na najbolji način videti da li dete jasno vlada celim slikovnim prikazom, a mesta na kojima dete nije sigurno šta je bila ideja da se prikaže mogu da se dorade i poboljšaju nekim novim asocijacijama i idejama.

Pesmice

PRIMER 1 Nastavna jedinica „Domovina“ Ljubivoje Ršumović

Domovina se brani lepotom,

I čašću i znanjem.

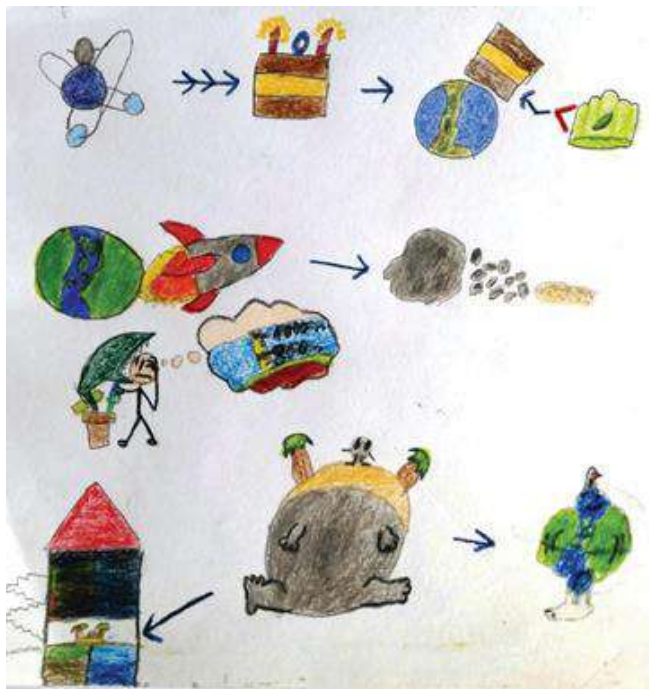
Domovina se brani životom,

I lepim vaspitanjem.

Reč domovina predstavljena je kao kuća u bojama zastave Srbije i motiv zastave se ponavlja svuda gde se ukazuje na domovinu, pa tako i u trećem stihu. Čast je prikazana kao medalja, dok je znanje predstavljeno knjigama i diplomama. Oreol i anđeoska krila na devojčici u poslednjem redu simbol su lepog vaspitanja.

Lekcije

Primer 1 Nastavna jedinica „Slojevi atmosfere“, Nikola Mihajlovski, Niš

Atmosfera se sastoji od više slojeva. Slojevi bliži zemlji su gušći.

Udaljavanjem, slojevi postaju ređi.

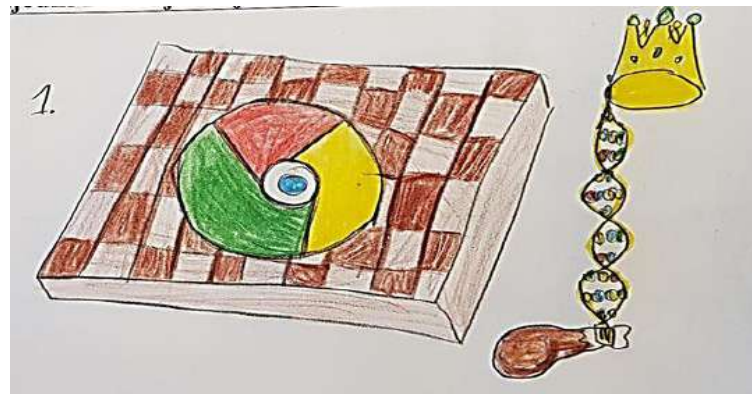
Naučnici su odredili debljinu atmosfere koja je od nekih 800 do 1000 kilometara.

Najniži sloj atmosfere je troposfera. Troposfera je najdeblja na ekvatoru, a najuža na polovima.

Atmosfera po zvučnosti asocira na atom, pa je to iskorišćeno da se predstavi atmosfera u prvom redu. Slojevi su prikazani pomoću torte, dok je gustina, odnosno najgušći slojevi prikazani kao puding. U poslednjem redu ukazuje se da su najniži sloj atmosfere troposfera i ona je nacrtana na najnižem spratu zgrade upravo iz tog razloga, a prikazana je kao pustinja sa palmama. Slon treba da ukazuje da je troposfera najdeblja na ekvatoru, dok poslednja slika ukazuje na polove.

Primer 2 Biologija – Hromatin

Hromatin je nasledni materijal koji sadrži DNK lance i proteine. Hromatin – asocijacija na deo reči „hrom“ je Google Chrome, a deo reči „mat“ je šahovska tabla (šah-mat). Nasledni materijal – kruna se nasleđuje DNK lanci i proteini – nacrtani DNK lanci za koje je zakačen batak (asocijacija na protein).

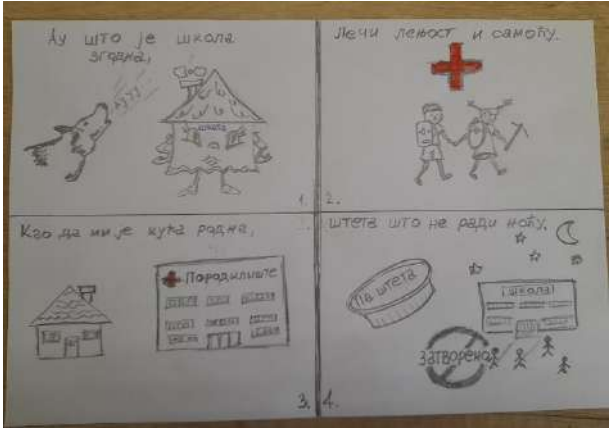

Ovaj zadatak je pravi izazov jer se u njemu kombinuju različite NTC tehnike. U slikovnom prikazu pomoću asocijacija nije potrebno koristiti slova i reči (nije zabranjeno) već asocijacije na delove teksta ili pojedinačne reči.

TRENING za uvežbavanje slikovno – asocijativnog prikaza

Za ovu tehniku se mogu izabrati različiti tekstovi: pesma, definicija, izreka, poslovice... Izabrani tekst, zatim slikovno prikazati. Treba težiti da prikaz bude asocijativan, odnosno da ne bude samo na nivou slikovnog zapisa. Slobodno se može sve prikazati u okviru samo jedne slike. Ukoliko se crtež napravi ujutru, uveče probati preko crteža prisetiti se teksta koji je prikazan. Ukoliko je to teško ili nemoguće – znači da prikaz nije uspešan. Ukoliko jeste – onda se prikaz može proveriti i sutradan i na taj način, naučiti.

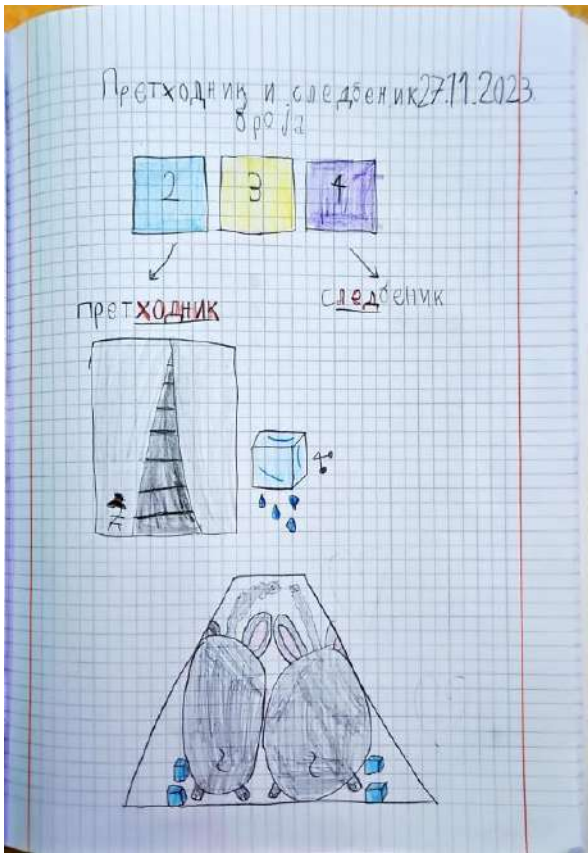

Primer 1.

<p>Osnovna škola</p>	<p>Prva osnovna škola kralja Petra II</p>
<p> Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Aleksandar Lojanica</p>
<p> Razred</p>	<p>I</p>
<p> Nastavna jedinica</p>	<p>„Au što je škola zgodna“ Ljubivoje Ršumović</p>
<p> Primeri </p>	
<p>Vaša zapažanja </p>	<p>Deca su brzo zapamtila stihove pesme, a bilo je zanimljivo.</p>

Primer 2.

<p>Osnovna škola</p>	<p>„Nada Purić“ Valjevo</p>
----------------------	-----------------------------

Ime i prezime nastavnika	Mirjana Begović
Razred	I
Nastavna jedinica	Prethodnik i sledbenik broja
Primeri 	
Vaša zapažanja 	<p>Našli smo skrivene reči: prethODNIK i sLEDbenik</p> <p>Smišljali smo smešne priče i vezali za brojeve 2 i 4 (prethodnik i sledbenik broja 3).</p> <p>Smislili smo ovako:</p> <p>DVA slona su se zaglavila u HODNIK i taman kad su se odglavili, nagazili su na ČETIRI kocllice LEDA i ponovo se okliznuli i zaglavili.</p> <p>Deca su se smejala, znali su svi da ponove priču i zapamtili su</p>

pojmove prethodnik i sledbenik.

Primer 3.

Osnovna škola	Osnovna škola „ Desanka Maksimović“
 Ime i prezime nastavnika	Biljana Milutinović
 Razred	I-2

Nastavna jedinica	Brinemo o zdravlju)
<p>Primeri</p> 	<p>Učenci su imali zadatak da na osnovu poslovice „Zdravlje je najveće bogatstvo“ primene slikovnu asocijaciju</p>

Vaša zapažanja

Deca su rado učestvovala, dosta njih je crtalo samo zdravu hranu voće, povrće i slično jer ih to asocira na zdravlje.

Primer 4.

<p>Osnovna škola</p> A simple line-art icon of a schoolhouse with a chimney and a flag on top.	<p>Prva osnovna škola kralja Petra II</p>
--	---

<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Biljana Bogdanović</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>III – Kućanski uređaji V – Životna zajednica šume</p>
<p>Primeri</p> <p>Sve je pošlo naopačke, Za vrapce i mačke, Kad je jesen okačila Svoje žute značke, Kad je vetar zapevao Novembarske tačke...</p> <p>Sve je pošlo strmoglavce! Za ptice i cveće, Kad je sunce odustalo Na krov da nam sleće. Kao da je žuto ljuto, Kao da nas neće!</p>	<p>Slikovno-asocijativni prikaz prve i poslednje strofe „Jesenje pesme“)</p>

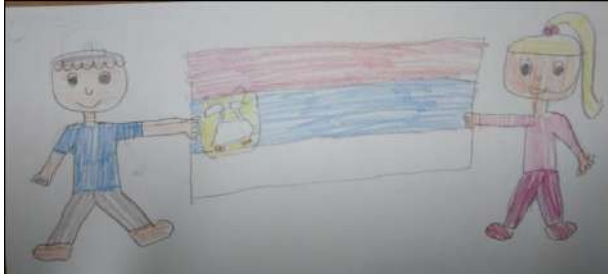

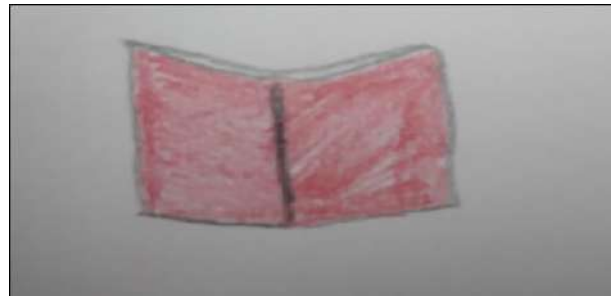
Vaša zapažanja

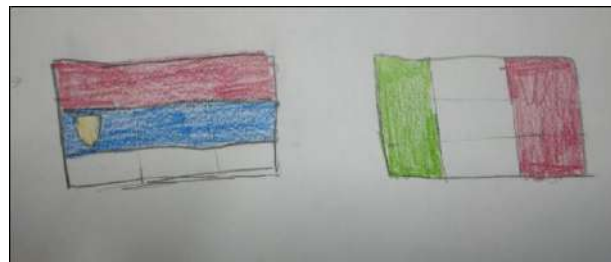
Na času je bilo zanimljivo, deca su imala dosta različitih ideja i svi smo uživali.

Primer 5.

Osnovna škola 	„Isidora Sekulić“ Šajkaš
Ime i prezime nastavnika 	Violeta Cvijić
Razred 	IV
Nastavna jedinica 	Priroda i društvo – „Stanovništvo Srbije“
<p>Primeri</p> 	<p>Posle uvodnog dela časa i najave nastavne jedinice utvrđivanje „Stanovništvo Srbije“, učenici su naslov predstavili slikovno.</p> <p>Slikovno su predstavili i zapis u sveskama sa prošlog časa: Ljudi se razlikuju po:</p> <p>znanju</p>

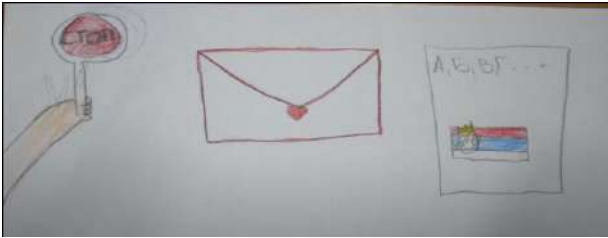

jeziku

običajima

Službeni jezik je ćirilica.

	
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Učenici su ovaj čas prvo bili zbunjeni. Počeli su da slikaju reči, ali da komplikuju stvar. Počeli smo od jedne reči, dve, kraćih poslovice. Krenuli su da svaku reč predstavljaju kao dete, „Čiča Glišu“ i u „oblačiće“ kao da nešto govore.. Posle nekog vremena, sami su došli do zaključka da je na primer „Ispeci kolače“ slika rerne sa kolačima, da je „Znanje je najveće bogatstvo“ mozak pa Čiča Gliša sa visoko raširenim rukama i poluge zlata ili novac.</p> <p>Tako da je čas bio više nego zanimljiv. Metoda je fantastična.</p>

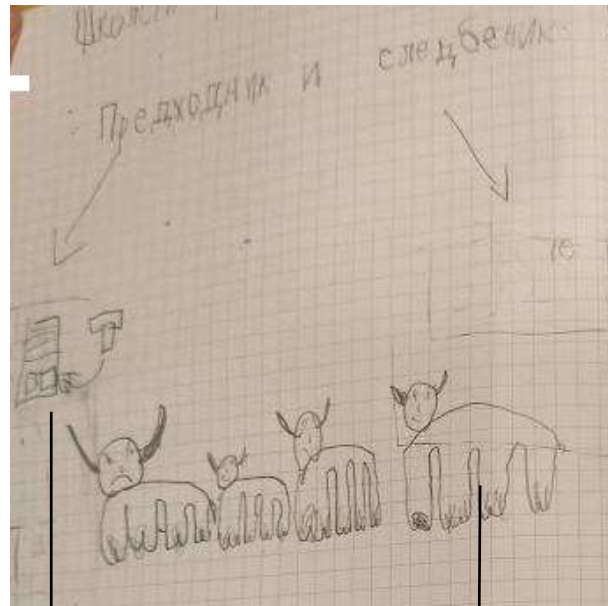
Primer 6.

--	--

<p>Osnovna škola</p>	<p>„Petefi brigada“ Kula</p>
<p> Ime i prezime nastavnika </p>	<p>Nada Rac</p>
<p> Razred </p>	<p>I-4</p>
<p> Nastavna jedinica </p>	<p>Prehodnik i sledbenik – matematika Saobraćaj – svet oko nas</p>
<p> Primeri </p>	<div data-bbox="702 772 1316 1579" data-label="Image"> </div> <p>Prehodnik je predsednik – po zvučnosti Sledbenik treba da bude više ovaca koje slede jednu.</p>

Prva slika 2+2 je prethodnik jer smo učili pre a 2*2 je sledbenik jer nam to tek sledi da naučimo. –
Objašnjenje deteta.

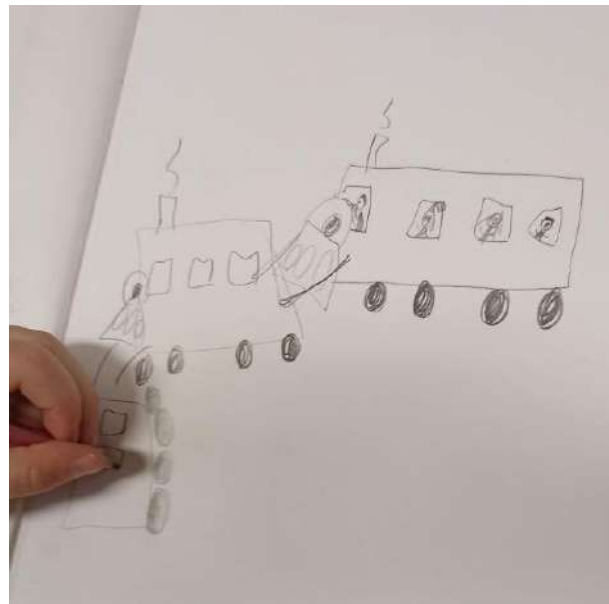

slede - sledbenik

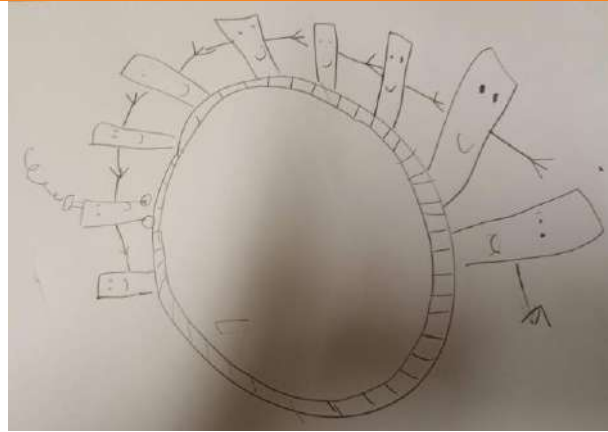
Hodnik u školi koji ima ormariće i klupice i pre T – prethodnik. Na kraju smo došli do priče Pre časa T je u hodniku.

Saobraćaj je prevoz putnika (avion) i robe (garderoba u kombiju).

KOlovoz – kolo igraju vozovi

Kolovoz – na šinama su vozovi i drže se uza ruke kao da igraju kolo. Doradiće još.

Bilo im je na početku teško da se likovno izraze, dvoje troje dece je radilo, ostali su osluškivali i kopirali, ali smo došli do nekih ideja.

Deca koja imaju problem sa grafomotorikom odbijaju crtanje, ali kada vide da svi u grupi crtaju uspevaju i oni. Kod saobraćaja im je bilo teže da osmisle asocijacije i slikovni prikaz jer oni taj pojam znaju i koristili su prave crteže bez udaljenijih asocijacija. Kada smo radili prethodnik i sledbenik tu nisu znali značenje pojma te su sami smišljali. Najupečatljiviji primer kod prethodnika da ej to predsednik, na moje pitanje kako će znati da je taj njegov crtež predsednik dete je reklo ima kravatu.

Vaša zapažanja

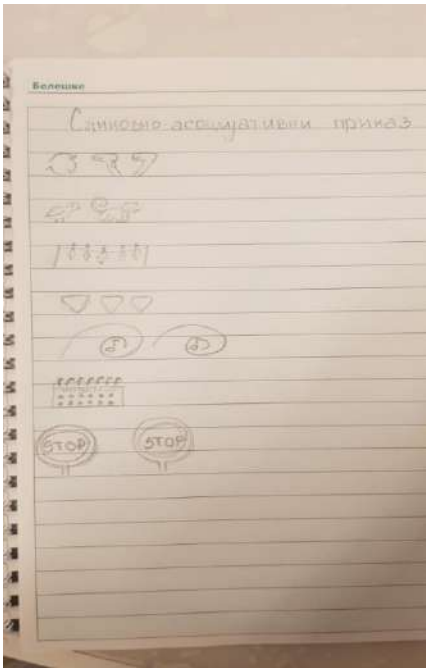

Primer 7.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Đuro Salaj“ Subotica</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Aleksandra Jarić</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>„Au što je škola zgodna“ Ljubivoje Ršumović</p>
<p>Primeri</p> 	 <p>The image shows a hand-drawn poem on a blue background. The poem is written in Cyrillic and includes several illustrations. The text is as follows:</p> <p> ВУК АУ ДОЧЕТСКА ДИТАПИБИ КОЈИ СТОЈЕ ШТО ЈЕ ШКОЛА ОНАЈ КОЈИ ДАЈЕ ГОЛОВЕ ЗГОДНИ БЕК ЗГОДНА ЛЕЧИ ЛЕЉОСТ САМОКУ КУРА РОДНА КОКОШКА КО ДА(О) МИ ЈЕ ДОЧЕТСКА МИШ ШТЕТА ШТОПЕРИЦА ШТО КАТАНАЦ НЕ РАДИ НОЋУ </p>

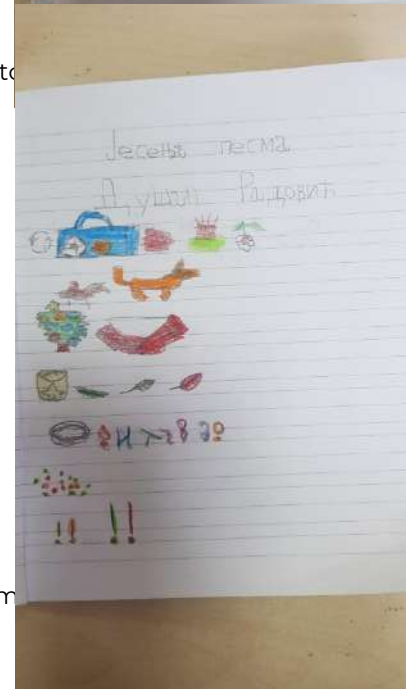
	
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>I ovu aktivnost sam realizovala prvi put. Bilo je odličnih predloga i primera. Kod učenika postoji otpor prema iskazivanju mišljenja crtanjem i tvrde da ne znaju da crtaju, ali kad se našalimo i uprostimo, veoma se raduju postignutom uspehu.</p>

Primer 8.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>O.Š. „ Vojvoda Radomir Putnik“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Gordana Stević</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>„Jesenja pesma“ Dušan Radović- obrada</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Jesenja pesma</p> <p>Sve je pošlo naopačke za vrapce i mačke, kad je jesen okačila svoje žute značke, kad je vetar zapevao novembarske tačke... Pažnja! Pažnja!</p> <p>Ovo je moj primer, nastao pre časa.</p>

Evo kako je to

Ovako je zam

Na ovom času su bili snažljiviji dečaci. Sam početak je bio

Vaša zapažanja

težak ali smo kasnije ušli u štos.
Bilo im zanimljivo. Kako je rađeno prvi put, mislim da su se
lepo snašli.

Primer 9.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>“Andra Savčić”</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Slavica Đurđević</p>
<p>Razred</p> 	<p>II</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>“Dunje ranke”; “Mi idemo preko polja” - obrada (muzička kultura)</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Deci projektovati model slikovno-asocijativnog prikaza pesme “Dunje ranke”, ali tako da oni najpre pokušaju da protumače simbole, pa da pogledaju reči pesme.</p> <p>“Idi kući obuci se, lele dunje ranke (2 puta). Dunje ranke, dunje ranke, kruške karamanke.</p> <p>Idi kući očešljaj se, lele dunje ranke (2 puta). Dunje ranke, dunje ranke, kruške karamanke.</p> <p>Onda dođi kolo vodi, lele dunje ranke (2 puta) Dunje ranke, dunje ranke, kruške karamanke.</p> <p>Mi idemo polja</p>

Mi idemo preko polja, preko polja, mi idemo preko polja
 A oblaci preko neba, preko neba, a oblaci preko neba.
 Oblak brže, doda brže, doda brže, oblak brže doda brže.
 Rosna kiša ponajbrže, ponajbrže, rosna kiša ponajbrže.
 Da orosi naša polja, naša polja, da orosi naša polja.
 Da urode naša žita, naša žita, da urode naša žita.

Vaša zapažanja

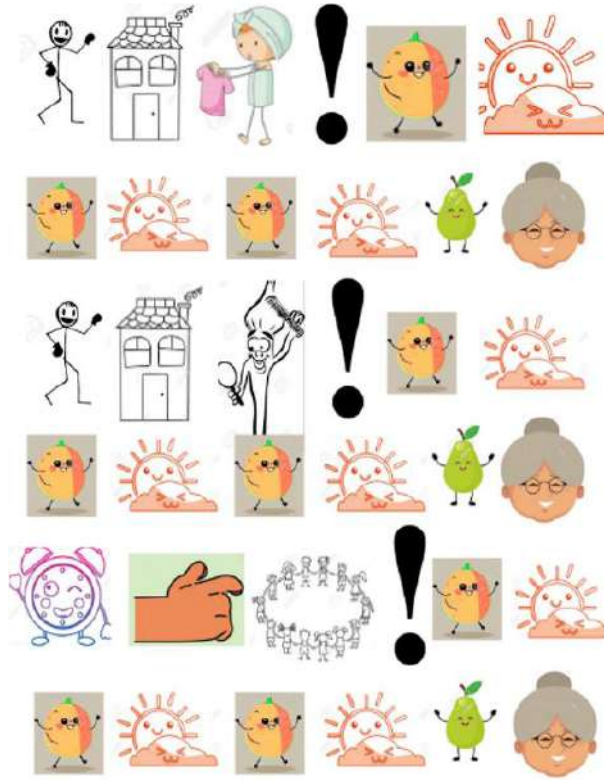

Pesma Dunje ranke im je bila poznata, pa je i tumačenje bilo lako.

Svi su uspeli da napišu slikovni prikaz pesme Mi idemo, ali su narodni izrazi bili malo teže usvojivi.

Primer 10.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Sestre Ilić“ Valjevo</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Tatjana Reljić</p>
<p>Razred</p> 	<p>II</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Muzička kultura- „Dunje ranke“; „Mi idemo preko polja“</p>
<p>Primeri</p> 	 <p>3. радионица-Сликовно асоцијативни приступ</p> <p>1.Задатак</p> <p>Час започињемо једном необичном игром.</p> <p>Добро погледајте сликовно писмо.</p> <p>Покушајте да сваку сличицу претворите у реч.</p> <p>Трудите се да записујете по стиховима.</p> <p>Веома брзо ћемо упоредити песму коју сте ви записали са песмом коју данас обрађујемо „ДУЊЕ РАНКЕ“.</p>

ДУЊЕ РАНКЕ

	Иди кући обуци се леле дуње ранке	
	Дуње ранке ,дуње ранке, крушке караманке.	
	Иди кући очешљај се. леле дуње ранке.	
	Дуње ранке ,дуње ранке, крушке караманке.	
	Онда дођи ,коло води, леле дуње ранке.	
	Дуње ранке ,дуње ранке, крушке караманке.	

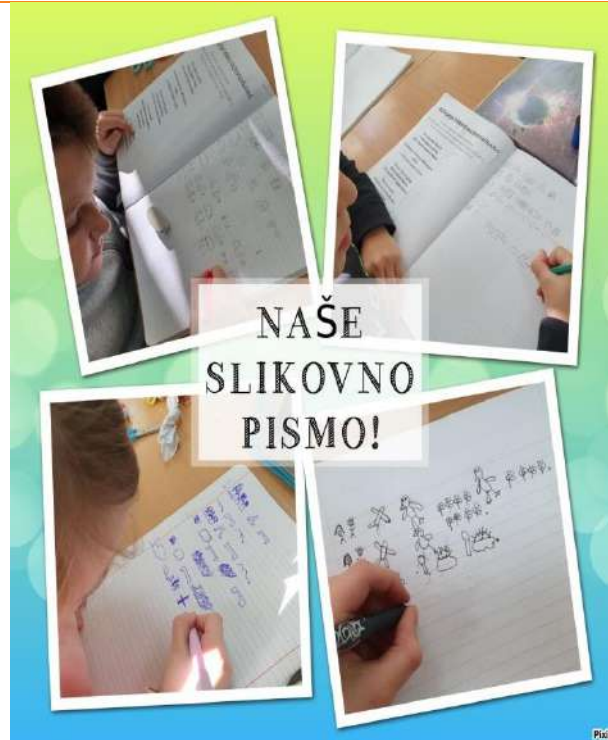
Сликовно асоцијативни приступ

2.Задатак

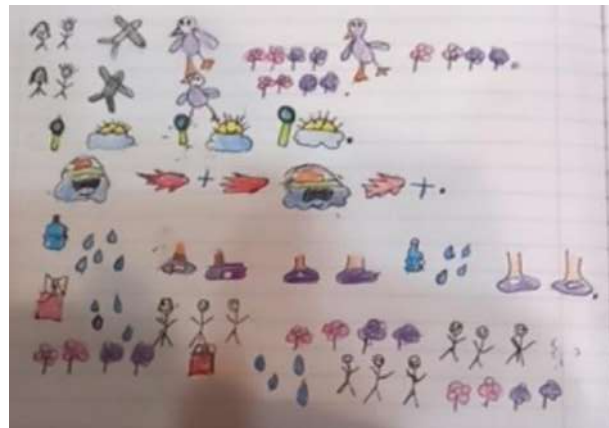
У овој игри дате су вам речи песме „Ми идемо”.
Ваш задатак је да речи претворите у сликовно писмо.

Кад је задатак завршен, пробаћемо да изговарамо стихове песме читајући ваше асоцијације.

Vaša zapažanja

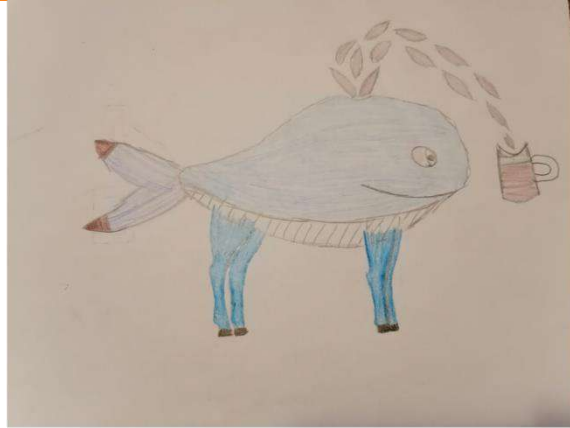
Ideja za čas je bila da uvodna aktivnost bude dešifrovanje zadanog slikovnog pisma.

Učenici su dobili listić sa slikovnom asocijacijom. Zadatak je da zapišu samo jednu reč na zadatu sliku i tako dobiju stihove pesme. Učeničke stihove uporedili smo sa autentičnom pesmom koju smo obrađivali. Neke reči u stihovima su učenici pogodili ali je bilo i stihova koji su bili šaljivi i zabavni.

Na ovaj način stvorena je prijatna atmosfera za rad tako da je drugi zadatak bio deci još veći izazov. Sada znaju da će morati da pamte stihove nove pesme pomoću slikovne asocijacije koju sami ilustruju.

Primer 11.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>“Isidora Sekulić” Šajkaš</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Branislava Cucić Topalov</p>
<p>Razred</p> 	<p>IV</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Upoznaj ličnost/narodne umotvorine</p>
<p>Primeri</p> 	<div data-bbox="710 958 1316 1411" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="845 1478 1173 1556" data-label="Caption"> <p>Erik Najt (Lav riče i nosi najk patike)</p> </div>

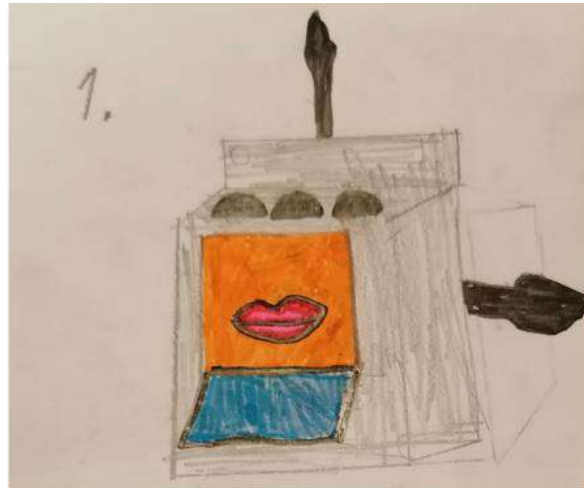
Ko pita ne skita.
(Kit koji ima kopita izbacuje nes (kafu))

Nije kuća na zemlji, nego na ženi.
(Meni je ovo presimpatično...)

Drvo se na drvo naslanja, a čovek na čoveka.

Ispeci, pa reci.

(Kazaljke su tu kao pokazatelj vremena koje je potrebno za pečenje, takvo je objašnjenje...)

Vaša zapažanja

Do sada smo nastavni sadržaj prikazivali samo slikovno (prvi nivo)... Sada, ideja je bila da slikovno – asocijativno prikažemo imena i prezimena stranih pisaca, (koji su nam potpuno nepoznati) a su pisali romane domaće lektire (Erik Najt – „Lesi se vraća kući“, Johana Špiri – „Hajdi“, Astrid Lindgren – „Pipi duga čarapa“...) i nismo se baš snašli...Asocijacije na nepoznate reči su bile baš, baš tanke... Možda je to bio prevelik skok, pa smo se vratili na poslovice i pojmove (po uzoru na vaš primer)...

Pokretne igre

Prilikom svake aktivnosti koju radite sa decom ili kada pravite NTC poligon važno je da se vodite principima koji podstiču ukupan razvoj mozga, odnosno važno je da su tokom igre aktivirane određene, važne regije mozga. Na slici (ispod desno) prikazana je tradicionalna igra lastiš (gumi-gumi) i koje se regije mozga prilikom igranja ove igre aktiviraju. Levo je prikazano aktivnost gledanje televizora i regije mozga koje se tom prilikom (ne)aktiviraju. U nastavku su predložene određene igre i aktivnosti koje pospešuju aktivaciju više različitih regija mozga istovremeno.

Sportski poligoni su veoma efektni u razvoju spretnosti i koordinacije pokreta. Razlika između redovnih i NTC poligona je u tome što se NTC poligoni prave tako da uključe misaono — asocijativne procese uz pokret celog tela, čime se vrši senzo-motorno asocijativna intergracija, novina zbog koje je program prepoznat širom Evrope. NTC poligoni se implementiraju kao sastavni deo NTC radionica koje se sprovode širom regiona.

Mudra lopta

Voditelj igre dodiruje delove tela lopticom i baca jednom detetu koje mora da uhvati loptu i dodirne lopticom zadate delove tela. Lakši nivo je da voditelj zada dva, a potom tri ili četiri dela tela. Viši nivo igre je da se izgovaraju imenice koje počinju na isto slovo kao dodirnuti deo tela. Npr. Lakat – koleno – glava, može biti luk – koala – golub.

NTC dan i noć

Tradicionalna igra dan i noć igra se tako što voditelj izgovora reč DAN, a deca treba da čučnu, a kada izgovori reč NOĆ deca ustanu. NTC dan i noć dodaje misaoni element u igru i na taj način čini igru zanimljivijom. Npr. voditelj može da kaže da su životinje – DAN, a biljke – NOĆ i onda počne da zadaje: Medved, vuk, kamilica, lala, lisica, bela rada, beli medved... U zavisnosti od uzrasta, mogu se koristiti: grad-država, države različitih kontinenata, parni i neparni brojevi, metali-nemetali...

Pričljiva roda

Deca stanu na jednu nogu (kao roda) i dobijaju zadatak da nabrajaju sve što može biti u nekoj boji (crvenoj) ili sve životinje koje u svom nazivu kriju neko slovo (M, N, O...). Kada se uključe misaoni procesi dok stojimo na jednoj nozi ili se krećemo, ravnoteža postaje problematična, pa se može igrati tako što ispada onaj igrač koji izgubi ravnotežu ili se da određeni period vremena za nabrojanje, pa se upiše broj bodova koliko je ekipa uspela da nabroji.

NTC Tapšalica

Nivo I – deca čitaju pokrete sa table onako kako su nacrtani (dlan o dlan, pucketanje prstima, hvatanje za uši, udar dlanovima o kolena...)

Nivo II – na tabli se nacrtaju predmeti i dogovori se pokret za svaki predmet (jabuka – dlan o dlan, kruška – pucketanje prstima...). Potrebno je da se uz pokret vrši i izgovaranje onoga što se vidi.

Nivo III – dogovori se asocijacija na predmet sa table, npr. jabuka – crv, a potom se tapšalica čita dogovorenim pokretima uz izgovaranje asocijacije.

Nivo IV – primena u školskom gradivu: umesto predmeta, u tapšalicu se postave zastave država sa različitih kontinenata. Odaberu se pokreti za svaki kontinent (evropske države – dlan o dlan, azijske države – pucketanje prstima...) i potom se čitaju države tako što se izvrši dogovoreni pokret na osnovu kontinenta kojem pripadaju.

Primer 1

<p>Osnovna škola</p> 	<p>OŠ „22. avgust“ Bukovac</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Zorica Rajda</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Materijali</p>
<p>Primeri</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dan i noć: glatki i hrapavi predmeti (providan, neprovidan; meki tvrd;...) 2. Pričljiva roda: nabranje predmeta od određenog materijala; krti, neprovidni, meki, glatki, hrapavi predmeti,... 3. NTC tapšalica: drvo- mahanje podignutim rukama, kamen- udaranje pesnicama jedna o drugu, papir-pokazivanje seckanja makazama, glina - gaženje nogama. 4. Atomski pikado: sličice sa predmetima iz okruženja. Voditelj zadaje pitanje npr. predmet od providnog i lomljivog materijala (čša)... 5. Brzi kameleon - slova: na čašama su slike predmeta-ubacuju slova od kojih sklapaju reč koja imenuje materijal od koga je predmet napravljen... 6. Ispod radara: drvo - smeđi čepovi, metal- sivi, kamen-plavi, glina- crveni, sunder- žuti, papir- beli, staklo-zeleni, guma- crni, plastika- narandžasti. Nakon prikupljanja čepova, sastaviti reči koje imenuju materijale.

Primer 2.

<p>Osnovna škola</p>	<p>OŠ "Milan Hadžić" - Vojka</p>
<p> Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Vesna Anastasov</p>
<p> Razred</p>	<p>II</p>
<p> Nastavna jedinica</p>	<p>Rod i broj imenica</p>
<p> Primeri </p>	<p>Igra „Dan i noć“</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dan – vlastite imenice - Noć – zajedničke imenice - Dan – imenice muškog roda - Noć – imenice ženskog roda <p>Igra „Pričljiva roda“</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabrajati imenice u jednini, - nabrajati imenice u množini. <p>Igra „Ispod radara“</p> <ul style="list-style-type: none"> - sakupljati čepove na kojima su napisana slova formorati vlastite pa zatim zajedničke imenice
<p>Vaša zapažanja </p>	<p>Igru „Ispod radara“ često igramo na času fizičkog vaspitanja. Deca je rado igraju i raduju se pobeđi. Igru „Dan-noć“ igramo na časovima srpskog jezika, matematike i sveta oko nas. Obe igre su interesantne, jednostavnih pravila i veoma efektne.</p>

Primer 3.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Prva osnovna škola kralja Petra II“</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Branka Marković</p>
<p>Razred</p> 	<p>I-3</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Priroda oko nas</p>
<p>Primeri</p> 	<p>NTC pokretne igre sam primenila u završnom delu lekcije: Природа око нас.</p> <p>Učenici su igrali igru Dan-noć, u kojoj su pravila bila takva da kada kažemo neki predmet koji je napravio čovek, tada učenici čučnu, jer je to označavalo noć, a kada učenici ustanu znači da je u pitanju deo prirode ili nešto što je stvorila priroda.</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Dok smo razgovarali o lekciji, učenici su imali različite primere i bili svesni šta je ono što je priroda stvorila, a šta čovek. Međutim, kada smo to proveravali kroz igru Dan-noć, počeli su da prave greške, zbog nedovoljne koncentracije. Kada su se uigrali, sve je funkcionisalo mnogo bolje i shvatili su suštinu igre, ali par učenika do kraja igre nije moglo da se skoncentriše kada treba da čučne, a kada da ustane.</p> <p>Krajnji rezultat je da većina učenika želi da ponovimo ovakvu vrstu provere znanja, ali i igre.</p>

Primer 4.

 Osnovna škola	OŠ "Petefi Brigada" Kula
 Ime i prezime nastavnika	Nada Rac
 Razred	I
 Nastavna jedinica	Brojevi do 7
 Primeri 	<p>Igrali smo prvo igru „Dan – noć" gde je zadatak bio da pčučnu ako je broj manji od dogovorenog broja, a da ustanu ako je broj veći od dogovorenog broja. Ako kažem broj koji je na početku izvučen (dogovoren) deca ne menjaju svoj položaj.</p> <p>Potom smo u hali igrali „Atomski pikado" i to učenci sva tri odeljenja prvog razreda. Zadatak je bio da saberu ili oduzmu dva broja i kada je rezultat tačan da bacaju vrećicu.</p> <p>Takođe smo igrali iNTC tapšalice, deca su rekle da ih broj jedan podseća na vojnika koji stoji mirno, trojka na pticu pa će mahati rukama, petica kada nekomp baciš pet , a bolje kada tapšeš jer je nešto odlično, dok ihje nula podsetila na loptu koju bacaju. NTC tapšalica im je bila najzaimljivija</p> <p>Pričljive rode su završile ovaj dan- ali na času Svet oko nas</p> <p>Zadaci su bili da kažu što više asocijacija na teme</p> <p>Škola Porodica Saobraćaj Opasnosti</p> <p>U naprednom nivou su morali da kažu reči koje su se završavale određenim slovom.</p>

	
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Najviše su im se svideli pričljive rode i atomski pikado, poželeti su da ih poovo sutra igramo.</p>

Primer 5.

<p>Osnovna škola</p>	<p>„Isidora Sekulić“ Šajkaš</p>
<p> Ime i prezime nastavnika </p>	<p>Violeta Cvijić</p>
<p> Razred </p>	<p>IV</p>
<p> Nastavna jedinica </p>	<p>Srpski jezik – „Promenljive i nepromenljive vrste reči“</p>
<p> Primeri </p>	<p>Učenici su igrali igru „Dan i noć“ kako bismo utvrdili podelu vrsta reči na promenljive i nepromenljive..</p> <p>Promenljive reči – SKOČI – izgovori DA Nepromenljive vrste reči – ČUČNE – izgovori NE</p> <p>Učenici nastavljaju ponavljanje vrsta reči igrom „Pričljive rode“. Podeljeni su u pet grupa.. Svaka grupa ima po dva zadatka. Prvi zadatak završe sve grupe pa tek onda rešavaju drugi zadatak.</p> <p>1. grupa: Navedite što više zajedničkih imenica koje imenuju bića Navedite što više rednih brojeva</p> <p>2. grupa: Navedite što više opisnih prideva Navedite što više ličnih zamenica</p> <p>3. grupa: Navedite što više glagola koji označavaju radnju Navedite što više zbirnih brojeva</p> <p>4. grupa: Navedite što više gradivnih prideva Navedite što više vlastitih imenica</p> <p>5. grupa: Navedite što više gradivnih imenica Navedite što više osnovnih brojeva koji počinju na slovo D</p>

Vaša zapažanja

Učenici baš mnogo vole sve NTC igre, ali nekako su im „Pričljive rode“ onako „brzinski“ i neplanirano najbolje. Veoma je zanimljivo da su dobri u tome što prate predhodnike, a onda se nadovezuju na njihove odgovore.

Svaka uživaju u NTC igrama.

Primer 6.

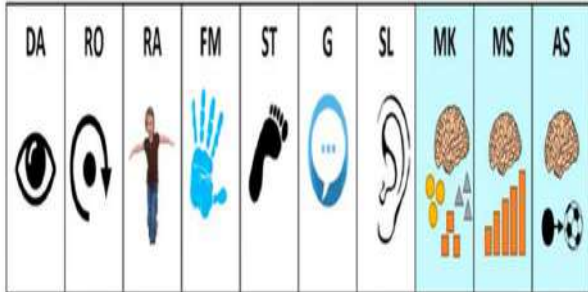
Osnovna škola

OŠ „Sestre Ilić“

OŠ „Andra Savčić“

<p>Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Tatjana Reljić Slavica Đurđević</p>
<p>Razred</p> 	<p>II</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Matematika - Množenje brojeva sa 2,5 i 10 Srpski jezik-Nova slova latinice L I Lj (IMENICE) Svet oko nas - Vode u naselju i okolini</p>
<p>Primeri</p> 	

ДАН И НОЋ

(математика-завршна активност)

ВЕЖБАМО
ТАБЛИЦУ
МНОЖЕЊА
(МНОЖЕЊЕ СА
2,10 И 5)

1. Пажљиво слушајте!
Изговорићу два броја.

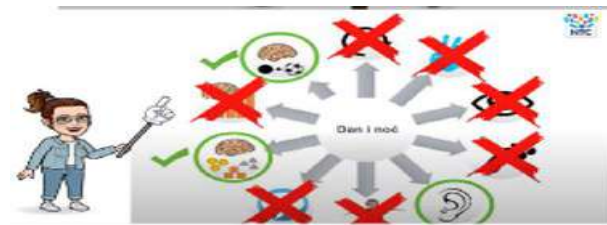
Ваш задатак је да их помножите и одредите њихов производ.

Ако је производ мањи од 50 чучните, а ако је производ већи од 50 устаните.

<https://qopro.com/v/3aqZ7Qr3DKP6w>

Снимак са часа - DAN I NOĆ

ПРИЧЉИВЕ РОДЕ

српски језик-(уводна активност)

○ ○ ○ ○

Поделићемо се у пет група по шест ученика.

Правила игре:

- имате **30** сек да набројите што више речи
- свака реч доноси 1 поен
- у току игре не смеће да спустите ногу
- не сме да се понови реч
- имате право да кажете **ДАЉЕ**

Прва група-Заједничке именице, мушког рода, множина
 Друга група-Заједничке именице, женског рода, једнина
 Трећа група-Заједничке именице, средњег рода
 Четврта група-Властите именице (градови)
 Пета група-Властите именице (државе)

<https://gopro.com/v/plwk6vg2NEX7m>

Snimak sa časa-PRIČLJIVA RODA

ТАПШАЛИЦА

свет око нас -(уводна активност)

○ ○ ○ ○

Нацртаћемо –реку,поток,бару и језеро

-Хајде да договоримо покрет за сваки појам

-Предложите и асоцијације за сваки појам

-Сад пажљиво слушајте и покушајте да уз покрет изговорате асоцијацију на појам

	<p>Појам-РЕКА</p>
	<p>Покрет-Краул стил</p>
	<p>Асоцијација-ПЕЦАЊЕ</p>

Појам-ПОТОК

Покрет-искорак
десном
ногом, десна
рука избачај

Асоцијација-
РАК

Појам-БАРА

Покрет-
скок, десна
лева
нога, пљесак

Асоцијација-
КИША

<https://gopro.com/v/EBImZREbozEeZ>
Snimak sa časa-TAPŠALICA

	
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Matematika - završna aktivnost kao utvrđivanje tablice množenja sa 2,5 i 10 deci je bila zanimljiva.(Misljenja sam da će aktivnost biti dinamičnija kada završimo obradu cele tablice množenja).</p> <p>Srpski jezik - uvodna aktivnost.Razmrdavanje vijuga kroz takmičenje ko brže misli odigrala se uz puno smeha!</p> <p>Svet oko nas - uvodna aktivnost kojom su deca bila ODUŠEVLJENA.</p> <p>Poželeli su da i oni naprave svoje Tapšalice koje ćemo na narednim časovima i realizovati.</p> <p>Volela bih da napomenem da su pomoćnici- voditelji na času bili učenici šestog razreda koji su se igrali i zabavili sa drugacima.</p>

Primer 7.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>Prva osnovna škola kralja Petra II</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Biljana Bogdanović</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Živa i neživa priroda</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Pričljiva roda</p> <p>Po četiri učenika stoje ispred table, sa podignutom jednom nogom i nabrajaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> -sve što je živo i crvene (zelene) boje - sve što je deo prirode , nije živo i plave (žute, bele) boje je <p>Napredni nivo – ista igra</p> <ul style="list-style-type: none"> -deca nabrajaju sve što je živo, što se kreće i sive je boje

Primer 8.

<p>Osnovna škola</p>	<p>„Vojvoda Radomir Putnik“</p>
<p> Ime i prezime nastavnika</p> <p></p>	<p>Gordana Stević</p>
<p>Razred</p> <p></p>	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> <p></p>	<p>Pisana slova A, M, I i Š - utvrđivanje</p>
<p>Primeri</p> <p></p>	<p>Pričljiva roda</p> <p>Prva ekipa je dobila zadatak da nabroji što više predmeta koji počinju slovom A.</p> <p>Druga ekipa je dobila zadatak da nabroji životinje koje počinju slovom M.</p> <p>Treća ekipa je imala zadatak da nabroje imena ljudi koje počinju slovom I.</p> <p>Četvrta ekipa je imala zadatak da navedu životinje kod kojih se slovo Š nalazi u reči ali i da ih navode po veličini.</p>
<p>Vaša zapažanja</p> <p></p>	<p>Od svih igara do sada Pokretne igre su najviše prijale mojim učenicima, pored Pričljive rode koju sam navela kao primer iz prakse probali smo i ostale igre. Atomski pikado ih je osvojio i stalno pitaju kada mogu ponovo da igraju. Za atomski pikado sam koristila matematičke zadatke.</p>

Primer 9.

<p>Osnovna škola</p>	<p>OŠ "Pavle Savić", Beograd</p>
<p> Ime i prezime nastavnika</p> <p></p>	<p>Jovana Latinović</p>
<p>Razred</p> <p></p>	<p>II</p>
<p>Nastavna jedinica</p> <p></p>	<p>Množenje brojevima 2, 5 i 10 – utvrđivanje Rod i broj imenica – utvrđivanje</p>
<p>Primeri</p> <p></p>	<p>Množenje brojevima 2, 5, 10 Korišćena je igra "Dan – noć".</p> <p>Prvi nalog - Ja ispitujem tablicu množenja sa 2, 5 i 10.</p> <p>Ukoliko je proizvod paran broj, učenici stoje (ponašaju se kao da je DAN). Ukoliko je proizvod neparan broj, učenici čučnu (ponašaju se kao da je NOĆ).</p> <p>Drugi nalog - Ja ispitujem tablicu množenja sa 2, 5 i 10.</p> <p>Ako je proizvodu na mestu desetice paran broj, učenici stoje (ponašaju se kao da je DAN). Ako je proizvodu na mestu desetice neparan broj, učenici čučnu (ponašaju se kao da je NOĆ).</p> <p>Rod i broj imenica</p> <p>Korišćena je igra "Pričljiva roda" kao sistematuzacija na kraju časa.</p> <p>Učenici su podeljeni u 4 grupe po sedam učenika. Grupa koja izgovori najviše tačnih odgovora je pobednik.</p>

Pitanje za učesnike prve grupe:

Imenice srednjeg roda koje se završavaju glasom e.

Pitanje za učesnike druge grupe:

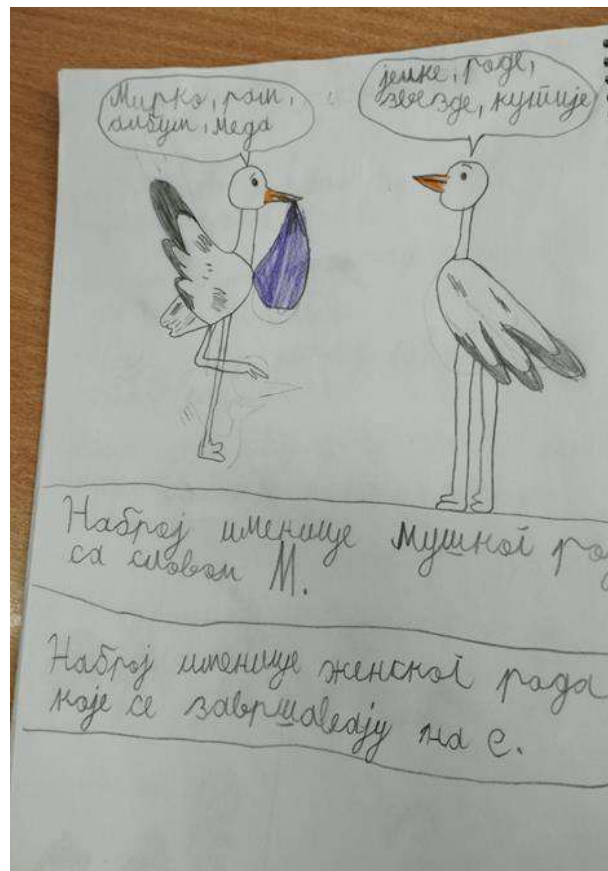
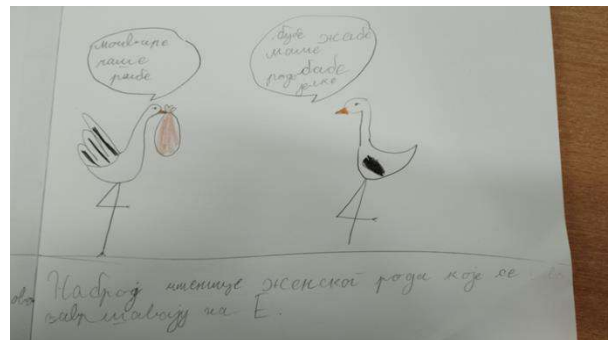
Imenice srednjeg roda sa slovom lj u sebi.

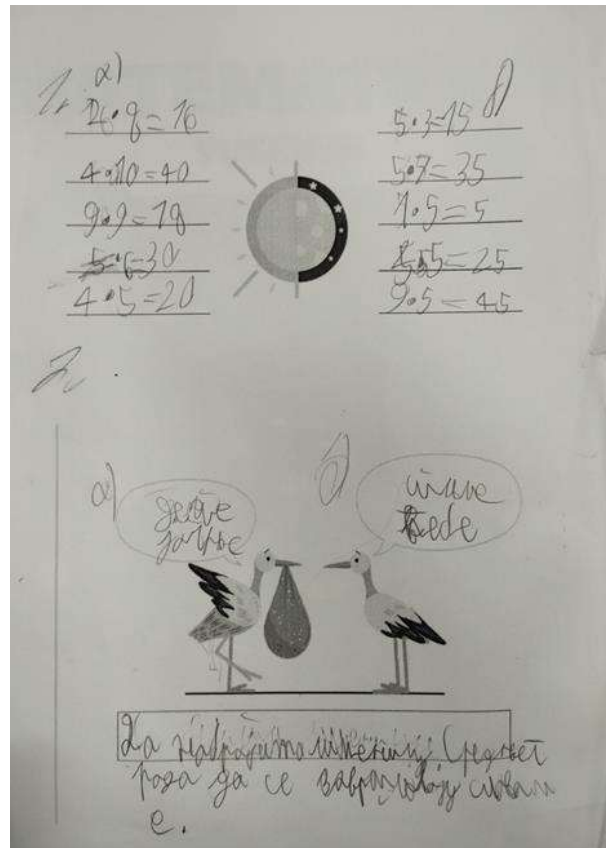
Pitanje za učesnike treće grupe:

Imenice ženskog roda koje se završavaju glasom e.

Pitanje za učesnike četvrte grupe:

Imenice muškog roda koje se završavaju glasom r.

Vaša zapažanja

Sve vežbe su bile razumljive učenicima i zanimljive. Takođe su bile podsticajne.

Prvi nalog igre "Dan – noć" je bio uspješniji, učenici su duže ostajali u igri. Drugi nalog je bio višeg nivoa pa su mnogi brze ispalili iz igre ali nije manje motivišući za rad.

U igri "Pričljiva roda" su se lošije snašli. Čini mi se da je pre pitanja koja su bila višeg nivoa trebalo učenike "uvesti" u pravila igre jednostavnim pitanjima. Pobjednik je bila treća grupa jer je dala najveći broj tačnih odgovora.

Primer 10.

<p>Osnovna škola</p>	<p>Osnovna škola „Sestre Ilić“</p>
<p> Ime i prezime nastavnika </p>	<p>Ana Patijarević</p>
<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Čitamo i pišemo pisana slova A,M,I,Š /utvrđivanje/</p>
<p>Primeri</p> 	<p>U uvodnom delu času primenjujem igru -Pričljive rode</p> <p>Četri učenika stoje u vrsti održavajući ravnotežu. Svako od njih ima zadatak da kada na njega dodje red izgovori reč na zadato slovo pa tako prvi učenik izgovara reči na slovo A, drugi na slovo M, treći na slovo I, a četvrti na Š.</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Igra je zabavna i vrlo efektna .Učenicima nije lako da se koncentrišu i na ravnotežu i na smišljanje reči. Koncentraciju dodatno remete naredni učenici koji izgovaraju reči na druga slova. Mana igre je što su trenutno aktivna samo četiri učenika dok su ostali posmatrači.</p>

Primer 11.

<p>Osnovna škola</p>	<p>„Jovan Miodragović“, Beograd</p>
<p> Ime i prezime nastavnika </p>	<p>Nela Maksimović, učitelj i Marija Jovanović, pedagog</p>
<p>Razred</p> <p></p>	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p>	<p>Glasovi i štampana slova Čč i Čć</p>
<p> Primeri </p>	<p>Prva aktivnost: Pričljive rode</p> <p>Deca su podeljena na timove. Jedan tim dobija zadatak da nabraja sve reči na slovo Č, a druga ekipa na slovo Ć. Pravila su ista koja su predstavljena na radionici i kao u NTC kvizu.</p> <p>Druga aktivnost: Dan i noć</p> <p>Učitelj/pedagog izgovara reči koja u sebi sadrže glasove Č ili Ć. Kada čuju Č treba da čučnu (noć) i kada čuju Ć treba da ustanu (dan).</p> <p>izgovorene reči: čokolada, čaša, činija, čarovna, čarolija, čaršaf, čarapa, čaplja, čas, čamac, čovek, čaj, čigra, čičak, kačket, mač, ćup, ćurka, ćuran, ćufta, ćilim, ćumez, noć, sveća, peć</p> <p>Reči se ne navode ovim redom, već su izmešane, da bismo dobili igru dan – noć, odnosno, da bismo aktivirali pokrete učenika.</p>
<p>Vaša zapažanja</p> <p></p>	<p>Odabrale smo ovu nastavnu jedinicu, jer učenici često mešaju ova dva glasa i slova. Pokazali su veliko interesovanje za učestvovanje u igrama. Doživeli su ih potpuno kao igru, ne primećujući da smo igrajući i učili. U igri Pričljive rode su navodili veliki broj reči. Neke od njihovih reči smo iskoristili i za sledeću aktivnost Dan i noć, nakon izgovorenih pripremljenih naših reči. Ove dve aktivnosti smatramo vrlo primenjivim u uvodnom ili završnom delu časa.</p>

Primer 12.

 Osnovna škola	OŠ "Jovan Jovanović Zmaj", Novi Kneževac
 Ime i prezime nastavnika	Andrijana Božanin, psiholog
 Razred	I
 Nastavna jedinica	Matematika--sabiranje i oduzimanje do 10 (utvrđivanje)
  Primeri	<p>Sa učenicima dogovoriti pokret za nekoliko brojeva.</p> <p>3- tapšanje 7- dignuti obe ruke gore 5- skok 9-okret 4-pucketanje prstima</p> <p>Učenicima zadavati zadatke sabiranja i oduzimanja:</p> <p>10-6 4+3 2+1 9-2 8-5 4+5 2+3 10-5 2+2 6-1</p>
 Vaša zapažanja	Dinamično, učenici su sa osmesima računali, pokazivali pokrete. Jako lepa atmosfera na času.

Primer 13.

 Osnovna škola	„Vojvoda Mišić“
--	-----------------

<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	Milena Đorđević
<p>Razred</p> 	I
<p>Nastavna jedinica</p> 	Opasne situacije
<p>Primeri</p> 	<p>Razgovaramo na kave sve opasne situacije možemo naići: požar, zemljotres, poplava, opasne igre.</p> <p>Dogovaramo asocijacije na pojmove. Na moje izgovaranje pojma deca pokazuju pokret na asocijaciju.</p> <p>Požar: deca pipaju klupu i brzo izmiču pst kao da je vruća i mogu da se izgore.</p> <p>Zemljotres: deca se tresu.</p> <p>Poplava: deca plivaju rukama u stojećem položaju.</p> <p>Opasne igre: deca skaču na jednoj nozi.</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Učenici su bili veoma motivisani, srećni, skoncentrisani na pokazivanje pokreta.</p>

Primer 14.

<p>Osnovna škola</p> 	OŠ „Andra Savčić“

<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Isidora Bošković</p>
<p>Razred</p> 	<p>II (produženi boravak)</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Rod i broj imenica</p>
<p>Primeri</p> 	<p>U ovom slučaju, radili smo samo broj imenica.</p> <p>Igrali smo igru NTC tapšalica i imali određeni znak za svaki rod.</p> <p>Imenice: flašica, mace, ukras, mač, haljina, odelo, đon</p> <p>Ukoliko neko pogreši rod imenice, dogovor je bio da čučne i čeka da se završi igra.</p> <p>Muški rod</p>

	<p>Ženski rod</p> <p>Srednji rod</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Učenici su se sjajno snašli sa igrom, poštovali pravila i bilo im je veoma zabavno. Pokušala sam da dostavim i snimak igara, ali nažalost, nije moglo da se pošalje mejlom.</p> <p>Igrali smo i igru „Dan – noc“ za nastavnu jединicu Vrste imenica. Učenici su se i tu sjajno snašli i veoma zabavili.</p> <p>Primeri: Niš, beba, Kolubara, jelka (drvo), Emilija, Bošković, vetar, Džeki, sneg, lipa</p>

Primer 15.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Petefi brigada“ Kula</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Dragan Bubić</p>

<p>Razred</p> 	<p>I</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Govorna kultura – vežbe - srpski jezik (Pričljiva roda) Brojevi od 0 do 7 – utvrđivanje-matematika (Dan-noć) Elementarne igre za korelaciju sa matematikom - vežbe - fizv (Atomski pikado)</p>
<p>Primeri</p> 	<div data-bbox="703 752 1315 1093"> <p>Школски рад 12.12.2023. Вежбе - говорна култура Покретне игре</p> <p>Игра: Причљива рода </p> <p>Упутство за игру: Ученици попут роде стоје на једној ноzi и одговарају на задатак. Наводе у ланцу тражене речи. Игра се прекида ако неко спусти ногу или понови нешто што је већ речено, или кад прође предвиђено време. Имају право да кажу : "Даље!", ако не знају. Изговорене речи се бодују. Ученици се такмиче по редовима.</p> </div> <div data-bbox="707 1122 1315 1576"> </div> <div data-bbox="703 1648 1315 1989"> <p>Школски рад 12.12.2023. Бројеви од 0 до 7 - утврђивање Покретне игре</p> <p>Игра: Дан и ноћ у асоцијацијама - основни ниво</p> <p>Асоцијације за ноћ: бројеви већи од 4 Асоцијације за дан: бројеви мањи од 4</p> <p>Покрет за дан: устајање Покрет за ноћ: чуцањ</p> </div>

	
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Govorna kultura – vežbe -srpski jezik (Pričljiva roda)</p> <p>Učenici su bili podeljeni u tri reda. Svaki red je brojao 6 učenika koji su činili lanac. Brzo su shvatili pravila igre. Slovo smo određivali vrteći virtuelni točak sa azbukom. U osnovnom nivou zadavalo im se da kažu reč na dobijeno slovo. Ponovili smo nekoliko puta. Napredni nivo je zahtevao da se kaže voće, povrće ili životinje na dobijeno slovo.</p> <p>Brojevi od 0 do 7 – utvrđivanje-matematika (Dan-noć)</p> <p>Prvo odigrali nekoliko puta igru dan-noć bez asocijacija da se podsete pravila. Posle smo uveli u osnovnom nivou da su brojevi manji od četiri dan i da treba da se stoji, a da su brojevi veći od četiri noć i da treba da se čučne. Igru smo ponovili nekoliko puta. U naprednom nivou umesto broja dobijali su matematički izraz, npr. 5-2 treba da izračunaju da je to 3 i da stoje jer je broj manji od 4 dan. Igru smo ponovili nekoliko puta.</p> <p>Malo sam kasnije proširio na heuristički pristup gde sam brojeve prikazivao tapkanjem nogu, a operaciju sabiranja ukrštenim rukama, oduzimanja ispruženom rukom, a znak jednako ispruženim obema rukama. Vežba se na osnovnom nivou zadaje koračanjem a odgovara rečima, dok se na naprednom nivou od učenika očekuje i da daju odgovor na postavljen matematički izraz takođe koračanjem. Jako im se svidelo i bili su veoma uspešni.</p> <p>Elementarne igre za korelaciju sa matematikom-vežbe – fizv</p> <p>(Atomski pikado)</p> <p>Čas održan na nivou aktiva – tri odeljenja u hali.</p> <p>Centralni krug košarkaškog terena smo iskoristili za veći krug, a manji smo napravili tako što smo postavili jedan hulahop. Umesto vrećica sa pinčem/peskom, učenici su</p>

	<p>bacali pakovanje vlažne maramice. Zadatke koje su rešavali, oni koji su bili uspešniji u bacanju dobijali su od dve koleginice usmenim putem a ticala su se sabiranja i oduzimanja brojeva do 7.</p> <p>Atmosfera je bila odlična i deca su uživala.</p>
--	---

Primer 16.

<p>Osnovna škola</p>	<p>„Sestre Ilić“</p>
<p> Ime i prezime nastavnika </p>	<p>Ana Lončar</p>
<p> Razred </p>	<p>I</p>
<p> Nastavna jedinica </p>	<p>Voda, vazduh, sunce - utvrđivanje)</p>
<p> Primeri </p>	<p>Učenici su podeljeni u dve grupe i igraju igru „Atomski pikado“</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bez mene bi naša planeta bila mračna, vladala bi večita noć i sve bi bilo pod ledom. (Sunce) 2. Utičem na promene koje se dešavaju u prirodi tokom godine. (Sunce) 3. Nalazim se svuda. Ima me i u zemljištu i u vodi. Potreban sam živim bićima za disanje. Samo kada sam čist, nemam boju i miris. Kada sam zagađen, štetan sam za život biljaka, životinja i ljudi. 4. Ima me na i u zemljištu, u vazduhu, biljkama, životinjama i ljudima. Mogu da tečem, a i da mirujem. Kada sam čista, bez boje sam, mirisa i ukusa. (voda) 5. U stanu jedne žene došlo je do požara u kuhinji. Odmah je pozvala vatrogasce. (193) 6. Oca nema, majku nema, a svako jutro se rađa? (Sunce) 7. Iz visine gusto pada, nikad padom ne nastrada. (kiša) 8. Bela zvezdica na dlan ti pala, zagrejala se i nestala. (sneg) 9. Najzdravija sam od svih pića. Zauzimam najveći deo čovečijeg tela. (voda) 10. A kad toplo Sunce svane, rastopi se i nestane. (sneg) 11. Ljude grejem – peć nisam, svetlo dajem – svetlo nisam. (Sunce) 12. U njoj se ogledaš, ogledalo nije, iz ručice beži kad se dete mije. (voda) 13. Lišće žuti i opada, beru se zreli plodovi. (jesen)

	<p>14. Pojavile su se ljubičice. (proleće)</p> <p>15. Gole grane pokrivene snegom. (zima)</p> <p>16. Živa priroda. (slike biljke, životinje, ljudi).</p> <p>Za svako pitanje ili zagonetku odštamala sam sliku.</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Ovaj čas realizovala sam u sali za fizičko.</p> <p>Učenici su bili veoma zainteresovani i aktivni.</p>

Primer 17.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Milan Rakić” Mionica</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Ana Vujić</p>
<p>Razred</p> 	<p>IV</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Šta nam pomaže da razumemo prošlost</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Brzi kameleon</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prvi deo lekcije govori o izvorima prošlosti. - Učenici su podeljeni u 3 ekipe. Ekipa 1 usmeni izvori, ekipa 2 pisani izvori, ekipa 3 materijalni izvori. - Pre početka igre učenici pripremaju obeležje svoje grupe. Crtaju asocijaciju na dobijeni izvor prošlosti i lepe kartice na čaše. - Na sredini učionice, u obruču, nalaze se kartice sa nazivima istorijskih izvora (novac, nakit, crkva, predanja, knjige, novine...). - Učenici imaju zadatak da u čaše članova suprotnih ekipa ubace što više kartica koje pripadaju istorijskom izvoru tih ekipa. - Pobednička ekipa je ona koja u ukupnom zbiru ima najmanji broj kartica. - Ako se u čaši nađe kartica koja ne pripada navedenom izvoru prošlosti, članovi te ekipe imaju mogućnost da karticu ubace u čašu ekipe kojoj taj izvor pripada. <p>Ispod radara</p> <ul style="list-style-type: none"> - Drugi deo lekcije odnosi se na lentu vremena. - Na podu učionice zalepljene su tri prave linije, jedna pored druge. - Na drugom kraju učionice nalazi se radar. - Ispod radara nalaze se kartice. - Na putu do radara kreću se sunožnim skokovima, u povratku hodanje po zamisljenoj liniji. - Na karticama su ispisani podaci o naučnicima (zelena boja), izumima (crvena boja), građevinama (žuta boja), kao i kartice sa vekovima (plava boja).

	<ul style="list-style-type: none">- Kartice sa vekovima ređaju na liniji po hronološkom redosledu.- Ekipa 1 naučnici skupljaju zelene kartice, ekipa 2 izumi skupljaju crvene kartice, ekipa 3 građevine skupljaju žute kartice.- Pobjednik je ekipa koja prva složi lenu vremena.
Vaša zapažanja 	Igra nije realizovana zbog odsustva većeg broja učenika.

Primer 18.

<p>Osnovna škola</p> 	<p>„Nada Purić“ Valjevo</p>
<p>Ime i prezime nastavnika</p> 	<p>Mirjana Begović</p>
<p>Razred</p> 	<p>I-1</p>
<p>Nastavna jedinica</p> 	<p>Naučili smo štampana slova</p>
<p>Primeri</p> 	<p>Igra „Brzi kameleon“ Igrali smo igru na fizičkom vaspitanju. Učenici su doneli različite sličice (predmeti, bića...). Na čepovima su bila zalepljena slova. Zadatak je ubaciti slova date reči koja je zalepljena na čaši.</p>
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Izuzetno zabavna čas. Ponoviću ga u četvrtak, jer sam zaboravila telefon, pa nisam fotografisala.</p>

Primer 20.

<p>Osnovna škola</p>	<p>„Jovan Jovanović Zmaj”, Sremska Mitrovica</p>
<p> Ime i prezime nastavnika</p>	<p>Jelena Radivojević</p>
<p> Razred</p>	<p>I-1</p>
<p> Nastavna jedinica</p>	<p>Srpski jezik - utvrđivanje</p>
<p>Primeri</p> <p></p>	<p>Pričljiva roda</p> <p>Uvod učenika u igru Pričljiva roda. Podeljeni su u četiri grupe po 6 (u jednoj grupi 5 učenika jer jedan učenik nije u školi) učenika.</p> <p>Prva grupa – Nabroj što više reči kojima počinju upitne rečenice.</p> <p>Druga grupa - U pesmi “Jesen” ,šta je na prodaju?</p> <p>Treća grupa - U pesmi: „Crtanka”, nabrojati boje koje su predstavljene i šta će svakom biti obojeno.</p> <p>Četvrta grupa - U pesmi “Jesen”, šta se kupuje?</p>

Ispod radara

Zbog lošeg vremena "igru" Ispod radara" smo igrali u maloj sali namenjenoj za vežbanje. Podeljeni u standardne, njima od septembra znane, grupe. Na čepovima žute, crvene, plave i bele boje ispisana su slova ćirillice. Među čepovima su se nalazila i 4 velika čepa bez napisanih slova i predstavljali su "Joker", koji im služe za dopunu bilo kog slova iz azbuke, ako im je potrebno. Svaka grupa je imala zadatak da sakupi što više čepova, određene boje i da od njih, pokušaju da sastave što duže reči.

	
<p>Vaša zapažanja</p> 	<p>Kao i prethodne NTC tehnike, igre i ove su im se jako svidjele. Svaka im je zanimljiva, zabavna i uvek hoće još. Jedini, mali problem ih umiriti nakon aktivnosti, a posebno nakon "Ispod radara".</p>

Primer 21.

<p>Osnovna škola</p>	<p>Prva osnovna škola kralja Petra II; Užice</p>
<p> Ime i prezime nastavnika </p>	<p>Aleksandar Lojanica</p>
<p> Razred </p>	<p>I</p>
<p> Nastavna jedinica </p>	<p>Sabiranje i oduzimanje do 8, utvrđivanje</p>
<p> Primeri </p>	<p> Igra se zove „Ko voli, ko voli“, bar smo je mi tako zvali. Za igru je potrebna velika lastiš guma. Deca formiraju krug u lastiš gumi, tako da im lastiš guma stoji oko članaka. Učitelj zadaje zadatke sa sabiranjem i oduzimanjem do 8 gde je rezultat nekada tačan a nekada ne. Ako smatraju da je rezultat netačan iskaču iz kruga, ako misle da je tačan ostaju u krugu. Ko pogreši ispada. Vreme za razmišljanje je ograničeno na tri sekunde. Mi smo igrali igru i deci je bilo izuzetno zanimljivo. Veoma su bili takmičarski nastrojani. </p>
<p> Vaša zapažanja </p>	<p>Igra je koristila da nauče račun do osam.</p>

Nelogične priče

Zamislite da jednog letnjeg dana šetajući ulicom ugledate Eskima koji na povocu vuče pepeljastosivog magarca sa jednim uhom. Sasvim sigurno je da biste prvom prilikom o tom susretu sve ispričali svojim poznancima. Takođe je vrlo verovatno da biste do detalja, veoma precizno, opisali svaku pojedinost tog događaja, od odeće koju je Eskim nosio, do njegove visine, izgleda magarca... Za sve to je zaslužan mozak i jedna njegova specifična karakteristika, a to je da mozak, kao organ za preživljavanje, najbolje pamti nelogične stvari, odnosno one koje odstupaju od svakodnevnih i ustaljenih. Nelogične priče, kao jedna od NTC tehnika učenja, koristi upravo ovaj fiziološki mehanizam da pomogne deci da lakše usvoje gradivo. Ipak, ono što je još važnije od učenja jeste činjenica da primenom ove tehnike deca aktivno misle podstičući asocijativno razmišljanje, uz to razvijajući i maštu i kreativnost.

Kako se koristi ova tehnika?

Recimo da je potrebno upamtiti tri sledećapojma: **panda, semafor i novine.**

Jedan od načina učenja jeste da ponavljamo ove tri reči iznova i iznova, dok ne budemo sigurni da smo ih memorisali.

Drugi način je da ova tri pojma povežemo u priču, koja treba da bude neobična, duhovita, pomalo neočekivana, recimo:

- **Panda sedi na semaforu i čita novine.**

Ovakvu priču je lako zamisliti, a oni koji ne smatraju sebe lošim crtačima bi je bez problema i nacrtali. Kada smo osmislili priču i nacrtali je, možemo smatrati (i to pouzdano) da je učenje naša tri pojma gotovo. Ipak, iako možda deluje lako, treba obratiti pažnju na greške koje se najčešće prave u korišćenju ove tehnike. Na primer, da je priča glasila:

- **Danas sam u novinama video sliku pande i semafora.**

Pitanje je koliko bismo dobro upamtili ovu priču. Razlog tome je što priča nije nelogična i upravo tu leži ključ ove tehnike, kao što je pomenuto u uvodnom pasusu. Priča mora da bude nelogična, jer mozak (nesvesno) memoriše stvari koje su nelogične. Da bismo to pokazali pitaćemo vas koga i kada sreće čitalac na početku ovog poglavlja? Verovatno ste se setili i Eskima i magarca (kako je izgledao?), ali da li ste se setili da je bio letnji dan? Bilo kako bilo, verovatno niste imali nameru da upamtite bilo šta od te priče, a upamtili ste i to je onaj prvi deo benefita korišćenja ove tehnike – što se pamti gotovo nesvesno, bez napora. Drugi benefit, onaj veći, je što je prilikom korišćenja ove tehnike neophodno

razmišljanje. Svako ko je makar jednom uspavljivao dete zna koliko je zahtevno smisliti dobru priču, a upravo to deca rade dok povezuju tri (ili više pojmova) u nelogičnu celinu.

Druga, česta greška jeste da u pokušaju da napravimo nelogičnu priču napravimo besmislenu. Da smo rekli:

- **Semafor je pojeo pandu, dok su novine gledale.**

To bi bio lep primer besmislene priče. U početku korišćenja ove tehnike i deca i odrasli su skloni pravljenju besmislenih umesto nelogičnih priča. To ne treba da nas obeshrabri jer se u besmislenu priču uglavnom odlazi iz namere da priča bude „što više nelogična“. Greška najčešće potiče iz činjenice da se neživoj prirodi pridaju osobine živih bića, pa tako u ovom primeru semafor jede pandu, a novine gledaju. Ovo, naravno, nije uvek slučaj – nekim predmetima veoma lako možemo da pripišemo karakteristike živih bića (npr. voz koji juri i huhće), ali ako među rečima koje treba da upamtimo već imamo neku koja označava živo biće (kao ovde pandu), najbolje je da ono bude subjekat u priči.

Sledeća česta greška je da se u priču, da bi bila upečatljivija, dodaju nove imenice.

Primer:

REČI: ovca, cipele, kišobran
PRIMER LOŠE PRIČE:

- **Ovca je izašla da prošeta cipele i kišobran koje je dobila na poklon od krave.**

Kao što je pomenuto na početku, nelogična priča se koristi kada želimo da upamtimo određene pojmove. Problem sa ovom verzijom priče je što su pored tri zadate reči (ovce, cipela i kišobrana) ubačene i reči poklon i krava, pa je teško setiti se koje su reči u priči bile zadate, odnosno koje reči smo želeli da upamtimo. Zato, kada pravimo priču, ako želimo nešto da dodajemo to mogu da budu pridevi, ali samo ako će načiniti priču slikovitijom i upečatljivijom.

Primeri nelogičnih priča od 3 reči

Primeri od dve reči dobri su kada se počinje sa primenom tehnike nelogičnih priča.

Krtica i sijalica: **Krtica je umesto očiju stavila sijalice.**

Kada se među pojmovima koje treba prebaciti u nelogičnu priču pojave apstraktni pojmovi, koriste se asocijacije na te pojmove, koji su lakši za predstavljanje.

Drvo i ideja: **Na drvetu rastu sijalice (asocijacija za ideju).**

Primeri nelogičnih priča od 3 reči

Gorila, formula i kutija: **Gorila vozi formulu u kutiji za cipele.**

Brzina, nokat, trava: **Gepardu (asocijacija za brzinu) umesto kandži raste trava.**

Primeri nelogičnih bajki

Nelogična bajka je tehnika u kojoj se kombinuju nelogične priče sa elementima neke od poznatih bajki. Najčešće su to bajke za decu čije su radnje i likovi unapred poznati, na primer Crvenkapa, Pepeljuga, Tri praseta... Nelogična bajka pravi se tako što se kroz radnju poznate bajke provlače nelogični elementi koji odsupaju od očekivane radnje, a ti nelogični elementi treba da predstavljaju one pojmove koje želimo da upamtimo. Primer bi mogao da bude bajka o Crvenkapi u kojoj su ubačene asocijacije za Kinu (bambusova šuma, panda, Džeki Čen...)

Primeri nelogičnih priča u obradi lekcija

Svet oko nas

Svaka od prethodno pomenutih varijacija nelogične priče može se primeniti u usvajanju školskog gradiva, a u zavisnosti šta je tematika.

Deca su lekciju vrste tla prebacile u nelogičnu priču. Prvo su pronašli ključne reči, a potom od njih napravili priču.

Ključne reči: ilovača, peščano tlo, crvenica i crnica

Nelogična priča:

Lovac (fonetska asocijacija na reč ilovača) na crvenom tepihu (asocijacija na crvenicu) s crnom lopatom (asocijacija na crnicu) gradi dvorac od peska (asocijacija na peščano tlo).

Ako postoji više pojmova koje želimo da upamtimo priča može da se proširi.

Kao što je pokazano, nelogične priče su veoma zgodne za učenje školskog gradiva, ali je neophodno osmisliti prvobitno dobre asocijacije, a potom i upečatljivu priču. To iziskuje volju i kreativnost, ali je sasvim sigurno da deci to ne manjka. Kada se ima na umu da kroz ceo taj proces deca aktivno razmišljaju, praveći asocijacije, povezujući stvari, maštajući zaista se još jednom može reći da učenje može (i mora?) da bude igra.

Igre sa nelogičnim pričama

Nelogične države

Ovo je igra koja kombinuje tehnike nelogičnu priču, asocijacije i šifre. Igra se tako što se osmisli nelogična priča od asocijacija za tri države, ali tako da početna slova država koje odaberemo mogu da formiraju troslovnu reč.

Recimo:

Australija: kengur

Jamajka: Usein Bolt

Rusija: sijalica

Priča: **Usein Bolt i kengur se gađaju sijalicama.**

Poenta igre je da dete sastavi priču i ispriča je svojim drugarima, a oni treba da je prvobitno dešifruju, odnosno da shvate koje se države kriju u priči. Kada to urade, treba da sastave troslovnu reč od početnih slova te tri države. Pobjednik runde je ono dete koje prvo uzvikne troslovnu reč, a to je, u ovom primeru: RAJ.

Lančane nelogične priče

Ova igra je osmišljena kako bi deca zajednički mogla da vežbaju nelogične priče. Igra se tako što deca stanu u krug i svako dete govori po jednu reč. Istovremeno, svako dete u glavi smišlja nelogičnu priču koja je sastavljena od svih navedenih reči. Uzmimo za primer da ima devetoro dece u krugu.

DETE	REČ
Prvo dete	Leptir
Drugo dete	Patike
Treće dete	Banana
Četvrto dete	Helikopter
Peto dete	Telefon
Šesto dete	Kockica
Sedmo dete	Piramida
Osmo dete	Kamen
Deveto dete	Naočare

Kada svako dete kaže po jednu reč, sačeka se par trenutaka, a onda se deca pitaju koliko reči su zapamtili. Dete koje je zapamtilo najviše reči priča svoju nelogičnu priču. Recimo:

Leptir obuven u patike jeo je bananu kada je čuo da u helikopteru zvonu telefon. Potrčao je i javio se. Rečeno mu je da brzo baci kockice. Kada ih je bacio, javljeno mu je da je osvojio put u Egipat (asocijacija na piramidu). Na putu do Egipta spotakao se o kamen i slomio je naočare.

Najbolju priču ponavljaju i pamte sva deca zajedno. Prilikom smišljanja nelogične priče treba izbegavati ubacivanje novih imenica, jer mogu da zbune decu pa da misle da je to jedan od zadatih pojmova.

Prepoznaj nelogičnost

Igra je osmišljena za najmlađe polaznike NTC programa, za decu uzrasta od 4 do 5 godina. Igra se tako što predavač priča priču u koju ubacuje elemente nelogičnosti, a kada se desi nešto nelogično deca treba da se jave, da pljesnu rukama ili uzviknu nelogično. Na primeri:

- **Igrao sam sa bratom „Čoveče ne ljuti se“. Bacio sam jednu kockicu i dobio broj 4. Posle mene je bacio jednu kockicu i dobio broj 9.**
- **Deda je kosio travu grickalicom i tu travu je dao mački koja je bila gladna.**

Sumirano, priča treba da bude što jednostavnija; koristiti asocijacije i prideve, a izbegavati dodavanje novih imenica. Uvek razmišljati da li priča može da se vizualizuje i da li može da se nacrtava. Ako se u tome uspe, priča će, najverovatnije, biti dobra nelogična priča.

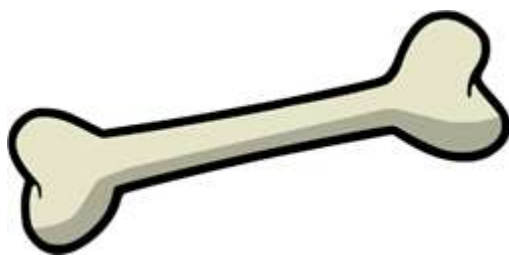
TRENING za uvežbavanje nelogičnih priča

Potrebno je izdvojiti 10 pojmova. Zapisati ih na papir tako, da se dobiju tri nelogične priče (2 će biti sastavljene od po 3 reči, a 1 od 4 reči). Zatim, u roku od 10 minuta osmisliti te 3 nelogične priče. Papir saviti i skloniti. Tokom dana se priče mogu ponavljati, ali se ne sme gledati u papir. Ukoliko se uveče pomoću priča, može nabrojati svih 10 zadanih pojmova – priče su bile uspešne. Ukoliko ne – potrebno je sledeći put osmisliti bolje priče.

Predlog je da se prvo krene sa jednostavnim pojmovima, zatim kada se nekoliko puta uvežba pravilno sastavljanje nelogične priče, može se preći na ubacivanje apstraktnih pojmova. Mala pomoć na početku može biti i odabir pojmova od kojih će uvek jedan predstavljati glavnog lika priče.

Simboli i divergentno mišljenje

Za razliku od tradicionalnih rebusa gde je potrebno razotkriti svako slovo da bi se dobilo rešenje, u NTC rebusima je potrebno razotkriti pravu asocijaciju. Ukoliko hoćemo da napravimo NTC rebus od reči pasulj, pronalazimo skrivenu reč PAS i tražimo asocijaciju na nju, npr. KOST. Tada bi prikaz NTC rebusa izgledao ovako:

ULJ

Potrebno je nabrajati asocijacije na kost dok se ne dođe do asocijacije PAS. Kada se ta reč spoji sa ULJ, dobije se traženo rešenje – PASULJ.

Tehnika je odlična za podsticanje asocijativnog razmišljanja, jer bilo da rešavamo ili pravimo ovakve rebuse, moramo da se setimo odgovarajuće asocijacije.